

SELVITYS

Hankkeen nimi

The power of live journalism – from insights to applications

Yleistiedot

Selvitys koskee aikaväliä 1.4.2019 - 31.12.2022

Työryhmän muut jäsenet

Hänninen Anna Eveliina

Lilja Esa

Väärämäki Heidi

Villi Mikko

Osola Kaisa

Ruotsalainen Juho

Kivipuro Matias

Myönnetty yhteensä

130 000 €

Tutkimushankkeen kokonaiskesto, kuukautta

45

Hankkeen edistyminen lyhyesti

Tutkimushanke on perehtynyt livejournalismiin ja sen tarjoamaan antiin journalismin tulevaisuudelle. Livejournalismi, jonka akateemista tutkimusta projektimme on ollut käynnistämässä, on uusi, jatkuvasti suositaan lisäävä journalistisen kerronnan muoto ja esimerkki yleisölähtöisestä journalismista. Olemme määritelleet livejournalismin tapahtumana, jossa journalisti esittää ennakolta käsikirjoitetun ja huolellisesti editoidun journalistisen sisällön samassa tilassa läsnäolevalle yleisölle. Selvitimme hankkeen aikana livejournalismin yleisösuhdetta, esitysten käsikirjoituksia, esiintyjien näkemyksiä ja kokemuksia sekä livejournalismin vahvuuksien soveltamista. Olemme myös kartoittaneet livejournalismin kenttää eri maissa ja luoneet samalla alan kansainvälisen verkoston.

Saavutimme hankkeen tavoitteet erinomaisesti. Hankkeen arvo perustuu sekä uuden ilmiön perustutkimukseen että käytännön journalistisen työn dokumentaatioon ja kehittämiseen. Hanke on ollut maailmanlaajuisesti yksi ensimmäisiä ja selvästi kattavin tutkimusprojekti livejournalismista.

Aloitimme suomalaisen livejournalismin tutkimuksen, ja tutkimustulostemme kautta teema on noussut esiin kansainvälisissä tieteellisissä konferensseissa sekä esitelmien että vertaisarvioitujen artikkelien kautta. Hankkeen osana julkaistiin neljä pro gradu -opinnäytetyötä livejournalismista. Tutkimusryhmämme piti hankkeen aikana yhteensä 19 luentoa tai esitelmää livejournalismista sekä Suomessa, Britanniassa että (etäyhteyden kautta) Espanjassa. Saavutimme medianäkyvyyttä sekä yleismediassa että alan lehdistössä Pohjoismaissa.

Tutkimushanke toteutettiin tutkijoiden ja journalistien läheisenä yhteistyönä: projektimme avulla uuden kerrontamuodon tutkijat ja tekijät ympäri maailman löysivät toisensa. Toukokuussa 2022 järjestämämme konferenssin ansiosta livejournalistit muodostavat nyt kansainvälisen verkoston, jossa sekä tutkijat että journalistit kehittävät uusia tapoja kohdata yleisöjä. Parhaimmillaan tämä lisää sekä luottamusta että vuorovaikutusta medioiden ja yleisöjen välillä.

Julkaisimme helmikuussa 2023 verkkosivuillamme suomeksi ja englanniksi livejournalismin käsikirjan, jossa on dokumentoitu sekä akateemisen tutkimuksemme tulokset että uuden kerrontamuodon journalistinen tuotantoprosessi. Linkki: <https://livejournalismi.fi/Handbook/>

Säätiöltä haettavan apurahan määrä

0,00 €

0,00 €

MENOT YHTEENSÄ

0,00 €

Käytävissä ollut apuraha

130 000,00 €

Yli/alijäämä

130 000,00 €

APURAHAN TURVIN TEHDYT JULKAISUT

Apurahan turvin tehdyt julkaisut

1.1. Artikkelit referoidussa kansainväl. sarjassa

2021 'A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories.

Tekijä(t): Ruotsalainen Juho, Villi, Mikko

Julkaisusarja: Media and Communication, 9 (2) vuosikerta, Sivunumerot 167–177

Avainsanat: eudaimonia; live journalism; reciprocal journalism; self-determination theory; self-transcendence; slow journalism

1.1. Artikkelit referoidussa kansainväl. sarjassa

2023 The rise of a talking journalist – human voice, engagement and trust in live journalism performance

Tekijä(t): Hänninen Anna Eveliina

Julkaisusarja: Journalism Practice (toukokuussa 2023 hyväksytty julkaistavaksi, julkaisuajankohtaa ei ole vielä vahvistettu), TBC vuosikerta, Sivunumerot TBC

Avainsanat: live journalism, engagement, trust

2.3. Gradu- tai diplomityö

2021 Teatteri vie journalismin kulissein: Mustan Laatikon tuottajien käsityksiä live-journalismin läpinäkyvyydestä

Tekijä(t): Halonen Eetu

Julkaisusarja: Pro gradu -työ, Jyväskylän yliopisto. Linkki: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202106223972>

Avainsanat: live-journalismi; laadullinen sisällönanalyysi; teemahaastattelut; journalismi; läpinäkyvyys

2.3. Gradu- tai diplomityö

2021 "Tää on merkittävintä, mitä mä olen journalismin piirissä tehnyt tai tullen koskaan tekemään": Helsingin Sanomien Mustan laatikon tekijöiden kokemuksia livejournalismista

Tekijä(t): Kuuukkanen Tatu

Julkaisusarja: Pro gradu -työ, Jyväskylän yliopisto. Linkki: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202106233997>

Avainsanat: livejournalismi; Musta laatikko; yleisösuhte; subjektiivisuus; läpinäkyvyys; tunteet; journalismi; toimittajat (media)

2.3. Gradu- tai diplomityö

2020 Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista

Tekijä(t): Lilja Esa

Julkaisusarja: Pro gradu -työ, Jyväskylän yliopisto. Linkki: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/72324>

Avainsanat: narratiivinen journalismi; yleisösuhte; journalismi; toimittajat (media); media; toimitustyö; sanomalehdet; yleisö; ammatti-identiteetti; esiintyjät

2.3. Gradu- tai diplomityö

2020 Livejournalistit lavalla – Journalismiin uudet keinot yleisön sitouttamiseen

Tekijä(t): Vilén Tarja

Julkaisusarja: Pro gradu -työ, Helsingin yliopisto. Linkki: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-202012285597>

Avainsanat: Journalismi; toimittajat (media); media; sanomalehdet; toimitustyö; ammatti-identiteetti; mediainnovaatio; yleisö; yleisösuhte; yleisön luottamus

3. Konferenssiabstraktit

2021 'A Shared Reality between a Journalist and the Audience' – Eudaimonic media experiences in live journalism

Tekijä(t): Ruotsalainen Juho, Villi, Mikko

Julkaisusarja: ECREA (The European Communication Research and Education Association): 8th European Communication Conference 2021

4. Muut julkaisut

2020 Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences

Tekijä(t): Lyytinen Jaakko

Julkaisusarja: University of Oxford, Reuters Institute: Journalist Fellowship Paper.

4. Muut julkaisut

2022 Mistä syntyy livejournalismin lumo, Jaakko Lyytinen?

Tekijä(t): Lyytinen Jaakko, Tuomas Kaseva, Reetta Rätty & Olli Seuri (toim.)

Julkaisusarja: Kirjassa: Feature! – Kirjoittamisen mestarikurssi, Julkaisija: Teos vuosikerta

Julkaisusarja: Kirjassa: Feature! – Kirjoittamisen mestarikurssi, Julkaisija: Teos vuosikerta

4. Muut julkaisut

2023 Livejournalismin voima – Elävän journalismin käsikirja

Tekijä(t): Haikarainen Riikka , Hänninen, Anna Eveliina; Kaseva, Tuomas; Lilja, Esa; Lyytinen, Jaakko; Osola, Kaisa; Ruotsalainen, Juho; Villi, Mikko; Väärämäki, Heidi

Julkaisusarja: Hankkeen loppuraportti, linkki: <https://livejournalismi.fi/Handbook/>

Avainsanat: livejournalismi, Musta laatikko, toimittajat (media); media; sanomalehdet; toimitustyö; ammatti-identiteetti; mediainnovaatio; yleisö

SELVITYKSEN LIITTEET

Selvityksen liitteet

Raportti suomeksi, Määrämuotoinen loppuraportti - Livejournalismin voima

Raportti englanniksi, Määrämuotoinen loppuraportti - Power of live journalism

Liite, Kirjanpidon loppuraportti

Liite, Varainkäyttöraportti vuodelta 2022

Liite, Livejournalismin käsikirja suomeksi, kompressoitu lowres-versio

Liite, Live journalism handbook, compressed lowres version

APURAHAHANKKEEN LOPPURAPORTTI HELSINGIN SANOMAIN SÄÄTIÖLLE

18.5.2023

1. Hankkeen nimi

The power of live journalism – from insights to applications

2. Myöntövuosi

2019

3. Myönnetty summa

130 000 euroa

4. Hanke alkoi

1.4.2019

5. Hanke päättyi

31.12.2022

6. Hankkeeseen muualta saatu rahoitus (summa ja myöntäjä)

Ei muuta rahoitusta

7. Vastuuhenkilön nimi, asema ja organisaatio

Riikka Haikarainen, viestintäpäällikkö, Aalto-yliopisto. (Hankkeen taloushallinto ulkoisten ostojen osalta on hoidettu Turun yliopistossa, jossa tutkimusryhmän jäsen Juho Ruotsalainen on toiminut yhteyshenkilönä.)

8. Muut tutkijat/työryhmän jäsenet

Anna Eveliina Hänninen, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto
Tuomas Kaseva, toimittaja/tuottaja, Helsingin Sanomat
Esa Lilja, toimittaja/tuottaja, Helsingin Sanomat
Jaakko Lyytinen, toimittaja/tuottaja, Helsingin Sanomat
Kaisa Osola, puhe- ja vuorovaikutuskouluttaja, puheilmainsun opettaja, lausuja
Juho Ruotsalainen, väitöskirjatutkija, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto
Mikko Villi, journalistiikan professori, Jyväskylän yliopisto

Heidi Väärämäki, toimittaja/tuottaja, Helsingin Sanomat

9. Tiivistelmä hankkeesta

Tutkimushanke on perehtynyt *livejournalismiin* ja sen tarjoamaan antiin journalismin tulevaisuudelle. Livejournalismi, jonka akateemista tutkimusta projektimme on ollut käynnistämässä, on uusi, jatkuvasti suosiotaan lisäävä journalistisen kerronnan muoto ja esimerkki yleisölähtöisestä journalismista. Olemme määritelleet livejournalismin tapahtumana, jossa journalisti esittää ennakolta käsikirjoitetun ja huolellisesti editoidun journalistisen sisällön samassa tilassa läsnäolevalle yleisölle. Tutkimme hankkeen aikana livejournalismin yleisösuhdetta, esitysten käsikirjoituksia, esiintyjien näkemyksiä ja kokemuksia sekä livejournalismin vahvuuksien soveltamista. Olemme myös kartoittaneet livejournalismin kenttää eri maissa ja luoneet samalla alan kansainvälisen verkoston.

10. Hankkeen tavoite

Hankkeen tavoite oli käynnistää uuden journalistisen ilmiön perustutkimus Suomessa, dokumentoida sekä kehittää tämän journalistisen kerrontamuodon käytäntöjä ja viestiä tutkimustuloksista sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Pyrimme selvittämään, mistä syntyy livejournalismin vetovoima, ja voiko livejournalismin yleisölähtöisiä periaatteita soveltaa journalismin kehittämiseen muissa mediasisällöissä sekä -kanavissa. Tutkimushankkeen tavoitteena on ollut tarjota medioille välineitä entistä yleisölähtöisempään journalismiin sekä levittää näitä keinoja luomalla kansainvälinen livejournalismista kiinnostuneiden tutkijoiden ja journalistien verkosto. Tutkimushanke on toteutettu tutkijoiden ja journalistien tiiviinä yhteistyönä.

11. Miten tavoite saavutettiin (asteikolla 1–5; 1=huonosti, 5=erinomaisesti):

Numeroarvosana: 5

Saavutimme hankkeen tavoitteet erinomaisesti. Hankkeen arvo perustuu sekä uuden ilmiön perustutkimukseen että käytännön journalistisen työn dokumentaatioon ja kehittämiseen. Hanke on ollut maailmanlaajuisesti yksi ensimmäisiä ja selvästi kattavin tutkimusprojekti livejournalismista.

Aloitimme suomalaisen livejournalismin tutkimuksen, ja tutkimustulostemme kautta teema on noussut esiin kansainvälisissä tieteellisissä konferensseissa sekä esitelmien että vertaisarvioitujen artikkelien kautta. Hankkeen osana julkaistiin neljä pro gradu -opinnäytetyötä livejournalismista. Tutkimusryhmämme piti hankkeen aikana yhteensä 19 luentoa tai esitelmää livejournalismista sekä Suomessa, Britanniassa että (etäyhteyden kautta) Espanjassa. Saavutimme medianäkyvyyttä sekä yleismediassa että alan lehdistössä Pohjoismaissa.

Tutkimushanke toteutettiin tutkijoiden ja journalistien läheisenä yhteistyönä: projektimme avulla uuden kerrontamuodon tutkijat ja tekijät ympäri maailman löysivät toisensa. Toukokuussa 2022

järjestämämme konferenssin ansiosta livejournalistit muodostavat nyt kansainvälisen verkoston, jossa sekä tutkijat että journalistit kehittävät uusia tapoja kohdata yleisöjä. Parhaimmillaan tämä lisää sekä luottamusta että vuorovaikutusta medioiden ja yleisöjen välillä.

Julkaisimme helmikuussa 2023 verkkosivuillamme suomeksi ja englanniksi livejournalismin käsikirjan, jossa on dokumentoitu sekä akateemisen tutkimuksemme tulokset että uuden kerrontamuodon journalistinen tuotantoprosessi. Linkki: <https://livejournalismi.fi/Handbook/>

12. Keskeiset tulokset

Hankkeemme pyrki selvittämään, mistä syntyy livejournalismin vetovoima, ja toiseksi, voiko livejournalismin yleisölähtöistä periaatetta ja editointiprosessia soveltaa journalismin kehittämiseen muissa mediasisällöissä sekä -kanavissa. Empiirisenä tutkimuskohteena on ollut Helsingin Sanomien (HS) Musta laatikko -esitysarja, jossa HS:n toimittajat kertovat teatterin lavalla aiemmin julkaisemattomia tositarinoita eri aihepiireistä.

Käsikirjoitusanalyysin tulokset

Käsikirjoitusanalyysissä tutkittiin, miten Mustan laatikon esitykset pyrkivät herättämään yleisöissä merkityksellisyyden kokemuksen tarinan ja tekstin tasolla. Viimeaikaisen mediatutkimuksen perusteella merkityksellisyyttä lähestyttiin *eudaimonian* käsitteen kautta. Eudaimonia viittaa tunnetilaan, joka syntyy arvojen, jaettujen merkitysten, elämän tarkoituksen ja ”ihmisenä olemisen” pohdinnasta.

Käsikirjoitusanalyysin tulokset osoittavat, että faktuaalisia mitä-missä-milloin-kuvauksia lukuunottamatta Mustan laatikon tarinat rakentuvat aiemmassa tutkimuksessa havaittujen eudaimonisen kokemuksen peruselementtien varaan. Tekstit asettavat yksilöt osaksi heitä suurempaa kokonaisuutta, esimerkiksi ajan jatkumolla historiasta nykyisyyteen ja tulevaisuuteen (*self-transcendence*). Puheiden sisältämät tarinat ovat tunnerekisteriltään kompleksisia eli niissä yhdistyvät esimerkiksi ilo ja suru (*mixed affect*). Lisäksi tarinat kuvaavat itseohjautuvia yksilöitä eli ihmisiä, jotka ovat autonomisia (*autonomous*), pystyviä (*competent*) ja elävät sosiaalisesti rikasta elämää (*relationships*).

Yleisötutkimuksen tulokset

Yleisötutkimuksen kysely- ja haastatteluaineisto osoitti, että yleisö nauttii livejournalismista: katsojat pitivät esityksen tarjoamasta mahdollisuudesta seurata journalismia keskittyneesti vailla häiriöitä. Puhuvan toimittajan kuunteleminen pimennetyssä teatterisalissa auttoi syventymään puheiden aiheisiin ja syvensi samalla katsojan suhdetta esiintyvään toimittajaan, aiheisiin ja journalismiin.

Puhuvan toimittajan näkemisen ja kuulemisen koettiin usein myös lisäävän journalismin uskottavuutta, tosin joidenkin haastateltavien mielestä vaikutus uskottavuuteen oli neutraali. Monen vastaajien mielestä uskottavuutta tai kiinnostavuutta lisäsi se, että toimittajan puheessa

ja esiintymisessä kuului ja näkyi tunteita sekä “aitoa” persoonallisuutta. Yleisö halusi kuulla puhetta, joka oli sujuvaa muttei kuulostanut liian harjoitellulta. Puheen sisällön osalta yleisö arvosti sekä toimittajien henkilökohtaista otetta aiheeseen että tietoa toimittajan työstä. Yleisö koki näkevänsä lavalla samaan aikaan sekä aiheensa erikoisasiantuntijan että vertaisensa tavallisen ihmisen. Yleisö arvosti esityksen yllätyksellisyyttä ja visuaalisuutta, mutta moni halusi korostaa sitä, että Mustan laatikon ydin on laadukas journalismi. Huomionarvoista on, että useampi haastateltava kertoi nauttivansa siitä, miten Mustassa laatikossa on pakko kuunnella myös aiheita, joita ei muuten itse valitsisi.

Esiintyjien haastattelututkimuksen tulokset

Mustassa laatikossa esiintyneiden livejournalistien haastatteluissa kävi ilmi, että kirjoittaville toimittajille esiintyminen elävän yleisön edessä oli ollut poikkeuksetta myönteinen ja voimakas kokemus. Osa esiintyjistä kuvaili, että suora kontakti yleisön kanssa ja omasta esityksestä saatu hyvä palaute oli merkinnyt jopa eräänlaista journalistista “uskonpalautusta” eli oman työn arvostuksen voimistumista. Yleisökontakti koettiin myös vastalääkkeeksi toimittajan työn nykyarjelle, jossa sosiaalisen median voimakas ja kärkäs palaute voi vaikuttaa työhön hyvinkin negatiivisesti. Haastateltavat kokivat, että suora keskusteluyhteys yleisön kanssa oli omiaan vahvistamaan yleisön luottamusta journalismiin. Livejournalismi saattoi myös lisätä yleisön ja toimittajien välistä ymmärrystä.

Kokonaan uudenlaisen journalistisen muodon haltuunotto oli tehnyt livejournalistit myös hyvin nöyriksi. Elävän yleisön edessä korostui tunne siitä, että ihmiset oli todella voitettava puolelleen – oli oltava kiinnostavaa sanottavaa. Kiinnostavuuden ja merkityksellisyyden tuominen omaan puheeseen koettiin suureksi haasteeksi, mutta myös onnistumisen tunne esiintymisen jälkeen oli suuri. Livejournalismi koettiin palkitsevaksi uudeksi journalismin muodoksi, jonka avulla toimittajat saattoivat saada aiheestaan jopa “enemmän irti” kuin perinteisin journalismin keinoin. Esiintymiskokemus sai jotkut haastateltavat miettimään, voisiko livejournalismin keinoja käyttää myös muussa päivittäisessä työssä.

Uudenlainen journalismin muoto sai toimittajat miettimään myös työn perusasioita uudella tavalla. Livejournalistien oli määriteltävä, miten he suhtautuisivat tarinallisuuteen sekä tunteiden ja henkilökohtaisten havaintojen sekä mielipiteiden käyttöön. Haastateltavien mukaan livejournalismi vaatii toimiakseen vahvaa tarinallista muotoa – mutta niin, että faktoista ei tarinan vuoksi joustettu. Tunteiden käyttö ja toimittajan oman ajattelun esiin tuominen koettiin olennaiseksi osaksi livejournalismia, kunhan tyyliseikoista ja journalistisesta motiivinnista pidettiin kiinni.

Kansainvälisten produktioiden tekijähaastattelujen tulokset

Livejournalismi leviää ympäri maailmaa ja uusia tuotantoja syntyy kaikkialla. On kuitenkin yksi tekijä, joka hidastaa genren yleistymistä: korkealaatuisen live-esityksen luomiseen vaaditaan suuri määrä ihmisiä, aikaa ja osaamista. Edes suurimmat mediakonsernit eivät välttämättä pysty yhdistämään näitä kaikkia resursseja. Tällä hetkellä livejournalismituotantojen takana ovat

pääasiassa pienemmät mediayritykset ja freelance-yhteisöt. Monet suuret mediatalot toki järjestävät erilaisia tapahtumia ja konferensseja, mutta harvat ovat olleet tarpeeksi yritteliäitä kokeillakseen livejournalismia. Miksi mediatalojen pitäisi alkaa kehittää elävää journalismia näistä aidoista haasteista huolimatta? Livejournalismi rakentaa erittäin tehokkaasti journalismin yleisösuhdetta ja yhdistää toimittajat ja heidän yleisönsä. Livejournalismi tarjoaa työkaluja journalismin uudistamiseen: se vahvistaa luottamusta journalismia kohtaan ja auttaa välittämään tietoa syvällisellä tavalla.

Podcast-kokeilun loppupäätelmät

Halusimme kokeilla, miten tutkimuksessa esiin nousseita livejournalismin vahvuuksia voisi soveltaa muualla kuin teatterin lavalla. Kokeilun kohteeksi ideoitiin narratiivinen podcast, joka toteutettiin HS:n toimituksessa. Koronavuosi-podcast pyrki kertomaan kuuntelijoille inhimillisesti, läheltä eläen ja virheistä vaikenematta, miten pandemiasta uutisoitiin ennennäkemättömän vaikeassa uutistilanteessa. Jokaisessa podcastin jaksossa oli päähenkilönä eri HS:n toimittaja, joka kertoi koronajournalismin tekemisestä oman seuranta-alueensa näkökulmasta. Mustan laatikon tuottajat käsikirjoittivat kaikki kahdeksan jaksoa yhdessä toimittajien kanssa.

Livejournalismin vahvuudet taipuivat kokeilussa hyvin narratiivisen podcastin muotoon. Jaksot käsikirjoitettiin siten, että ne eivät olleet koronajournalismia vaan journalismia koronajournalismin taustoista. Tässä tavoitteessa onnistuttiin avaamalla livejournalismista tutulla tavalla toimittajan omia ajatuksia, epävarmuuksia ja oivalluksia aiheestaan sekä journalististen juttuprosessien taustoja. Yhteyttä puhuvan toimittajan ja kuuntelijan välille rakennettiin muun muassa suoraan kuulijalle suunnatulla puheella ja pyrkimyksellä luontevaan, aitoon kerrontaan.

Podcast sai hyvän vastaanoton, ja kokeilun voi sanoa tuoneen merkittävän uutistapahtuman uutisointiin huomattavasti enemmän läpinäkyvyyttä kuin yleensä.

13. Hankkeen julkaisut, artikkelit ja kirjoitukset (myös linkit)

Tieteelliset artikkelit

* Ruotsalainen, Juho & Villi, Mikko (2021). 'A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories. *Media and Communication*, 9(2), 167–177. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.v9i2.3809>

* Hyväksytty julkaistavaksi: Hänninen, Anna Eveliina (2023). The rise of a talking journalist – human voice, engagement and trust in live journalism performance. *Journalism Practice*. Kun artikkeli on julkaistu, sen linkki on: <https://doi.org/10.1080/17512786.2023.2215215>. Artikkelissaan Hänninen tutkii, kuinka esiintyvän toimittajan puhe ja ääni vaikuttavat yleisön kokemuksiin livejournalismiesityksen katsomisesta. Analyysi osoittaa, että puhuvan toimittajan

läsnäolo vaikuttaa siihen, millaisia sitoutumisen ja luottamuksen tunteita yleisö muodostaa journalismia kohtaan ja miten yleisö syvenyy sisältöön.

Artikkelit muissa julkaisuissa

* Lyytinen, Jaakko (2022): Mistä syntyy livejournalismin lumo, Jaakko Lyytinen? Kirjassa Feature! – Kirjoittamisen mestarikurssi. Tuomas Kaseva, Reetta Rätty & Olli Seuri (toim.). Teos.

Raportit

* Lyytinen, Jaakko. (2020). Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences (Journalist Fellowship Paper). University of Oxford, Reuters Institute. Linkki: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-08/RISJ_Final%20Report_Jaakko%20Lyytinen_2020_FINAL%20%281%29.pdf

Esitelmät konferensseissa

2022

* Tutkimusprojektimme järjesti toukokuussa 2022 kaikkien aikojen ensimmäisen kansainvälisen livejournalismikonferenssin Sanomatalossa Helsingissä. Tapahtumaan osallistui noin 50 henkilöä eri puolilta maailmaa, ja mukana oli edustajia kaikista merkittävistä kansainvälisistä livejournalismituotannoista. Tutkimusprojektimme tuloksia esittelivät Riikka Haikarainen, Anna Eveliina Hänninen, Jaakko Lyytinen, Juho Ruotsalainen, Kaisa Osola ja kommenttipuheenvuoron piti Mikko Villi. Vierailevina puhujina esiintyivät India Bouquerel (Ranska), Glenda Cooper (Britannia), Derek Fagerstrom (Yhdysvallat), Sonya Fatah (Kanada), Cristian Lupsa (Romania), Jochen Markett (Saksa), François Musseau (Espanja) ja Ingerid Salvesen (Norja). Yleisö koostui mediatutkijoista ja -johtajista, toimittajista ja muista media-alan ammattilaisista.

2021

* Juho Ruotsalainen ja Mikko Villi pitivät esitelmän ECREA-konferenssin journalismin osiossa syyskuussa 2021. Heidän esityksensä otsikko oli "A Shared Reality between a Journalist and the Audience" – Eudaimonic media experiences in live journalism". Esityksessään Ruotsalainen ja Villi analysoivat sitä, miten *eudaimonian* käsite voi tarjota toimittajille uuden näkökulman siihen, miten uutisista tehdään merkityksellisiä yleisölle. Eudaimonia-käsitteen avulla voi lähestyä uutistapahtumien eri ulottuvuuksia, kuten traagisuutta, sekä käsitellä ihmisten psykologisia perustarpeita (autonomia, kompetenssi ja suhteet muihin ihmisiin). Eudaimonia ilmiönä voi samalla auttaa yleisön jäseniä pohtimaan sekä yksityistä että julkista elämäänsä. Ruotsalainen ja Villi esittivät, että livejournalismin lisäksi eudaimonia voidaan sisällyttää uutisisältöihin 1) aiheen/teeman valinnalla, 2) refleктоivalla tyylillä tai esitystavalla, 3) rakentamalla yhteisöjä ja vastavuoroista journalismia yleisön kanssa.

2020

* Mikko Villi, Juho Ruotsalainen ja Anna Eveliina Hänninen pitivät alustuksen ICA-konferenssissa (International Communication Association), joka järjestettiin verkossa toukokuussa 2020. He esittelivät laajennetun abstraktin, joka esitteli tutkimusprojektimme sekä alustavat käsikirjoitusanalyysin ja yleisötutkimuksen tulokset.

Muut esitykset, luennot ja koulutukset

2022

* Riikka Haikarainen piti luennon livejournalismista Ihmistieteet lavalla -seminaarissa Tampereen yliopistossa toukokuussa 2022.

* Riikka Haikarainen piti Sanomatalossa luennon livejournalismista 15 nuorelle journalistille huhtikuussa 2022. Osallistujat tulivat Barentsin alueelta eli Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Venäjältä ja he olivat Barents Press International -järjestön opintomatalla Suomessa. Järjestö on Barentsin alueen toimittajien yhteistyöorganisaatio.

2021

* Jaakko Lyytinen piti etäluennon livejournalismin käytännöistä ja tuotantoprosessista Oxfordin yliopiston Reuters-instituutin kesäkoulussa syyskuussa 2021.

* Jaakko Lyytinen piti etäluennon livejournalismista tarinankerronnan tapoihin liittyvällä kurssilla, jonka järjesti Universidad Nebrija Madridissa Espanjassa kesäkuussa 2021.

* Tuomas Kaseva piti luennon livejournalismista hämeenlinnalaiselle lukiolaisryhmälle, joka oli nähnyt Musta laatikko -esityksen.

2020

* Esa Lilja ja Jaakko Lyytinen pitivät Helsingin Sanomien toimitukselle esityksen livejournalismista joulukuussa 2020. He esittelivät tutkimusprojektimme tuloksia ja livejournalismin soveltamista podcast-muotoon eli HS:n Koronavuosi-podcastia.

* Riikka Haikarainen ja Tuomas Kaseva pitivät Jyväskylän yliopistossa etäluennon livejournalismista marraskuussa 2020. Mediaiseman murrokset -luentosarja on osa journalismin perusopintoja, ja luento seurasi lähes 200 opiskelijaa. Luento käsitteli livejournalismin taustaa ja tuotantoprosessia sekä analysoi journalismin kentän muutoksia livejournalismin näkökulmasta.

2019

* Jaakko Lyytinen toteutti Oxfordin yliopiston Reuters-instituutin toimittajastipendiaattien loppusymposiumin livejournalismiesityksenä joulukuussa 2019. Tapahtuman tuotanto oli osa Lyytisen omaa stipendiaattivuotta. Esityksessä kymmenen toimittajaa piti puheen työstään ja stipendiaattijakson projekteistaan. Tapahtuma pidettiin Royal Societyssa Lontoossa ja yleisö koostui toimittajista, media-asiantuntijoista ja journalismin tutkijoista. Esityksen nimi oli "Reinventing Journalism". Tallenne: <https://www.youtube.com/watch?v=JbY6nc7HNqA>

* Mikko Villi esitteli tutkimushanketta japanilaisille mediatutkijoille osana vierailijaluentoaan Tokion yliopistossa lokakuussa 2019, ja hanke sai innostuneen vastaanoton.

* Riikka Haikarainen ja Tuomas Kaseva osallistuivat kansainvälisille journalismifestivaaleille Perugiassa Italiassa huhtikuussa 2019. International Journalism Festival on Euroopan suurin vuosittainen mediatapahtuma. Haikarainen esitteli HS Mustan laatikon konseptia ja tuotantoprosessia sekä meneillään olevaa tutkimusprojektia paneelikeskustelussa, jonka otsikko oli "Extreme Engagement – lessons from 'journalism shows' around Europe". Tallenne: <https://www.journalismfestival.com/programme/2019/extreme-engagement-lessons-from-journalism-shows-around-europe>

* Riikka Haikarainen esitteli tutkimusprojektia viestintätieteiden maisteriohjelman järjestämässä alumnitilaisuudessa Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa huhtikuussa 2019. Tapahtuman tuloksena maisteriopiskelija Tarja Vilén aloitti yhteistyön tutkimusryhmän kanssa ja julkaisi opinnäytetyönsä hankkeessa kerätyn haastatteluaineiston pohjalta.

Työpajat

2019

* Jaakko Lyytinen veti Reuters-instituutissa Oxfordin yliopistossa työpajan livejournalismin käytännön toteuttamisesta marraskuussa 2019. Osallistujat olivat instituutin fellow-journalisteja. Riikka Haikarainen ja Kimmo Norokorpi osallistuivat työpajaan vierailevina asiantuntijoina. Työpajan lopputuloksena toteutettiin Lontoossa joulukuussa 2019 livejournalismiesitys, jossa toimittajat esittivät puheensa.

Opintomatkat ja verkostoituminen

2019

* Toukokuussa 2019 Riikka Haikarainen, Esa Lilja, Jaakko Lyytinen ja Mikko Villi tapasivat New Yorkissa Yhdysvalloissa Anita Badejon, joka toimi tuolloin Pop-Up Magazine -livejournalismiesityksen tuottajana. Badejolle esiteltiin tutkimushanke ja sen tavoitteet sekä keskusteltiin livejournalismin tuotantorosessista. Työryhmäläiset näkivät myös Pop-Up Magazinen esityksen Brooklynissä.

14. Projektin aikana valmistuneet lopputyöt

Eetu Halonen haastatteli Mustan laatikon tuottajia ja analysoi läpinäkyvyyden käsitettä livejournalismin tuotantoprosessissa.

* Eetu Halonen (2021): Teatteri vie journalismin kulisseihin: Mustan Laatikon tuottajien käsityksiä live-journalismin läpinäkyvyydestä. Pro gradu -työ, Jyväskylän yliopisto.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202106223972>

Tatu Kuukkanen tutki gradussaan livejournalismin kerronnallisia valintoja Mustan laatikon tuottajia haastattelemalla.

* Tatu Kuukkanen (2021): ”Tää on merkittävintä, mitä mä olen journalismin piirissä tehnyt tai tulen koskaan tekemään”: Helsingin Sanomien Mustan laatikon tekijöiden kokemuksia livejournalismista. Pro gradu -työ, Jyväskylän yliopisto.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-202106233997>

Esa Lilja tutki livajournalismiesityksessä mukana olleiden toimittajien kokemuksia ja sitä, miten suhde yleisöön muodostuu. Lilja perehtyi myös subjektiivisuuden ja objektiivisuuden väliseen jännitteeseen esiintymiskokemuksessa ja livejournalismin tuottamisessa.

* Lilja, Esa (2020): Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista. University of Jyväskylä.

<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/72324>

Tarja Vilén perehtyi gradussaan siihen, miten livejournalismin avulla voitaisiin edistää journalismin yleisösuhdetta ja yleisön sitouttamista.

* Vilén, Tarja (2020): Livejournalistit lavalla – Journalismin uudet keinot yleisön sitouttamiseen. University of Helsinki: URI: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-202012285597>)

15. Näkyvyys mediassa

* Hanna Frick (2022): “Livejournalistik – så använder finska Helsingin Sanomat teaterscenen för att nå ut till läsare”. Dagens Media. Julkaistu 12.4.2022.

<https://www.dagensmedia.se/medier/dagspress/livejournalistik-sa-anvander-finska-helsingin-sanomat-teaterscenen-for-att-na-ut-till-lasare/>

* Juuso Määttänen (2020): Koronavuosi toimituksessa. Helsingin Sanomat, julkaistu 5.12.2020. [Jutussa käsitellään sekä tutkimushanketta että koronauutisointia ja linkataan Koronavuosi-podcastiin, joka oli osa tutkimushankkeen soveltavaa kokeiluosuutta.]

<https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000007660810.html>

* Adam Chen Ryerson Review of Journalism -julkaisusta haastatteli Riikka Haikaraista, Jaakko Lyytistä, Tuomas Kasevaa ja Esa Liljaa livejournalismin vahvuuksista ja tuotantoprosessista. Livejournalismi genrenä oli esillä Pull Quotes -podcastissa, joka julkaistiin maaliskuussa 2020

(kohdasta 13.25 eteenpäin): <https://rrj.ca/pullquotes-podcast-9/>

* Catherine Adams (2020): Putting news on stage: Bringing journalism back to the theater as a public space. Nieman Lab, julkaistu 15.1.2020
<https://www.niemanlab.org/2020/01/putting-news-on-stage-bringing-journalism-back-to-the-theater-as-a-public-space/>

16. Hankkeessa syntyneet tutkimusaineistot

* Syksyllä 2019 kerätty kyselylomake Mustan laatikon esityksen nähneiden katsojien keskuudessa (n=510) ja 17 puolistrukturoitua yksilöhaastattelua, jotka tehtiin joko yhden tai useamman esityksen nähneiden katsojien kanssa. Anna Eveliina Hänninen analysoi aineistot vuosina 2019–2020.

* Vuoden 2019 kevään ja syksyn Musta laatikko -puheiden käsikirjoitusten (n=16) analyysi, jonka toteutti Juho Ruotsalainen. Käsikirjoitusten laadullisen analyysin avulla pyrittiin ymmärtämään, millaisin sisällöllisin keinoin Mustan laatikon journalistiset tekstit merkityksellistävät aiheitaan.

* 8 puolistrukturoitua teemahaastattelua Mustan laatikon esiintyjien kanssa. Esa Lilja ja Tarja Vilén toteuttivat haastattelut maaliskuu–huhtikuussa 2020.

* Heidi Väärämäen ja Kaisa Osolan muistiinpanot podcast-projektin tuotannosta vuodelta 2020.

* Jaakko Lyytisen muistiinpanot kansainvälisten livejournalismituotantojen tekijöiden haastatteluista vuosina 2019–2020.

17. Aineistojen tallennuspaikka mahdollista jatkokäyttöä varten

Pyydämme olemaan yhteydessä aineistojen jatkokäytöstä suoraan ylläoleviin tutkimusryhmän jäseniin.

THE FINAL PROJECT REPORT FOR THE HELSINGIN SANOMAT FOUNDATION

18.5.2023

1. Name of the project

The power of live journalism – from insights to applications

2. Funding received

2019

3. The amount of funding

130 000 euros

4. The start of the project

1.4.2019

5. The end of the project

31.12.2022

6. Other funding for the project

No other funding received

7. The responsible project leader

Riikka Haikarainen, Senior communications manager, Aalto University. (The financial administration for the project purchases was carried out by the University of Turku where Juho Ruotsalainen, member of the project group, is affiliated.)

8. Other researchers or members of the project

Anna Evelliina Hänninen, PhD researcher, Tampere University

Tuomas Kaseva, feature writer & producer, Helsingin Sanomat

Esa Lilja, feature writer & producer, Helsingin Sanomat

Jaakko Lyytinen, feature writer & producer, Helsingin Sanomat

Kaisa Osola, public speaking coach, teacher of speech communication, speech art, and radio journalism

Juho Ruotsalainen, PhD researcher, University of Turku, Finland Futures Research Centre

(FFRC)

Mikko Villi, professor of journalism, University of Jyväskylä

Heidi Väärämäki, staff writer & producer, Helsingin Sanomat

9. Summary of the project and the aim of the project

The research project examines *live journalism* as a new journalistic genre and what it offers to the future of journalism. Live journalism, for which this project is establishing an academic research field, is a new, increasingly popular genre of journalistic storytelling and audience engagement as well as an example of the so-called *audience-turn* in journalism. Our project defines live journalism as a new genre and format of journalism, where carefully edited and rehearsed journalistic content is presented by journalists to a live audience in a theater or similar venue. During the project, we have studied the audience relationship of live journalism, the speech scripts of a live journalism show, the views and experiences of the performers, and the possibilities of applying the strengths of live journalism in other media formats. Additionally, we have mapped the field of live journalism and, at the same time, established an international network of live journalism producers and academics.

10. The goal of the project

We wanted to contribute to the basic research of live journalism. At the same time, we set out to document and develop the practices of this innovative narrative form by spreading the results of our work as well as the practical tools both domestically and internationally. We wanted to find out where the appeal of live journalism comes from and whether the audience-oriented principles and editing process of live journalism can be applied in other media contents and channels. The goal of the research project has been to provide media outlets with tools for more audience-oriented journalism and to spread these tools by creating an international network of researchers and journalists interested in live journalism. The research project has been carried out in close cooperation between researchers and journalists.

11. Evaluation of the project on a scale 1–5

Number rating: 5

We have achieved the goals of the project very well. The project has had significant value both by establishing basic research of a new journalistic genre and by documenting and developing practical journalistic work. The project was one of the first and clearly the most comprehensive research project on live journalism worldwide.

Our research results were discussed at international scientific conferences, both through presentations and a peer-reviewed article. Four Master's theses were published as part of the project. During the project, our research group gave a total of 19 lectures or presentations on live journalism both in Finland, UK, and (via remote connection) in Spain. We achieved media visibility both in the domestic legacy media and in the industry press in the Nordic countries.

With the help of our project, researchers and journalists of the new narrative form from all over the world found each other. Thanks to the international conference we organized in May 2022, there is now an active network of live journalists.

In order to disseminate the results of our research, we published a handbook of live journalism on our website both in Finnish and English in February 2023. The handbook documents both the results of our academic research and the production process of live journalism. Link: <https://livejournalismi.fi/Handbook/>

12. The key results

Our project sought to find out where the appeal of live journalism comes from, and secondly, whether the audience-oriented principles and editing process of live journalism can be applied in other media contents and channels. The empirical data came from the 'Black Box' live journalism show by Helsingin Sanomat, where HS journalists tell previously unpublished true stories on various topics on a theater stage.

The results of the manuscript analysis

In the script analysis, we studied how the speeches of the Black Box show try to evoke the experience of meaningfulness in the audience at the textual level. Based on recent media research, meaningfulness was approached through the concept of *eudaimonia*. Eudaimonia refers to an emotional state that arises from reflection on values, shared meanings, and "being human".

The results of the script analysis show that apart from the factual what-where-when descriptions, the Black Box stories are built with the basic elements of eudaimonic experience observed in previous research. The stories present individuals as part of a larger entity, for example on the continuum of time from history to the present and the future (*self-transcendence*). The stories are emotionally complex: they combine, for example, joy and sadness (*mixed affect*). In addition, the stories describe individuals with self-determined qualities, i.e. people who are autonomous, competent, and live socially rich lives.

The results of the audience survey

The survey and interview data from the audience research showed that the audience enjoyed live journalism: the viewers especially appreciated the opportunity to follow journalistic content in a concentrated manner without distractions. Listening to a speaking journalist in a darkened theater hall made it easy to focus on the topics of the speeches and also strengthened the viewers' relationship with the speaking journalist, their topics, and journalism at large.

Seeing and hearing a speaking journalist was also often considered to increase the credibility of journalism, although some interviewees thought the effect on credibility was neutral. For many

viewers, the credibility was increased by the fact that emotions and "genuine" personality could be heard and seen in the journalist's speech and performance. At the same time, the audience wanted to hear a speech that was fluent but didn't sound too rehearsed. Regarding the content of the speech, the audience appreciated both the journalists' personal approach to the topic and also information about the journalists' work. The audience felt that they were seeing both an expert in a particular subject and also an ordinary person at the same time. The viewers appreciated the show's surprise elements and visuality, but many wanted to emphasize that the essence of Black Box is quality journalism. It is worth noting that several interviewees said that they enjoy the fact that in the Black Box you have to listen to topics that you otherwise would not choose yourself.

The results from the interviews with live journalists

Interviews with live journalists who have performed in the Black Box show revealed that their experience was overwhelmingly positive and powerful. For some performers, the direct contact with the audience and the good feedback received on their own presentation had given them a kind of "restoration of faith" in their work. The contact with the audience was also perceived as a kind of antidote to the day-to-day work of a journalist, in which the harsh feedback and pressure from social media can have a very negative effect. The interviewees felt that direct dialogue with the public strengthened the public's trust in journalism and could also increase the understanding between the audience and the journalists.

Working with a completely new form of journalism had also made the live journalists humble. Producing a speech with interest and relevance was perceived as a big challenge, but the feeling of success after the performance was very rewarding. Compared to the traditional journalistic storytelling, live journalism allowed journalists "to get more out of their subject". The experience made some of the interviewees wonder if the methods of live journalism could also be used in everyday work.

The new form of journalism also made journalists think about the basics of their work in a new way. When putting together their speech, live journalists had to define, how they would approach storytelling, the use of emotion, and the use of personal observations and opinions. According to the interviewees, live journalism requires a strong narrative form to function well – but, at the same time, the facts must not be compromised for the sake of the story.

Results from the interviews with live journalists internationally

Live journalism is spreading across the world and new productions are springing up everywhere. But one recognisable factor is stalling the momentum: the large number of people, and amount of time and know-how required to pull off a high-quality live performance is something that even the largest media conglomerates may not be able to cobble together. At the moment, it is primarily smaller media companies and communities of freelancers that are behind live journalism productions. Many big media houses arrange events and conferences, but very few have been enterprising enough to try out live journalism.

So, why should media houses explore live journalism despite these real challenges? It very effectively builds appreciative communities and binds reporters and their audiences together. In many ways, live journalism has the tools to renew the connection between journalism and its wavering audience. It reinforces trust, and bolsters the argument for a strong tradition of journalism. It helps information to take a deeper hold.

Final conclusions of the podcast experiment

We wanted to experiment how we could apply the strengths of live journalism elsewhere than on the theater stage. As the subject of the experiment, a narrative podcast was developed and produced in the newsroom of Helsingin Sanomat. "The Year of Corona" podcast aimed to tell the listeners in a humane way, not forgetting the mistakes, how the pandemic was reported in an unprecedentedly difficult news situation.

Each episode of the podcast featured a different HS staff writer as the protagonist, who told about the practices of corona journalism from the perspective of their own beat. The producers of the Black Box wrote the scripts for all the eight episodes in collaboration with the narrator-journalists.

In the experiment, we found out that the strengths of live journalism could be adapted in the form of a narrative podcast. The episodes were scripted in such a way that they were not corona journalism but journalism about the practices of corona journalism. This was achieved by opening up the journalists' own insights about their subject as well as the background of their journalistic story processes in a similar way as in a live journalism speech. The connection between the speaking journalist and the listener was built, among other things, by talking directly to the listener and aiming at a natural, authentic style of narration.

The podcast was well received, and the experiment can be said to have significantly increased the transparency of a major news event.

13. The publications and articles by the project

Scientific articles

* Ruotsalainen, Juho & Villi, Mikko (2021). 'A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories. *Media and Communication*, 9(2), 167–177. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.v9i2.3809>

* Accepted for publication: Hänninen, Anna Eveliina (2023). The Rise of a Talking Journalist – Human Voice, Engagement and Trust in Live Journalism Performance. *Journalism Practice*. Once published, the DOI will be: <https://doi.org/10.1080/17512786.2023.2215215>

The article is based on the phenomenon of journalistic voice and voice-related audience data in the research project's audience survey. In her article, Hänninen explores how the audience's

experience of watching live journalism show is affected by the talk and voice of the performing journalist. The analysis shows that the presence of a talking journalist has an effect on the feelings of engagement, trust, and immersion.

Articles in other publications

* Lyytinen, Jaakko (2022): Mistä syntyy livejournalismin lumo, Jaakko Lyytinen? In: Feature! – Kirjoittamisen mestarikurssi. Tuomas Kaseva, Reetta Rätty & Olli Seuri (edit.). Teos 2022.

Reports

* Lyytinen, Jaakko (2020). Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences (Journalist Fellowship Paper). University of Oxford, Reuters Institute. Link: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-08/RISJ_Final%20Report_Jaakko%20Lyytinen_2020_FINAL%20%281%29.pdf

Presentations in conferences

2022

* In May 2022, our research project organized the first-ever international live journalism conference at Sanomatalo in Helsinki. At the event, we hosted about 50 participants from all over the world, and there were delegates and producers from all the major international live journalism productions. Presentations were held by Jaakko Lyytinen, Kaisa Osola, Riikka Haikarainen, Anna Eveliina Hänninen, Juho Ruotsalainen, and final remarks presented by Mikko Villi. The guest speakers included India Bouquerel (France), Glenda Cooper (UK), Derek Fagerstrom (USA), Sonya Fatah (Canada), Cristian Lupsa (Romania), Jochen Markett (Germany), François Musseau (Spain) ja Ingerid Salvesen (Norway). The audience consisted of media scholars and executives, journalists, and other media professionals.

2021

* Juho Ruotsalainen and Mikko Villi gave a presentation in the Journalism Division of the ECREA Conference in September 2021. The title of their presentation was "A Shared Reality between a Journalist and the Audience'– Eudaimonic media experiences in live journalism". In their presentation, Ruotsalainen and Villi discussed how the concept of *eudaimonia* can offer journalists a new perspective and sensibility to making news meaningful for the audiences, and to contemplate on the virtuous and tragic in news events. The concept can also offer means for self-transcendence and satisfaction of core psychological needs (autonomy, competence, relatedness) through the portrayal of news. The concept and experience of eudaimonia may also help audience members reflect both their own and collective life and what they want from them. Ruotsalainen and Villi argued that outside the live setting, eudaimonia can be incorporated in news by 1) topic/theme selection, 2) a reflective style/representation, and 3) building communities and reciprocal journalism with audience

members.

2020

* Mikko Villi, Juho Ruotsalainen and Anna Eveliina Hänninen presented a paper in the Journalism Division at the 70th Annual ICA Conference (International Communication Association) that was organized online in May 2020. The paper was an extended abstract that introduced the research project and presented preliminary results from the manuscript analysis and audience survey.

Other presentations, lectures, and trainings

2022

* In May 2022, Riikka Haikarainen gave a presentation about live journalism at a seminar called "Ihmistieteet lavalla" at the Tampere University.

* In April 2022, Riikka Haikarainen gave a presentation about live journalism for a group of 15 young journalists from the Barents area (Finland, Sweden, Norway, and Russia). The journalists participated in an excursion organized by Barents Press International, which is a joint network for journalists working in the Barents region.

2021

* In September 2021, Jaakko Lyytinen continued his collaboration with the Reuters Institute at the University of Oxford and gave a remote lecture about the phenomenon and practices of live journalism at the Reuters Institute's Summer School.

* In June 2021, Jaakko Lyytinen gave a remote lecture about the practices of live journalism at a storytelling course of Universidad Nebrija, Madrid, Spain.

* In 2021, Tuomas Kaseva gave a presentation about live journalism to a group of high school students from Hämeenlinna, Finland, who had seen the Black Box show.

2020

* In December 2020, Esa Lilja and Jaakko Lyytinen gave a talk about live journalism to the editorial staff of Helsingin Sanomat. Their talk was based on the findings of our research project and also discussed the experiment of producing a podcast about the reporting of the corona pandemic by the HS newsroom.

* In November 2020, Riikka Haikarainen and Tuomas Kaseva gave a remote lecture on live journalism in the changing landscape of journalism at the University of Jyväskylä. The lecture

series, 'Mediamaiseman murrokset', is part of the core studies in the journalism degree and was followed by almost 200 students. The lecture touched upon the background of live journalism and the transformations of journalism as a field, and then continued to discuss the methods of preparing a live journalism show.

2019

* In December 2019, as part of his fellowship at the Reuters Institute at Oxford University, Jaakko Lyytinen produced the final symposium of his journalist fellow colleagues as a live journalism show. Ten journalists performed a speech about their work and final projects. The event was held in Royal Society, London, for an audience of journalists, media experts, and scholars of journalism. The show was called "Reinventing Journalism". A link to the recording: <https://www.youtube.com/watch?v=JbY6nc7HNqA>

* In November 2019, Jaakko Lyytinen organized a workshop on the practices of live journalism in the Reuters Institute at Oxford University for the visiting journalist fellows of the Institute. Riikka Haikarainen and Kimmo Norokorpi participated in the workshop as visiting experts. The workshop resulted in a live journalism show in the following December in London produced and performed by the visiting journalist fellows.

* In October 2019, Mikko Villi presented the project to a group of Japanese media scholars during his guest lecture at the University of Tokyo. The project sparked enthusiastic interest among the audience.

* In April 2019, Riikka Haikarainen and Tuomas Kaseva participated in the International Journalism Festival in Perugia, Italy. The festival is the largest annual media event in Europe, and the 2019 festival hosted 289 sessions during its five-day-long programme. Haikarainen presented the concept and production process of the Black Box and the ongoing research project as a speaker in a panel discussion with the title "Extreme Engagement – lessons from 'journalism shows' around Europe". A link to the recording: <https://www.youtube.com/watch?v=JbY6nc7HNqA>

* In April 2019, Riikka Haikarainen presented the research project at the alumni event organized by the media & communications studies program at Faculty of Social Sciences, University of Helsinki. As a result of this event, graduate student Tarja Vilén started to collaborate with the research group and published her thesis based on the interview data gathered for the project.

Study excursions and networking

2019

* In May 2019, Riikka Haikarainen, Esa Lilja, Jaakko Lyytinen and Mikko Villi had a meeting with Anita Badejo, Executive Producer of Pop-Up Magazine in New York City, USA. They presented the Finnish live journalism concept and the goals of our research project. They also went to see the Pop-Up Magazine show in Brooklyn as an excursion.

14. Theses published during the project

Eetu Halonen published his Master's thesis in journalism studies at the University of Jyväskylä, focusing on transparency in live journalism. For his thesis, he interviewed the producers of the Black Box' and examined the concept of transparency in the production process of live journalism.

* Eetu Halonen (2021): Teatteri vie journalismin kulisseihin: Mustan Laatikon tuottajien käsityksiä live-journalismin läpinäkyvyydestä. Pro gradu thesis, University of Jyväskylä, <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-202106223972>

Tatu Kuukkanen published his Master's degree in journalism studies at the University of Jyväskylä. In his thesis, he studied the narrative choices and ways of storytelling in live journalism, interviewing the producers of the Black Box.

* Tatu Kuukkanen (2021): "Tää on merkittävintä, mitä mä olen journalismin piirissä tehnyt tai tulen koskaan tekemään": Helsingin Sanomien Mustan laatikon tekijöiden kokemuksia livejournalismista. Pro gradu thesis, University of Jyväskylä. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-202106233997>

Esa Lilja conducted a research on journalists that have participated as performers in live journalism shows. The eight interviewees felt that the exceptionally powerful contact with the audience in live journalism gave them a "restoration of faith" in journalism. They also thought that various contacts between live journalists and members of the audience increased the transparency, understanding, and trust between journalists and the public. Live journalists also used emotions and subjectivity as "tools" of their stories, but emphasized that these tools should be used with caution and expertise.

* Lilja, Esa (2020): Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista. University of Jyväskylä: <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/72324>

Tarja Vilén published her Master's thesis at the University of Helsinki. She carried out a research project about the ways in which live journalism can increase the audience engagement.

* Vilén, Tarja (2020): Livejournalistit lavalla – Journalismin uudet keinot yleisön sitouttamiseen. University of Helsinki. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-202012285597>)

15. Media visibility about the project

* Hanna Frick (2022): "Livejournalistik – så använder finska Helsingin Sanomat teaterscenen för att nå ut till läsare". Dagens Media. Published 12.4.2022.

<https://www.dagensmedia.se/medier/dagspress/livejournalistik-sa-anvander-finska-helsingin-sanomat-teaterscenen-for-att-na-ut-till-lasare/>

In December 2020, Helsingin Sanomat published an extensive feature article about the journalistic practices during the corona pandemic, our research project and the new podcast about the topic with the links to the nine episodes:

* Juuso Määttänen (2020): Koronavuosi toimituksessa. Helsingin Sanomat. Published 5.12.2020. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000007660810.html>

* Adam Chen from Ryerson Review of Journalism interviewed Riikka Haikarainen and Jaakko Lyytinen, Tuomas Kaseva and Esa Lilja about the different live journalism projects across the world. The podcast 'Pull Quotes', published in March 9, 2020, is found here (live journalism section starts at 13.25): https://reviewofjournalism.ca/pullquotes-podcast-9/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=pullquotes-podcast-9

* Catherine Adams (2020): Putting news on stage: Bringing journalism back to the theater as a public space. Nieman Lab, published 15.1.2020 <https://www.niemanlab.org/2020/01/putting-news-on-stage-bringing-journalism-back-to-the-theater-as-a-public-space/>

16. Research data gathered during the project

* Survey data (n = 510) among the audience of the Black Box gathered in 2019 by Anna Eveliina Hänninen.

* Semi-structured interviews with 17 members of audience of the Black Box. Interviews conducted and analyzed by Anna Eveliina Hänninen during 2019–2020.

* 16 speech scripts of the Black Box analysed by Juho Ruotsalainen in 2020–2021.

* 8 interviews of the Black Box performers, conducted by Esa Lilja and Tarja Vilén in 2020.

* Notes from the podcast project by Heidi Väärämäki and Kaisa Osola.

* Notes from the interviews with live journalism producers from France, Spain, Germany and the US by Jaakko Lyytinen.

17. The locations and storing of the data for possible future purposes

Please contact the above mentioned members of the research project for the access to the data.

Proj. tapahtumat (tilintark)

											Tulosyksikkö 260890	
											Tulevaisuuden tutkim	
											001.2010-004.2023	
Proj.rakenneosa	PK-tilikustannusaji	Tositelaji	Tositenumero PK	Kirjauspäivämäärä	Selite	ALV-Tunnus	EUR					
26004/5511	Live Journalism TOT	401201	EiäkemPalkkoJUEL	19	2000157	15.12.2022	Palkat 15.12.2022	#	-875,60			
26004/5511	Live Journalism TOT	401201	EiäkemPalkkoJUEL	Tulos				#	-875,60			
26004/5511	Live Journalism TOT	401220	TukHenkJaTyökEiäkem	KR	1900018275	06.08.2020	Työntajajan eiäkemaksu Pamela Kasinen/Pamelan Kä	#	-262,41			
26004/5511	Live Journalism TOT	401220	TukHenkJaTyökEiäkem	Tulos				#	-262,41			
26004/5511	Live Journalism TOT	431700	Toimistotarvikkeet	KR	1900029270	27.10.2022	Haitkarainen Riikka/T toimistotarvikkeita		-64,30			
26004/5511	Live Journalism TOT	431700	Toimistotarvikkeet	Tulos					-64,30			
26004/5511	Live Journalism TOT	432600	MutAineetTavarat	KR	1900025674	25.09.2022	Tuomas Kasevan yritysliikokkukat/Riikka Haitkarai		-80,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	432600	MutAineetTavarat	Tulos					-80,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	433700	Ravitsemisspalvelut	KR	1900015100	01.06.2022	Compass Group/Live Journalism konf. 12.-13.5.2022		-2377,80			
26004/5511	Live Journalism TOT	433700	Ravitsemisspalvelut	KR	1900029269	01.12.2022	Haitkarainen Riikka/Kiitos/juhlallallinen		-306,80			
26004/5511	Live Journalism TOT	433700	Ravitsemisspalvelut	KR	1900029269	01.12.2022	Haitkarainen Riikka/Kiitos/juhlallallinen		-542,50			
26004/5511	Live Journalism TOT	433700	Ravitsemisspalvelut	KR	1900034772	09.12.2022	Vilmi Mikko/Viinpullo konf. k.v-vieralle 12.5.22		-48,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	433700	Ravitsemisspalvelut	KR	1900034772	09.12.2022	Vilmi Mikko/Viinpullo konf. k.v-vieralle 12.5.22		-10,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	433700	Ravitsemisspalvelut	Tulos					-3285,10			
26004/5511	Live Journalism TOT	434500	IT-käyttöpalvelut	KR	1900034769	09.12.2022	Haitkarainen Riikka/Zoner Oyn kotisivupalvelu		-137,43			
26004/5511	Live Journalism TOT	434500	IT-käyttöpalvelut	KR	1900036633	29.12.2022	Haitkarainen Riikka/Zoner -kotisivupalvelun maksu		-397,30			
26004/5511	Live Journalism TOT	434500	IT-käyttöpalvelut	Tulos					-534,73			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900010277	17.04.2020	Tutkimuslie Oy, Uiterointi 2.4.2020		-143,84			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900010626	27.04.2020	Tutkimuslie Oy, Uiterointi		-277,76			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900011447	10.05.2021	Cogitatio, Societate Unipessoal/Ruotsalainen juho	7A	-248,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900011474	07.05.2020	Tutkimuslie Oy, Uiterointi/Il. Tarja Vilen		-293,88			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900019434	19.06.2019	Haitkarainen Riikka/Kielenartikkelit	60	-117,35			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900029268	27.10.2022	Haitkarainen Riikka/Sorbendi -oikolukupalvelu	8A	-566,04			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900031010	10.11.2022	Haitkarainen Riikka/Sorbendi oikolukupalvelu	8A	-817,30			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	KR	1900036002	09.12.2019	Tutkimuslie Oy, Uiterointi/Hänninen Anna Eevalin		-711,72			
26004/5511	Live Journalism TOT	434810	Käännöspalvelut	Tulos					-3175,89			
26004/5511	Live Journalism TOT	434820	Asiantuntijapalvelut	KR	1900018192	20.06.2019	Kulttuurusk. Makasiini, Museta Laatikko - esite	60	-500,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	434820	Asiantuntijapalvelut	KR	1900021137	09.08.2022	Tuomas Kaseva/Käsitöiden kirjoittaminen ja editoi	67	-2604,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	434820	Asiantuntijapalvelut	Tulos					-3104,00			
26004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspäivät	KR	600003709	22.06.2022	Matka: 11.06.22 Lop 13.06.22 Khde GC/Helsinki	60	-637,20			
26004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspäivät	KR	600003712	22.06.2022	Matka: 11.06.22 Lop 14.06.22 Khde MSH/Helsinki	60	-232,00			

28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600003712	22.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 14.05.22	Khde M/SHelsinki	68	-11,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600003712	22.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 14.05.22	Khde M/SHelsinki	69	-374,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600003713	22.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde FM/Helsinki	60	-268,39
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600003713	22.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde FM/Helsinki	69	-351,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004040	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde AL/Helsinki	60	-691,88
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004041	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde JM/Helsinki	60	-404,66
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004041	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde JM/Helsinki	68	-11,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004041	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde JM/Helsinki	69	-394,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004042	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde PM/Helsinki	60	-446,84
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004042	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde PM/Helsinki	68	-11,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004042	29.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde PM/Helsinki	69	-405,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004230	30.06.2022	Matka: 10.05.22 Lop 10.05.22		60	-2001,45
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004231	30.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde IB/Helsinki	60	-851,97
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004231	30.06.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde IB/Helsinki	69	-41,70
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004425	06.07.2022	Matka: 06.05.22 Lop 06.05.22	Khde AH/Helsinki	69	-39,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004426	06.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde AH/Helsinki	68	-11,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600004426	06.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde AH/Helsinki	69	-355,51
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005021	20.07.2022	Matka: 10.05.22 Lop 15.05.22	Khde DF/Helsinki	60	-33,20
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005021	20.07.2022	Matka: 10.05.22 Lop 15.05.22	Khde DF/Helsinki	68	-708,80
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005177	27.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde IS Helsinki	68	-22,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005177	27.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde IS Helsinki	69	-437,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005180	27.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde R V Helsinki	60	-446,84
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005180	27.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde R V Helsinki	68	-11,09
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600005180	27.07.2022	Matka: 11.05.22 Lop 13.05.22	Khde R V Helsinki	69	-404,91
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600006427	31.08.2022	Matka: 06.04.22 Lop 09.04.22	Khde RH/Rooma	60	-752,91
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR	600006427	31.08.2022	Matka: 06.04.22 Lop 09.04.22	Khde RH/Rooma	69	-35,00
28004/5511	Live Journalism TOT	436700	Matkustuspalvelut	TR						-11 947,58
28004/5511	Live Journalism TOT	437100	Työ- ja käyttökorvau	KR	1900018275	06.08.2020	Pamela:n Käänös Tmi, käänöspalvelu		67	-2 136,52
28004/5511	Live Journalism TOT	437100	Työ- ja käyttökorvau	KR	1900018275	06.08.2020				-5 240,00
28004/5511	Live Journalism TOT	437100	Työ- ja käyttökorvau							-2 136,52
28004/5511	Live Journalism TOT	437800	Matka-apurajat							-7 376,52
28004/5511	Live Journalism TOT	437800	Matka-apurajat							-2 708,17
28004/5511	Live Journalism TOT	437800	Matka-apurajat							-4 79,88
28004/5511	Live Journalism TOT	437800	Matka-apurajat							-695,99
28004/5511	Live Journalism TOT	437800	Matka-apurajat							-443,49
28004/5511	Live Journalism TOT	437800	Matka-apurajat							-4 327,53

2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	30.06.2019	#	#	-123,47
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	30.11.2019	#	#	-139,20
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.12.2019	#	#	-142,34
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.01.2020	#	#	-541,64
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	29.02.2020	#	#	-95,98
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	30.04.2020	#	#	-84,32
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.05.2020	#	#	-58,78
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.08.2020	#	#	-588,48
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.05.2021	#	#	-49,60
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	30.06.2022	#	#	-1 902,18
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.07.2022	#	#	-805,32
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.08.2022	#	#	-678,38
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	30.09.2022	#	#	-16,00
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.10.2022	#	#	-126,07
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	30.11.2022	#	#	-163,46
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	31.12.2022	#	#	-1 511,53
2800475511	Live Journalism TOT	941200	YK-lisä, yliopisto	#	#	Tulos	#	#	-7 006,75
2800475511	Live Journalism TOT	Tulos							-7 006,75
2800475521	Live Journalism RAH	301300	YhtsrähToimTulot	14	50000244	08.02.2022	12 - 3001032 Helsingin Sanomain Säätiö	05	20 000,00
2800475521	Live Journalism RAH	301300	YhtsrähToimTulot	14	50001210	04.06.2021	12 - 3003705 Helsingin sanomain säätiö	05	10 000,00
2800475521	Live Journalism RAH	301300	YhtsrähToimTulot	14	50001592	07.06.2019	12 - 3005719 Helsingin Sanomain säätiö	05	9 000,00
2800475521	Live Journalism RAH	301300	YhtsrähToimTulot	14	50001621	07.06.2022	12 - 3004531 Helsingin Sanomain säätiö	05	9 100,00
2800475521	Live Journalism RAH	301300	YhtsrähToimTulot	KR	1900006112	07.03.2023	Helsingin Sanomain Säätiö/Ylijäämän palautus	05	-6 059,59
2800475521	Live Journalism RAH	301300	YhtsrähToimTulot	Tulos					42 040,41
Kokonaistulos									0,00

Livejournalismin voima - tutkimushanke, varainkäyttöraportti vuodelta 2022 (hankkeen viimeinen vuosi, osa loppuraportointia)				
Siirrot HS Säätiöltä Turun yliopistolle projektikuluihin vuonna 2022				
Maksupäivämäärä	Summa			
7.2.2022	22 000			
7.6.2022	9 100			

Nostetut henkilökohtaiset apurahakuukaudet 2022				
Työryhmän jäsenen nimi	Maksettu apurahasumma		Työskentelyn ajankohta vuonna 2022	Käyttötarkoitus / Selite
Riikka Haikarainen	10500		maalis-, huhti-, touko-, kesä- ja heinäkuu	Kansainvälisen livejournalismikonferenssin järjestäminen toukokuussa 2022, hankkeen muodostaman livejournalismiverkoston koordinointi, livejournalismin käsikirjan toimittaminen kahdella kielellä sekä käsikirjan viestintä
Matias Kivipuro	2100		toukokuu	Kansainvälisen livejournalismikonferenssin kokousavustajan tehtävät (esim. kokousmateriaalien tuotanto ja vieraiden opastaminen)
Juho Ruotsalainen	18900		tammi-, helmi-, maaliskuu, huhti-, touko-, kesä-, heinä-, elo- ja syyskuu	Livejournalismiesitysten käsikirjoitusten analyysi ja artikkelin kirjoittaminen analyysin tuloksista (huom: työtä on tehty jo vuosina 2020–2021, mutta työstä maksettiin vasta nyt, koska Ruotsalainen sai toista työtuloa tätä ennen)
yhteensä	31500			
Työryhmäläisten tekemät kululaskut ja ulkopuolisten laskuttajien kululaskut				
Työryhmän jäsenen nimi	Laskutettu summa	Kulun tyyppi	Milloin kulu syntyi vuonna 2022	Selite
Riikka Haikarainen	787.91	matkustuspalvelut	huhtikuu	matkakulu Helsinki-Rooma-Helsinki, matkakohteena International Journalism Festival Perugiassa Italiassa, jossa tapaamisia livejournalismiverkoston jäsenten kanssa
Riikka Haikarainen	64.3	toimistotarvikkeiden hankinnat	toukokuu	konferenssiin liittyneiden toimistotarvikkeiden hankinta
Riikka Haikarainen	456.48*	käännöspalvelut	toukokuu	livejournalismi-esityksen tekstityksen kielentarkistus konferenssivieraita varten

Riikka Haikarainen	137.43	IT-käyttöpalvelut	heinäkuu	hankkeen kotisivun ylläpito kesäkuusta 2022 kesäkuuhun 2023
Riikka Haikarainen	306.8	ravitsemuspalvelut	elokuu	työryhmän kiitosillallinen hankkeen loppuessa, juomatarjoilut
Riikka Haikarainen	542.5	ravitsemuspalvelut	elokuu	työryhmän kiitosillallinen hankkeen loppuessa, ruokatarjoilut
Riikka Haikarainen	397.3	IT-käyttöpalvelut	marraskuu	hankkeen kotisivun ylläpito kesäkuusta 2023 kesäkuuhun 2026
Riikka Haikarainen	659.11*	käännöspalvelut	marraskuu	livejournalismi-käsikirjan englannin käännöksen kielentarkistus
Anna Eveliina Hänninen	405.51	matkustuspalvelut	toukokuu	matkat Tampere-Hki-Tampere hankkeen kokousta sekä livejournalismikonferenssia varten
Tuomas Kaseva (yrityksensä kautta)	80	muut hankinnat	elokuu	kiitoskukat Riikka Haikaraiselle hankkeen vetämisestä
Tuomas Kaseva (yrityksensä kautta)	2604	asiantuntijapalvelut	kesäkuu	Livejournalismin käsikirjan kirjoittaminen ja editointi
Mikko Villi	58	ravitsemuspalvelut	toukokuu	viinipullo konferenssin vieraille
* = Turun yliopiston liitteenä olevassa kirjanpidon loppuraportissa summiin on lisätty alv 24 %				
Ulkopuolisen laskuttajan nimi	Laskutettu summa	Kulun tyyppi	Milloin kulu syntyi vuonna 2022	Selite
Compass Group Oy	2377.8	ravitsemuspalvelut	toukokuu	Livejournalismikonferenssin tarjoilu (aamiainen, lounas ja kahvit 12.5. ja aamukahvit 13.5.)
India Bouquerel	893.67	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Pariisi-Hki-Pariisi ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Glenda Cooper	637.2	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Lontoo-Hki-Lontoo ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Derek Fagerstrom	2062.67	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot San Francisco-Hki-San Francisco 11.-15.5. ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Sonya Fatah	2001.45	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Toronto-Hki-Toronto ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Alexandru Cristian Lupsa	691.88	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Bukarest-Hki-Bukarest ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Jochen Markett	809.66	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Berliini-Hki-Berliini ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Francois Musseau	619.39	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Madrid-Hki-Madrid ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Paula Molina	862.84	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Lontoo-Hki-Lontoo ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Ingerid Salvesen	695.56	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Oslo-Hki-Oslo ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Milica Šarić	617	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Belgrad-Hki-Belgrad ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Robyn Vinter	862.84	matkustuspalvelut	toukokuu	Lennot Lontoo-Hki-Lontoo ja hotellimajoitus 11.-13.5.
Marko Ylitalo	5240	työ- ja käyttökorvaus	syyskuu-joulukuu	Livejournalismin käsikirjan graafinen suunnittelu, kuvatoimitus ja kahden kieliversioiden taitto, korjauskierrokset, yhteydet painotaloon sekä some-markkinointikuvien suunnittelu ja toteutus

Kaikki kululaskut yhteensä	23755.71			
Kaikki apurahakulut ja kululaskut yhteensä vuonna 2022	86,755.71			
Huom: Turun yliopisto palautti Helsingin Sanomain Säätiölle projektirahojen budjetista ylijääneen summan 6 059,59 maaliskuussa 2023. Kts. yliopiston kirjanpidon loppuraportti liitteenä.				

Riikka Haikarainen
Anna Eveliina Hänninen
Tuomas Kaseva
Esa Lilja
Jaakko Lyytinen
Kaisa Osola
Juho Ruotsalainen
Mikko Villi
Heidi Väärämäki

LIVEJOURNALISMIN VOIMA

ELÄVÄN
JOURNALISMIN
KÄSIKIRJA

LUKU

1

The Power of Live Journalism -tutkimus-
projektin (2019–2022) loppuraportti.
Julkaistu helmikuussa 2023.
Helsingin Sanomain Säätiön rahoittama.
Yhteys: livejournalism.fi
Ulkoasu: Marko Ylitälo
Kannen kuvat: Valtteri Heinonen / HS
ja Rio Gandara / HS

Mitä on livejournalismi ja miksi sitä kannattaa tehdä

Johdanto	4
1.1 Livejournalismin vahvuudet yleisön näkökulmasta	6
1.2 Miksi journalistit syttyvät uudesta ilmiöstä?	12
1.3 Livejournalismi ja journalismin ”yleisökäännö” – Miksi tarvitsemme livejournalismia juuri nyt?	18

LUKU

2

Näin syntyy laadukas livejournalismituotanto

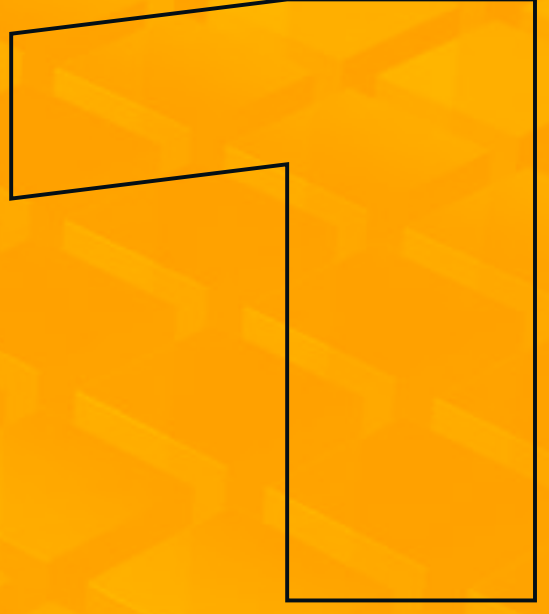
2.1 Yksittäisen puheen ideointi, käsikirjoittaminen ja harjoittelu	25
2.2 Kokoillan esityksen suunnittelu: Dramaturgia, visuaalisuus, havainnollisuus	31
2.3 Livejournalismin raamit: Esitystila, markkinointi ja yleisö	37

LUKU

3

Livejournalismin vahvuuksien soveltaminen ja livejournalismin tulevaisuus

3.1 Tapaus Koronavuosi-podcast: Journalistinen asiantuntijuus ja subjektiivisuus yhdistyvät	42
3.2 Livejournalismin paikka ja tulevaisuus mediamaisemassa	49
Lopuksi	53
Kirjoittajat	54
Lähteet	56

**MITÄ ON
LIVEJOURNALISMI
JA MIKSI SITÄ
KANNATTAÄ TEHDÄ**

JOHDANTO

Riikka Haikarainen

”Istun 1 600 katsojan keskellä pimeässä elokuvateatterissa, jonka valkokangas loistaa tyhjyyttään. Lavalla mikrofonin takana seisoo keski-ikäinen mies. Hän on dokumentaristi Sam Green, joka on tullut kertomaan tarinan Louis Armstrongista, legendaarisesta jazz-muusikosta.

’Louis’lla oli eräs harrastus, tai oikeastaan pakkomielle’, Green aloittaa.

Käheä-ääninen laulaja ja trumpettisti nauhoitti valtaosan arkeaan kelanauhoille. Nauhoja löytyy tuhansia tunteja. Armstrong ei taltioinut pelkästään omaa soittoaan, vaan myös aamiaiskeskustelut, omat tajunnanvirtamonologinsa, kosteat illanistujaiset kavereiden kesken ja riidat vaimonsa kanssa.

’Tämä on lempinauhani. Se on nauhoitettu kotibileiden jatkoilla, kun vieraat ovat lähteneet, vaimo mennyt juuri nukkumaan ja Louis kaataa itselleen viimeisen lasillisen. Kuunnelkaapa hänen hengitystään. Laittakaa vaikka silmät kiinni’, Green sanoo.

Suljen silmät, kuten 1 599 kanssakuulijaani (niin kuvittelen). Kelanauha suhisee hiljaa. Sitten kuulen, miten jääpalat kilisevät drinkkilasissa, nojatuoli narahtaa ja Louis Armstrong huokaisee hiljaa.”

Kirjoitin ylläolevan blogitekstin toukokuussa 2015, kun olin käynyt katsomassa Pop-Up Magazine -nimisen esityksen Los Angelesissa Yhdysvalloissa. Tapahtuma oli ensikosketukseni ilmiöön nimeltä livejournalismi. Käsité viittaa journalismin uuteen kerrontamuotoon, jossa toimittajat esittävät huolella valmisteltuja ja editoituja journalistisia sisältöjä elävälle yleisölle. Useimmiten esityspaikkana on teatteri tai klubi.

Yhdysvaltalaisesityksen nähtyäni olin vaikuttunut livejournalismin tenhosta – siitä, miten lavalla yksin puhuva tositarinan kertoja vangitsi yli tuhannen kuuntelijan huomion. Kiinnitin huomiota myös siihen, että journalistinen sisältö oli houkutellettu teatteriin edelläkävijän oloista porukkaa: 20–40-vuotiaita, voimakkaasti eläytyviä ihmisiä.

Halusin kokeilla, miten kotimainen journalismi taipuisi vastaavaksi lavaesitykseksi. Syksyllä 2015 ehdotin muutamalle kollegalle Pop-Up Magazinen kaltaisen esityksen tekemistä Helsingin Sanomien toimituksessa, jossa tuolloin työskentelin toimittajana. Tähän ensimmäiseen työryhmään kuuluivat Kimmo Norokorpi, Jaakko Lyytinen ja Tuomas Kaseva sekä puhekouluttaja Kaisa Osola. Hieman myöhemmin mukaan liittyivät toimittajat Esa Lilja ja Heidi Väärämäki sekä Olli Nurminen. Suomen Kansallisteatterista Petri Tarkiainen on toiminut Mustan laatikon tuottajana alusta lähtien.

Näin sai alkunsa HS:n Musta laatikko -esityssarja, jonka ensimmäinen ensi-ilta oli helmikuussa 2016. Nyt, syksyllä 2022, Musta laatikko -tuotantoja on toteutettu eri sisällöillä yhteensä 18, ja ne ovat keränneet yhteensä miltei 50 000 katsojaa Helsingin lisäksi neljässä muussakin kaupungissa. Pop-Up Magazine esimerkkiä ovat seuranneet Euroopassa myös monet muut mediat tai freelancer-ryhmät: ranskalais-belgialainen Live Magazine, espanjalainen Diario Vivo ja tanskalainen Zetland ovat tuottaneet livejournalismia jo vuosia.

Käsillä oleva julkaisu on tietävästi maailman ensimmäinen livejournalismin käsikirja. Se taltioi HS Musta laatikko -työryhmän kokemukset ja oivalukset kuuden vuoden ajalta sekä akateemisen tutkimushankkeemme lop-

putulokset. Helsingin Sanomain Säätiö on rahoittanut vuonna 2019 alkaneen Livejournalismin voima -tutkimushankkeen, jossa on selvitetty livejournalismin vahvuuksia ja sovellusmahdollisuuksia. HS Musta laatikko -työryhmän lisäksi projektissa ovat olleet mukana väitöskirjatutkija Anna Eveliina Hänninen Tampereen yliopistosta, väitöskirjatutkija Juho Ruotsalainen Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksesta ja professori Mikko Villi Jyväskylän yliopistosta. Kolmevuotisen hankkeen aikana olemme työryhmänä innostuneet ja nauttineet käytännön journalistisen työn sekä akateemisen tutkimusnäkökulman vuoropuhelusta.

Projektin tavoitteena on ollut paitsi tehdä urauurtavaa perustutkimusta uudesta journalistisesta ilmiöstä myös luoda kansainvälinen verkosto livejournalismista kiinnostuneille. Toukokuussa 2022 järjestimme Helsingissä kaikkien aikojen ensimmäisen livejournalismikonferenssin, joka kokosi Sanomataloon noin 50 aiheesta kiinnostunutta toimittajaa, tutkijaa ja media-alan ammattilaista sekä Suomesta että maailmalta. Mukana oli toimijoita kaikista merkittävistä livejournalismituotannoista, kuten Pop Up Magazinesta, Live Magazinesta, Diario Vivosta ja romanialaisesta DoR Livestä. Verkostoon voi tutustua osoitteessa livejournalism.fi.

Toivomme, että käsikirja innostaa perehtymään livejournalismiin sekä käytännön tuotantoprosessin että akateemisen tutkimuksen näkökulmista. Tavoitteena on antaa tarpeelliset työkalut ja taustatiedot esitysten toteuttamiseen sekä ilmiön tutkimiseen edelleen.

Kiitän lämpimästi tutkimusryhmämme jäseniä rikkaasta vuorovaikutuksesta, uteliaasta avoimuudesta toistemme työn suhteen sekä panoksesta käsikirjan valmistumiseen. Helsingin Sanomain Säätiötä kiitän hankkeemme tukemisesta sekä Helsingin Sanomia mahdollisuudesta syventyä Mustaan laatikkoon tapaustutkimuksena.

Kauan eläköön livejournalismi!

▼ Musta laatikko 17 -esityksen työryhmä Suomen Kansallisteatterin lavalla esityksen jälkeen huhtikuussa 2022. Tämän käsikirjan tekijöistä ovat takarivissä Kaisa Osola (ensimmäinen vas.), Riikka Haikarainen (toinen vas.) sekä eturivissä Esa Lilja (ensimmäinen vas.), Tuomas Kaseva (toinen vas.), Jaakko Lyytinen (kolmas oik.)
Kuva: Rio Gandara / HS

1.1

LIVEJOURNALISMIN VAHVUUDET YLEISÖN NÄKÖKULMASTA

Yleisön mielestä samassa tilassa koetussa live-esityksessä vallitsee läsnäolon tuntu, jota ei ruutujen välityksellä voi kokea. Suurimmalle osalle yleisöstä puhuvan toimittajan näkeminen lisää journalistisen sisällön uskottavuutta. Katsojat pitävät Mustan laatikon konseptissa keskeisenä sitä, että puhuvalla toimittajalla on jokin henkilökohtainen side puheensa aiheeseen. Tulokset selvisivät laajasta yleisötutkimuksesta, jonka toteutimme Mustan laatikon katsojien keskuudessa.

Anna Eveliina Hänninen

Helsingin Sanomien Musta laatikko -esitys on kuin sanomalehti, joka on muutettu eläväksi esitykseksi. Yhden illan aikana kahdeksan journalistia nousee lavalle elävän yleisön eteen. Jokainen heistä kertoo aiemmin julkaisematonta journalistista sisältöä puheen muodossa.

Aiheet vaihtelevat lehden eri osastojen tapaan ulkomaan uutisista ja politiikasta kulttuuriin sekä lifestyle-aiheista tieteeseen. Puheita havainnollistavat valkokankaalle heijastetut kuvat, videot, animaatiot tai musiikki. Yhdestä tuotannosta järjestetään kymmenkunta esitystä, jotka toteutetaan sekä Suomen Kansallisteatterin suurella näyttämöllä Helsingissä että kiertueella neljässä muussa kaupungissa Suomessa (tilanne vuonna 2022). Tällä hetkellä Musta laatikko esitetään uudella sisällöllä kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.

Syksyllä 2019 keräsimme Mustan laatikon katsojien kokemuksia livejournalismista. Kokosimme aineiston pyytämällä syksyllä 2019 nähdyn esityksen katsojia täyttämään kyselylomakkeen joko esityksen väliajalla tai sen jälkeen (n=510). Lisäksi toteutimme 17 puolistrukturoitua yksilöhaastattelua joko yhden tai useamman esityksen nähneiden katsojien parissa.

Aineiston avulla saimme tietää, mitä asioita yleisö arvostaa livejournalismissa, mihin he kiinnostavat huomiota ja mitkä asiat taas vaikuttavat kokemukseen kielteisesti.

Kyselylomakkeen täyttäneiden katsojien iän keskiarvo oli lähes 50 vuotta. Nuorin vastaajista oli 13 ja vanhin 85 vuotta. Vastaajista valtaosa oli naisia, 73 prosenttia. 60 prosenttia vastanneista oli ensi kertaa Mustaa laatikkoa katsomassa.

Mustassa laatikossa journalismiin voi keskittyä

Vastaajat pitivät Mustassa laatikossa keskeisenä sitä, että yleisö ja esiintyjät kokivat sen yhdessä ja olivat samassa tilassa. Yhteiseen tilaan kokoontuminen herätti yhteenkuuluvuuden tunnetta yleisön keskuudessa: iloa siitä,

että on muitakin, jotka haluavat kokoontua laadukkaan journalismin äärelle. Osa haastateltavista kertoi sulkevansa ympäröivän yleisön täysin mielestään esityksen ajaksi, kun taas toiset kertoivat tarkoituksellisesti havainnoivansa esimerkiksi itseään iäkkäämpien katsojien reaktioita.

Koin vahvan voimaannuttavan ja suorastaan pakahduttavan tunteen siitä, että vielä on olemassa tahoja ja ihmisiä, jotka uskovat oikeisiin asioihin eli tietoon, journalismiin ja totuuden etsimiseen. Tämä on siinäkin mielessä voimakas elämys, että tunnen olevani kaltaisten joukossa.

— Nainen, 47 vuotta

Teatteritilaa pidettiin esitykselle sopivana, koska se ohjasi katsojat hiljenty-mään ja keskittymään esitykseen. Livejournalisminäytös koettiin kokonais-valtaiseksi elämykseksi, joka tarjoaa erityisen mahdollisuuden seurata jour-nalismia keskittyneesti ilman häiriötekijöitä. Tällaista kokemusta kaivattiin, koska journalismin kuluttamista arjessa kuvattiin lyhytjänteiseksi.

Katsomiskokemukseen vaikutti merkittävästi livetilanne. Live-esitykses-sä vallitsi monen mielestä läsnäolon tuntu, jota ei ruutujen välityksellä voi kokea. Tämä ilmapiiri oli merkityksellinen yleisön ja esiintyjien välisen yhteyden muodostumisessa¹. Teatteritilan ja toimittajan näkemisen liveinä sanottiin tekevän esityksestä elämyksen, joka tuntuu voimakkaammalta ja henkilökohtaisemmalta kuin ruudun kautta katsottu lähetys.

Esitys tapahtuu siinä, se ei ole tallenne, eikä sitä voi kokea uudelleen. Jokin juhlavuuden tuntu tulee teatteriympäristöstä ja yleisöstä.

— Nainen, 26 vuotta

▲ Annikka Mutanen puhui marraskuu-sa 2021 siitä, miksi suomalainen urheilu noudattaa mallia, joka ei tuo menestystä.

Kuva: Jukka Grondahl / HS

1 Hänninen, A. E. (julkaisematon). The Rise of the Talking Journalist - Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

Haastatteluissa tuotiin esiin myös esityksen rakenteen vaikutus kokemukseen. Tuotantoa kiiteltiin siitä, että tunteiden heräämistä ja intensiteettiä säädeltiin erityyppisten puheiden järjestyksellä, ja koko ilta loppui hyvän mielen puheeseen.

Yhteys syntyy, kun ihminen puhuu ihmiselle

Yleisö kiinnitti paljon huomiota esiintyjän tunnetiloihin ja eläytymiseen. Esiintyjän puheen ja esiintymisen tuli tuntua aidolta ja esiintyjän vaikuttaa omalta itseltään. Jos puhetapa oli liian yleiskielinen tai paperista luetun oloinen, autenttisuuden tunne hävisi. Haastatteluissa tuli esiin se, että vaikka yleisö tiesi puheen olevan käsikirjoitettu ja toimittajien harjoitelleen esitystään, he halusivat säilyttää illuusion leirinuotion kaltaisesta hetkestä, jossa puhuja kertoo spontaanisti tarinaa. Yleisön odotuksissa piilee ristiriita, sillä samaan aikaan yleisö halusi kuulla sujuvaa ja selkeää puhetta, mutta esitys ei saanut kuulostaa liian harjoitellulta².

Autenttisuuden mielikuva liittyi myös esiintyjän luotettavuuden arviointiin. Puhuvan toimittajan näkemisen sanottiin lisäävän sisällön uskottavuutta. Toisaalta joidenkin vastaajien mukaan läsnäolo ei vaikuttanut luotettavuuden kokemukseen, vaan toimittajan läsnäolon sanottiin tuovan esitykseen lisää kiinnostavuutta, inhimillisyyttä ja tunnetta.

Moni esiintyjä eläytyy itse vahvasti: ihmisestä aistii, äänensävyistä kuulee ja kasvoista näkee, milloin [puhujaa] kokee jotain tunteita. Sillä on merkitystä, eikä se välity netti-Hesarista luetusta jutusta.

— Nainen, 31 vuotta

Esiintyvän toimittajan näkemisen ja kuulemisen sanottiin tuovan toimittajan lähemmäksi. Toimittajien koettiin puhuvan omina persooninaan, inhimillisinä ihmisinä, jotka eivät piiloutuneet toimittajaroolinsa taakse. Toimittajat koettiin vertaisena eikä niinkään tähtinä, vaikka toimittajien fanituskkin mainittiin vastauksissa pari kertaa. Eläytymisen ja tarinaan uppoutumisen kannalta pidettiin tärkeänä, että toimittaja ei puhu yleisölle alaspäin vaan vertaisena.

Parasta antia on se, että tavallinen ihminen puhuu tavalliselle ihmiselle. On mukava nähdä toimittajia, jotka on tavallaan etäisiä tähtiä. Lehteä lukiessa mieltii, minkälainen ihminen hän on. Täällä näkee, että sehän on ihan tavallinen pulliainen. Minusta se on hyvä.

— Mies, 64 vuotta

Toimittajan intohimo välittyy yleisöön

Yleisö piti Mustan laatikon konseptissa keskeisenä sitä, että puhuvalla toimittajalla on jonkinlainen side puheensa aiheeseen. Esityksen haluttiin välittävän innostusta, intohimoa ja motivaatiota kertoa yleisölle juuri tästä aiheesta, ja tämän intohimon koettiin välittyvän erityisesti esiintyjän äänestä ja eleistä³. Taitavan ja innostuneen puhujan sanottiin tekevän vähemmän kiinnostavasta aiheestakin kiinnostavan esityksen. Jos taas esiintyjä ei vaikuttanut kiinnostuneelta, katsojan oli hankala motivoitua kuuntelemaan puhetta. Läsnäoleva ja puhuva toimittaja toi siis yleisön lähemmäksi toimittajaa mutta myös aihetta. Toisaalta tuotiin esiin, että esiintymisjännitys saattaa luoda mielikuvan esiintyjästä, joka on epäaito tai epämotivoitunut.

2 Hänninen, A. E. (julkaisematon). The Rise of the Talking Journalist - Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

3 Hänninen, A. E. (julkaisematon). The Rise of the Talking Journalist - Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

Toimittajan henkilökohtaisen elämän jakaminen esityksissä jakoi mielipiteitä. Yleisesti se, että toimittajalla oli jokin henkilökohtainen suhde puheensa aiheeseen, koettiin mielenkiintoa ja katsojan tunnetta lisäävänä seikkana. Joidenkin mielestä se lisäsi myös puheen uskottavuutta. Yksityiselämästään kertonutta toimittajaa pidettiin rohkeana ja esitystä vaikuttavana. Osa haastateltavista taas kertoi tunteneensa olonsa epämiellyttäväksi, lähes salakuuntelijaksi, kun toimittaja tuntui puhuvan liian henkilökohtaisia asioita.

Vastaajat pitivät keskeisenä sitä, että toimittajalla on työnsä kautta kertynyttä tietoa puheensa aiheesta. Esiintyjät arvioitiin oman aiheensa asiantuntijoiksi.

Toimittajien kertoma tieto toimitustyön kulissien takaa oli pidettyä sisältöä. Yleisöä kiinnosti tietää, miten juttu on syntynyt, mikä keskustelu ei päättynyt lehteen ja minkälaisia vaiheita toimittaja koki materiaalia kerätessään. Tällaisen toimitusprosessin läpinäkyvyyden koettiin lisäävän uskottavuutta ja tuovan toimittajia lähemmäksi yleisöään. Vastaajat ajattelivat, että Mustassa laatikossa toimittajilla olisi arkityötään enemmän vapautta ilmaista omia mielipiteitään ja tuoda esiin tietoja ja taustoja, joita ei ole voinut lehti-juttuun kirjoittaa.

▼ Kevään 2016 Mustassa laatikossa esiintynyt Katarina Baer käsitteli puheessaan isoäitinsä natsimenneisyyttä.
Kuva: Sami Kero / HS

Elämyksen pääosassa laatujournalismi

Yleisö arvosti tyylikästä ja tarkkaan suunniteltua kokonaisuutta, kuten esityksen visuaalisuutta ja vierailevia esiintyjä. Moni kuvasi kokemustaan elämykseksi, mutta samaan aikaan korostettiin, että Mustan laatikon pääosassa on puhuttu painava asia, laadukas journalistinen sisältö. Samalla vastaajat arvostivat sitä, että Mustan laatikon yleisössä sai olla ensimmäisten joukossa kokemassa jotain ainutlaatuista, kuten esimerkiksi nähdä esitystä varten luodun animaation.

Yleisö piti siitä, ettei aiheita ja esiintyjä tiennyt etukäteen. Yllätyksellisyys olikin monelle katsojalle Mustan laatikon tärkeintä antia: esitys antoi mahdollisuuden innostua aiheista, joita ei ollut aiemmin pitänyt lainkaan kiinnostavina. Kaikki katsojat eivät halunneet ottaa teatterilla edes käsiohjelmaa, koska aiheiden näkeminen ennen näytöstä pilaisi yllätyksen, kun omat ennakkoluulot valtaisivat mielen ja estäisivät esitykseen uppoutumisen.

Tässä ei ole varaa tehdä muuta. Uutisia katsoessa voi katsoa puhelinta, [mutta] tämä pakottaa, niin kuin elokuvissa, istumaan ja olemaan läsnä siinä, mitä tapahtuu. On älyttömän hyvä, että se pakottaa kuuntelemaan sellaistaikin aihetta, mistä ei ole kiinnostunut.

— Mies, 29 vuotta

Mustasta laatikosta haluttiin toisaalta taustoittavaa tietoa tutuista uutistahtumista, toisaalta tietoa itselle uusista aiheista. Haastatteluissa tuli esiin, että jotkut kokivat olevansa tavallisesti journalismia kuluttaessaan omien mieltymystensä vankeja. Useampi vastaaja piti hyvänä sitä, että live-

▲ Koronapandemian aikana kasvomaskien käyttö teattereissa yleistyi.
Kuva: Rio Gandara / HS

journalismi pakottaa kuuntelemaan puheita myös itselle vieraista aiheista, joista ei muuten lukisi. Eräs mainitsi tullessaan paikalle nimenomaan oppimaan uutta asioista, jotka eivät häntä kiinnosta: Mustasta laatikosta opitun tiedon ansiosta hän voisi paremmin osallistua keskusteluun myös näistä aiheista.

Pääsyliput uskallettiin hankkia ilman tietoa sisällöstä, koska HS esityksen tuottajana antoi luottamusta esityksen tasoon, puhujien uskottavuuteen sekä sisällön kiinnostavuuteen ja merkityksellisyyteen.

 [Esityksessä on] mahdollisuus altistua monipuoliselle sivistykselle myös sellaisista aiheista, jotka muuten sivuuttaisi ja jotka yllättäen ovatkin ehkä illan kiinnostavimpia juttuja.

— **Nainen, 32 vuotta**

1.2

MIKSI JOURNALISTIT SYTTYVÄT UUDESTA ILMIOSTÄ?

Esiintyville toimittajille livejournalismi tarjoaa kokemuksen siitä, ettei yleisö olekaan hylännyt journalismia vaan heidän työllään on yhä merkitystä. Tutkimusta varten haastateltujen toimittajien mukaan suora yleisökontakti voi lisätä journalismin läpinäkyvyyttä. Se myös auttaa toimittajia kehittymään visuaalisesti kunnianhimoisessa featurekerronnassa, jossa tinkimätön journalismi yhdistyy toimittajan subjektiivisiin havaintoihin.

Esa Lilja

Runsaassa kuudessa vuodessa Helsingin Sanomien toimitus on ottanut livejournalismin ja Musta laatikko -tuotannot omakseen. Talon noin kolmetasadasta journalistista jo noin sata on esiintynyt Mustassa laatikossa itse (tilanne syksyllä 2022). Puhujina on ollut kirjoittavia toimittajia, valokuvaajia, infograafikoita, kielenhuoltajia, keskijohtoa ja myös lehden vastaava päätoimittaja. Esiintyjä on ollut kaikilta toimitusosastoilta ja kaikista ikäluokista, nuorista tulokkaista eläkeiän kynnykselle. Varsinaisten esiintyjien lisäksi Mustan laatikon tuotantoprosessiin on osallistunut graafikoita, kuvatoimittajia, leikkaajia ja videograafikoita. Voi siis sanoa, että kyseessä on koko toimituksen yhteinen ponnistus.

Esityksillä on tekijöiden parissa hyvä maine: innokkaita tulijoita on runsaasti, ja toimituksen sisäisessä palautteessa Musta laatikko koetaan rohkeana uutena kokeiluna sekä hyvänä vastapainona toimitustyön arjelle. Yksinäiset puurtajat pääsevät livejournalismissa tekemään ryhmätyötä omistautuneella porukalla. Myös prosessin vaativuus eli lukuisat editointikierrokset ja harjoitukset koetaan journalistisena tarkkuutena, joka varmistaa esitysten laadun.

Mutta kun 130-vuotiaan lehtitalon toimittajat ensimmäisen kerran kuulivat livejournalismista – siis ajatuksesta, että he itse esiintyisivät Suomen Kansallisteatterin lavalla yksin oman tarinansa kanssa – osa journalisteista suhtautui koko ajatukseen hyvin kriittisesti:

Mä olin ensinnäkin ajatellut, että mä en mihinkään Mustaan laatikkoon mee, että mä en niinku tarvi tota.

Kun alun perin kuulin tästä hankkeesta, niin suhtauduin siihen todella skeptisesti. Ajattelin, että tää on nyt taas yks tämmönen tempu, jolla yritetään pelastaa tämä tuhon partaalla oleva ala, ja mä en uskonut siihen ollenkaan.

Kun mä menin ekalla kerralla kattoo sitä niin mä yllätyin siitä että se toimii. Koska mulla oli vähän epäilyksiä [että] kuulosta huonolta idealta.

Edellä olevat sitaatit ovat peräisin pro gradu -tutkielman haastatteluista⁴, joissa selvitettiin HS-toimittajien kokemuksia livejournalismista. Haastattelut tehtiin maaliskuu–huhtikuussa 2020, ja haastateltaviksi valittiin kahdeksan Musta laatikko -esityksissä mukana ollutta esiintyjää eli livejournalistia. He olivat kaikki HS:n kirjoittavia toimittajia, joilla oli pitkä kokemus alalta. Haastateltavien keski-ikä oli 51 vuotta, ja he edustivat HS:n eri osastoja ja erilaisia journalistisen ajattelun ja kirjoittamisen tapoja: uutisosastoja, kulttuuritoimitusta, lifestyletoimitusta ja featuretoimitusta. Mukana oli neljä miestä ja neljä naista. Kaikkien oma kokemus Mustasta laatikosta oli haastatteluhetkellä suhteellisen tuore.

Kahdeksan puolistrukturoitua teemahaastattelua käytiin läpi temaattisen analyysin keinoin. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, millainen oli livejournalistien kokemus yleisösuhteesta ja miten he tasapainoilivat esityksissään subjektiivisten tulkintojen, tunteiden käytön sekä journalismin perinteisemmän, objektiivisuutta korostavan tiedonvälitystehtävän välillä.

Samasta haastatteluaineistosta on julkaistu myös toinen pro gradu -tutkielma⁵, jonka tavoitteena oli selvittää, millä keinoin livejournalistit lisäävät yleisön sitoutumista ja miten näitä keinoja voisi hyödyntää journalismissa laajemmin.

Tutkimushaastatteluissa esiintyjät löysivät livejournalismista lähes yksinomaan positiivisia puolia: livejournalismi antoi uskoa ja uusia ajatuksia arkiseen työhön, avasi journalisteille kokonaan uudenlaisen yleisösuhteen sekä tuntui kasvattavan luottamusta journalistien ja yleisön välillä.

4 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto.

5 Vilén, T. (2020). [Livejournalistit lavalla: journalismin uudet keinot yleisön sitouttamiseen](#). Helsingin yliopisto.

▼ **Anni Pasanen puhui syksyllä 2021 maailman suosituimmasta päihteestä, kofeiinista, jota hän myös toi lavalle jauheena.**
Kuva: Kalle Koponen / HS

Tässä luvussa livejournalismin anti HS-toimitukselle on tiivistetty neljään pähäavaintoon.

1. "Journalismin uskonpalautus"

Mulle ainakin tuli uskonpalautus tähän duuniin, joka on aina välillä koetuksella. – – Mä olen monesti miettinyt, että lukeeko niitä mun juttuja kukaan, että haloo, is there anybody out there? – – Niin yhtäkkiä jengi on ihan hulluna tähän mun aihepiiriin, josta mä luulin, ettei se kiinnosta ketään.

Ajatus journalismin uskonpalautuksesta on peräisin yhden haastateltavan suorasta sitaatista, mutta muutkin haastateltavat pohdiskelivat samaa teemaa hieman eri sanoin. Livejournalismin esiintymiskokemus sai monet kokeneetkin toimittajat havaitsemaan konkreettisesti, että media-alan vaikeiden vuosien jälkeen heidän työllään olikin yhä voimakasta kysyntää ja merkitystä. Kokemus oli mieleenjäävä ja rohkaiseva.

Yleisö, jonka luultiin jossakin vaiheessa jo hylänneen journalismin, olikin yhä halukas kuuntelemaan ja oppimaan. Yleisön houkuttelemiseksi ei myöskään tarvittu taikatemppeja – kiinnostava asia ja sujuva tarinankerronta riittivät. Yleisö vaikutti olevan aktiivista ja yhteiskunnallisesti valveutunutta, eikä se kaihtanut vaikeita tai ennakoita "tylsiäkään" aiheita.

Livejournalismin saama innostunut vastaanotto sai tekijät ajattelemaan uudella tavalla myös arkisen journalistisen työn merkitystä. Livejournalismissa yleisömäärät ovat verrattain pieniä: toimittaja pystyy tavoittamaan kerralla ehkäpä satoja kuulijoita ja esityskauden mittaan kenties muutamia tuhansia ihmisiä. Perinteisellä verkko- tai printtijutulla taas saattaa Helsingin Sanomissa olla satojatuhansia lukijoita. Liveyleisön palaute sai konkreettisesti ajattelemaan sitä, miten suurelle yleisölle työtä yhä tehdään, ja sitä, mikä merkitys HS:n kaltaisella instituutiolla on suomalaisessa yhteiskunnassa.

2. Sosiaalisen median vastaläke

Sosiaalisen median tai tiettyjen äänekkäiden hahmojen kautta on tullu semmonen käsitys, että meitä vihataan, et me ollaan pahnanpohjimmaisii – – tavallaan se [Musta laatikko] toi semmosen positiivisen käsityksen et hei noi ihmiset oikeasti haluaa kuunnella näitä juttuja ja ne ei pidä meitä täysinä mätämunina, et ne antaa meille mahdollisuuden. – – Sillein se muutti mun käsityksen siitä et on paljon ihmisiä jotka suhtautuu positiivisesti ja vastaanottavaisesti meihin ja tavallaan et se ennakoasenne voi ollakin positiivinen.

Sosiaalisesta mediasta tuleva paine ja negatiivisten kommenttien vyöry on tuttua toimittajille kautta maailman. Joidenkin tutkimusten mukaan toimittajat ovat kritiikin pelossa kyllästyneet kirjoittamaan aiheista, joista nousee kohu. Siksi toimittajat saattavat olla työssään jo liiankin turvallisuushakuisia⁶.

Tälle kehitykselle livejournalismi voi tarjota vaihtoehdon: hyvähenkisen keskusteluareenan, jossa toimittajat ja yleisö voivat kohdata ja vaihtaa mielipiteitään. Haastatellut toimittajat kokivat, että livejournalismin suorassa yleisökontaktissa he saattoivat käsitellä vaikeitakin aiheita niin, että yleisö suhtautui niihin keskustelevan uteliaasti, loukkaantumatta ja haastamatta riitaa. Jos kritiikkiä tuli, se oli asiallista ja keskustelevaa. Haastateltavat kokivat, että yleisön ja livejournalistien suorat kohtaamiset voivat lisätä journa-

6 Pöyhtäri, R., Haara, P., & Raittila, P. (2013). [Vihapuhe sananvapautta kaventamassa](#). Tampere: Tampere University Press.

lismin läpinäkyvyyttä, vähentää vihaisen palautteen määrää, lisätä yleisön ja journalistien välistä ymmärrystä ja luottamusta sekä inhimillistä kasvotonta sanomalehteä, ”HS-instituutiota”.

HS:n livejournalistit pitivät myös toimittajan työn taustojen avaamista alikäytettynä keinona journalismissa. Samanlaisen havainnon on tehnyt Catherine Adams⁷, joka on selvittänyt läpinäkyvyyden merkitystä kansainvälisissä livejournalismituotannoissa. Adamsin mukaan monet yleisön jäsenet pitivät tärkeänä, että he pääsivät livejournalismissa kurkistamaan sisäpiiriin, journalistisen profession verhon taakse. Kun toimittajat kertoivat työtavoistaan ja ajattelustaan, he auttoivat samalla yleisöä ymmärtämään, miten journalismi toimii. Tämän koettiin lisäävän toimitustyön läpinäkyvyyttä.

Livejournalismissa toimittaja voikin viedä yleisönsä kulissien taakse monin eri keinoin: hän voi avata työnsä etenemistä tai kertoa juttuprosessin aikana kohtaamistaan vaikeuksista, haastateltavista ja lähteistä, matkan varrella tehdyistä valinnoista, lopullisen jutun mahdollisista puutteista tai kenties juttuun liittyvistä eettisistä kysymyksistä.

3. Nöyryys yleisön ja kilpailutilanteen edessä

Sun pitää tehdä itses tarpeelliseksi sille yleisölle.

Meidän täytyy voittaa ne ihmiset ja niiden kiinnostus.

Haastatteluissa kävi ilmi, että livejournalismin tekeminen voi auttaa toimittajia ymmärtämään, miten tärkeää on, että journalismi löytää yleisönsä ja vangitsee heidän huomionsa. Kun journalismi käy yhä raampaa kilpailua yleisön ajankäytöstä, on journalismin kiinnostavuus, ajankohtaisuus, ymmärrettävyys ja merkityksellisyys entistä tärkeämpää. Tämä aiheutti joissakin haastateltavissa nöyryyden tunnetta. Nöyryyden taustalla oli pelkoa siitä, että ilman kovaa työtä yleisö saatetaan menettää lopullisesti. Laadusta huolimatta yleisö ei välttämättä löydä tietään journalismin pariin tai koe journalismia itselleen merkitykselliseksi. Tässä kamppailussa livejournalismin kaltaisella uudella muodolla voi olla merkittävä rooli: livejournalismi sallii muotokokeiluja ja se voi toimia koelaboratoriona, jonka ideoita voi kenties viedä muuhun tekemiseen.

Jotkut esiintyjät kokivatkin, että livejournalistisen esityksen kokonaisuus – teksti, puhe, visuaalisuus, musiikki ja suora yleisökontakti – auttoi parhaimmillaan saamaan käsiteltävästä aiheesta kaiken irti. Tunnetta pidettiin toimittajan työssä harvinaisena. Eräs haastateltava vertasi livejournalistista työprosessia jopa kirjan kirjoittamiseen: hänestä tuntui, että iso ja ”möykyltä” tuntunut aihe oli saanut perinpohjaisen käsittelyn juuri livejournalistisessa muodossa.

Jotkut haastateltavat olivat jääneet miettimään, miten samanlaisen potentiaalinen täyteen hyödyntämiseen pystyisi myös arkisessa työssä. Livejournalismi herätti tekijät ajattelemaan esimerkiksi verkkokerronnan kaikkien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Verkkokirjoittamisen ja teatterissa esitettävän livejournalismin erot voivat äkkiseltään vaikuttaa suurilta, mutta niistä löytyi myös yhtäläisyyksiä. Samaan tapaan kuin teatteri, verkkokin mahdollistaa äänen, kuvan, videon ja musiikin täysipainoisen käytön, siis tavallista elämyksellisemmän tarinankerronnan.

Jotkut haastateltavat kokivat saaneensa livejournalismista oppia myös arkiseen työhön. Eräs haastateltava sanoi livejournalismikokemuksen jälkeen miettineensä kirjoittamista hieman uudella tavalla. Hän arveli oppineensa Mustassa laatikossa jotakin uutta tarinallisuuden merkityksestä ja kaipaavansa kyseistä taitoa myös perustyössään. Hän oli myös kokeillut

7 Adams, C. (2020). [Putting news on stage: Bringing journalism back to the theater as a public space](#). NiemanLab. (Haettu 15.1.2020)

Mustan laatikon harjoitusmenetelmää eli juttujensa ääneen puhumista myös tavallisia artikkeleita kirjoittaessaan.

Mustan laatikon tuotantoprosessin jäljiltä teksti oli poikkeuksellisen tarkkaan mietitty, kirjoitettu ja moneen kertaan editoitu. Van Kriekenin⁸ mukaan journalismi pyrkii kaikkialla yhä voimakkaampaan koukuttavuuteen ja elämyksellisempään tarinankerrontaan, oli kyse sitten sanomalehdestä, kännykän ruudusta tai teatterista. Vaikka monet uudenlaiset kerronnan keinot käyttävät hyväkseen videoita, kuvaa, ääntä ja grafiikkaa, tarinankerronta lähtee edelleen liikkeelle tekstistä ja sen mielekkästä tarjoilusta.

4. Sinnikäs editointi yhdistää subjektiivisuuden ja objektiivisuuden

Faktoja me on kyllä osattu kaivaa aina ja osataan varmaan edelleenkin. Mutta että me saadaan niistä faktoista tarina, joka pystytään esittämään niin kiinnostavasti, että yleisö kiinnostuu ja haluaa tietää ja kuulla sen, niin se on sellainen median murroksen tuoma oppimisprosessi, jossa Musta laatikko on hyvä, konkreettinen koulu.

Livejournalismissa tekijät tunsivat käyvänsä jatkuvaa tasapainoilua tunteellisuuden, tarinallisuuden, henkilökohtaisuuden ja faktapohjaisuuden välillä. Mustassa laatikossa esiintyneet haastateltavat kokivat ehdottomasti, että livejournalismin on oltava yhtä faktapohjaista kuin kaiken muunkin journalismin. Samalla kuitenkin tiedostettiin, että tarinallisuus ja tunteiden käyttö tekivät nimenomaan livetilanteessa journalismista samaistuttavaa. Puhetilanne myös koettiin esiintyjälle armottomaksi: esityksen oli oltava heti ensihetkestä alkaen mukaansatempaava, inhimillinen, koukuttava ja

▲ Musta laatikko 17:n esiintyjät odottivat esiintymisvuoroaan Kansallisteatterin takahuoneessa keväällä 2022.
Kuva: Rio Gandara / HS

8 Van Krieken, K. (2018). [Multimedia Storytelling in Journalism: Exploring Narrative Techniques in Snow Fall](#). Information, 9(5).

merkityksellinen. Yleisön kiinnostuksen – tai sen puutteen! – kyllä aisti lavalle saakka.

Tunteiden ylikäyttöä journalismissa haastateltavat pitivät yleisesti ottaen kielteisenä ilmiönä: ”subjektiivisuuspornoa” ja ”klikkien lypsämistä” harrastettiin journalismissa liikaa, ja sitä pidettiin ärsyttävänä piirteenä. Silti livejournalismissa tunteilla koettiin olevan tärkeä rooli. Jo teatteri fyysisenä tilana viritti katsojat odottamaan tunteita ja elämyksiä. Tunteita, kuten naurua ja liikutusta, käytettiin puheissa harkiten.

Esiintyjät kokivat myös tietynlaisen omakohtaisuuden toimivaksi ja tarpeelliseksi livejournalismissa. Toimittaja on lavalla ja yleisön edessä kertomassa asioista, jotka hän on ottanut selville yleisöä varten. Jos löydöstään kertoi innostuneesti ja vilpittömästi sekä niin, että toimittajalla oli jokin omakohtainen kytkös tarinaansa, yhdistelmä koettiin tehokkaaksi.

Tunteisiin vetoavan, tosipohjaisen ja henkilökohtaisuutta sisältävän journalistisen tositarinan kirjoittaminen ei ole helppoa. Puhutun tekstin on oltava yksinkertaisempaa kuin kirjoitetun, mutta silti livejournalismin on täytettävä samat journalismin totuusvaatimukset kuin perinteisenkin journalismin. Pelkkä asia ei riitä, vaan se oli tehtävä kiinnostavaksi tarinallisuudella, henkilökohtaisuudella ja sopivalla tunteiden käytöllä.

Paineiden keskellä auttoi Mustan laatikon vaativa tuotantoprosessi. Valmiit puheet eli tarinat olivat monien esiintyjien mielestä viimeistellympiä kuin miltei mikään journalistinen juttu, jota he olivat urallaan tehneet. Viimeistelyllä tarkoitettiin koko Mustan laatikon tuotantoprosessia: aiheen valintaa, tekstieditointia, luku- ja esiintymisharjoituksia sekä kollegoilta tullutta palautetta. Eroa vaikkapa tiivisrytmiseen uutistyyliin pidettiin merkittävänä. ”Tavallinen” juttu saattoi kulkea tekijänsä jälkeen kenties vain yhden silmäparin läpi ennen kuin se julkaistiin. Livejournalistisen esityksen rakentaminen taas kesti useita viikkoja, ja jutusta kommentoitiin sekä isoja linjoja että pieniä yksityiskohtia ja sanavalintoja.

▼ Jussi Lehmusveden puhe keväällä 2022 käsitteli suomalaisia maakuntalauluja ja sitä, millainen voisi olla nykypäivän Helsingin oma laulu. Kuva: Rio Gandara / HS

1.3

LIVEJOURNALISMI JA JOURNALISMIN ”YLEISÖKÄÄNNE” – MIKSI TARVITSEMME LIVEJOURNALISMIA JUURI NYT?

Mediatutkimuksen näkökulmasta livejournalismi kertoo journalismin ”yleisökäänteestä”. Livejournalismi on esimerkki yleisölähtöisestä journalismista, joka ei perustu yleisöstä kerättyyn dataan vaan yleisön ja toimittajan väliseen suoraan yhteyteen. Musta laatikko -esityksen voi nähdä edelläkävijänä kahdessa journalismin tulevaisuuden kannalta kiinnostavassa lajityypissä: se edustaa sekä vastavuoroista että ”eudaimonista” eli merkityksellisyyden kokemusta herättävää journalismia.

Juho Ruotsalainen & Mikko Villi

Livejournalismissa toimittaja kertoo yleisöille uutisjuttuja omana itsenään ja henkilökohtaisen kiinnostuksensa ajamana. Toimittajan fyysinen läsnäolo, hänen äänensä ja olemuksensa sekä toimittajan ja yleisön affektiivinen, jopa intiimi vuorovaikutus tuovat puheisiin imua, jota on vaikea toisintaa tekstimuotoisessa journalismissa⁹.

Toimittajien epämuodolliset, keskustelevat ja subjektiiviset puhuvat lavalla tukevat uutissisältöjen syvällistä reflektointia ja merkityksellistämistä¹⁰. Journalismin ihanteiden mukaisesti livejournalismin subjektiivisuus ei ole niinkään mielipiteellisyyttä, vaan sen tavoitteena on auttaa ymmärtämään maailmaa yksilöiden elinpiirin ulkopuolelta¹¹. Livejournalismissa yleisö kokee uutisaiheet toimittajan välittävän subjektiiviteetin kautta (mediating subjectivity)¹².

Toimittajan ja yleisön suoran vuorovaikutuksen myötä livejournalismi asemoituu osaksi niin sanottua journalismin yleisökäännettä¹³. Jos toimittajat aiemmin pitivät etäisyyttä yleisöihinsä journalistisen autonomian ja riippumattomuuden nimissä, nyt monet toimittajat päinvastoin pitävät journalismia ennen kaikkea yleisöjen ja näiden tiedontarpeiden palveluna¹⁴.

Yleisökäänteeseen suuntautuu kohti pieniä yleisöjä, sillä massayleisön sijaan journalismia tuotetaan yhä enemmän maksaville tilaajille ja data-analytiikan avulla muodostetuille kuluttajaryhmille¹⁵. Journalismia ajaa yleisöjen pariin myös verkkoviestinnän kulttuuri, joka suosii toimittajien ja yleisöjen vastavuoroista viestintää kasvottoman ja hierarkkisen tiedonvälityksen sijaan. Tässä kulttuurissa ajatellaan, että yleisöiltä saatu luottamus ja legitimitiitti takaavat viime kädessä journalismin merkityksen¹⁶.

- 9 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto.
- 10 Vodanovic, L. (2022). [Aesthetic Experience, News Content, and Critique in Live Journalism Events](#). *Journalism Practice*, 16(1), 161–177.
- 11 Steensen, S. (2017). Subjectivity as a Journalistic Ideal. In Fonn, B.K., Hornmoen, H., and Hyde-Clarke, N. (eds.), *Putting a Face on It: Individual Expose and Subjectivity in Journalism* (pp. 25–47). Oslo: Cappelen Damm Academic Press.
- 12 Chalaby, J.K. (1996). [Journalism as an Anglo-American Invention](#). *European Journal of Communication*, 11(3), 303–326.
- 13 Costera Meijer, I. (2020). [Understanding the Audience Turn in Journalism: From Quality Discourse to Innovation Discourse as Anchoring Practices 1995–2020](#). *Journalism Studies*, 21(16), 2326–2342.
- 14 Costera Meijer, I. (2020). [Understanding the Audience Turn in Journalism: From Quality Discourse to Innovation Discourse as Anchoring Practices 1995–2020](#). *Journalism Studies*, 21(16), 2326–2342.
- 15 Nelson, J. L. (2021). [The next media regime: The pursuit of ‘audience engagement’ in journalism](#). *Journalism*, 22(9), 2350–2367.
- 16 Ferrucci, P. (2017). [Exploring Public Service Journalism: Digitally Native News Nonprofits and Engagement](#). *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94(1), 355–370.

Kilpailu yleisöjen huomiosta digitaalisessa sisältövirrassa ohjaa uutismediaa sitouttamaan yleisöjään eli luomaan *engagementia*¹⁷. Ei-digitaalisena ja fyysiseen kohtaamiseen perustuvana kerronnan muotona livejournalismi on kiinnostava osa yleisökäännettä ja yleisöjen sitouttamisen tapoja.

Livejournalismi voi nostaa esiin sellaisia yleisöihin liittyviä mahdollisuuksia, joihin digitaaliset alustat eivät kannusta. Esimerkiksi Belair-Gagnonin ja kumppaneiden¹⁸ haastattelemien toimittajien mukaan yleisöjen sitouttaminen verkkoympäristössä tähtää usein yleisötulojen kasvattamiseen tai muuhun välineelliseen hyötyyn, kun taas livetilanteen kasvokkainen sitouttaminen auttaa rakentamaan pitkäkestoisia ja vastavuoroisia suhteita toimittajien ja yleisöjen välille¹⁹. Livejournalismi auttaa näin luomaan yleisölähtöistä journalismia, joka ei ainakaan suoraan perustu yleisöanalytiikkaan ja digitaalisten alustojen toimintamekanismeihin.

Engagement yleisöjen sitouttamisena ymmärretään usein määrällisenä ja mitattavana ilmiönä, kuten jutun avauskertoina eli klikkeinä. Sitouttaminen on kuitenkin pohjimmiltaan laadullinen ilmiö, joka viittaa uutisisältöjen yleisöissä herättämiin affektiivisiin ja kognitiivisiin kokemuksiin sekä näistä mahdollisesti seuraavaan toimintaan²⁰.

Journalismin yleisökäänte tarkoittaa siis myös tunteiden aiempaa vahvempaa ja hyväksytympää asemaa journalismissa²¹. Yleisöjen (ja toimittajien) kokemusta korostavana lajityyppinä²² livejournalismi avaakin näkyvän erityisesti yleisökäänteen myötä esiin nousseisiin kysymyksiin journalismin kokemuksellisesta merkityksellisyydestä²³.

- 17 Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.
- 18 Belair-Gagnon, V., Nelson, J.L., & Lewis, S.C. (2019). [Audience Engagement, Reciprocity, and the Pursuit of Community Connectedness in Public Media Journalism](#). *Journalism Practice*, 13(5), 558–575.
- 19 Ferrucci, P., Nelson, J.L., & Davis, M.P. (2020). [From "Public Journalism" to "Engaged Journalism": Imagined Audiences and Denigrating Discourse](#). *International Journal of Communication*, 14, 1586–1604.
- 20 Broersma, M. (2019). [Audience Engagement](#). *The International Encyclopedia of Journalism Studies*, 1–6.
Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.
- 21 Wahl-Jorgensen, K. (2020). [An Emotional Turn in Journalism Studies?](#) *Digital Journalism*, 8(2), 175–194.
- 22 Vodanovic, L. (2022). [Aesthetic Experience, News Content, and Critique in Live Journalism Events](#). *Journalism Practice*, 16(1), 161–177.
- 23 Beckett, C. & Deuze, M. (2016). [On the Role of Emotion in the Future of Journalism](#). *Social Media + Society*, July-September 2016, 1–6.
Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.

◀ Suvi Ahola puhui syksyllä 2019 siitä, miten esoteeriset piirteet ovat näkyneet suomalaisessa taiteessa. Kuva: Aku Isotalo / HS

Helsingin Sanomien Musta laatikko -esitys vastavuoroisen ja eudaimonisen journalismin edelläkävijänä

Toimittajien ja yleisöjen aiempaa läheisempi suhde korostaa journalismin ritualistisia ulottuvuuksia. Tällä viitataan käsitykseen, jonka mukaan journalismin tehtävänä ei ole vain tiedon välittäminen vaan jaettujen merkitysten rakentaminen ja sosiaalisen todellisuuden jäsentäminen²⁴. Ritualistisesta näkökulmasta livejournalismi edustaa kahta journalismin kehityssuuntaa ja mahdollista tulevaisuutta: vastavuoroisuusjournalismia²⁵ ja eudaimonista journalismia²⁶.

Vastavuoroisuusjournalismissa toimittajien ja yleisöjen suhde perustuu keskinäisiin kiinnostuksen kohteisiin ja vastavuoroiseen ”lahjojen” vaihtoon²⁷. Toimittajat voivat saada yleisöiltä esimerkiksi hyödyllistä tietoa ja näkemyksiä, kuten juttuvinkkejä yleisöyhteisöille tärkeistä aiheista ja näkökulmista. Yleisön jäsenet puolestaan pääsevät osalliseksi journalistiseen prosessiin ja sen ympärille muodostuvaan yhteisöön²⁸.

Esiintyjien näkeminen livenä on sykähdyttävä kokemus.

— Nainen, 71 vuotta

Oon aina tykännyt Mustan laatikon tavasta muokata journalismista elävää ja tarinankerrontakokemus. Siinä on jotain samaa vibaa kuin siinä, että kerääntyyään jonnekin leirinuotiolle, ja joku kertoo tarinan.

— Mies, 21 vuotta

Livejournalismissa toimittajien yleisöltä saama välitön ”lahja” on yleisön affektiivinen, usein innostunut vastaanotto ja sen myötä saatu ammatillinen ja henkilökohtainen onnistumisen kokemus²⁹. Esa Liljan³⁰ haastattelemat, Mustassa laatikossa esiintyneet toimittajat kuvaavat suhdetta elävään teatterileisöön niin ”poikkeuksellisen intensiiviseksi”, ettei sille tahdo löytyä vertailukohtia muusta journalismista (kts. aiheesta tarkemmin alaluku 1.2). Eräs Liljan³¹ haastattelema toimittaja kuvaa suhdetta liveyleisöön ”semmosena tunteen jakamisena [joka on] ihan valtavan suuri kokemus”. Livejournalismi ei siis ole kokemuksellinen ja affektiivinen muoto vain yleisöille, vaan myös toimittajille itselleen³².

Mikä sitten on yleisön saama lahja, itse esityksen lisäksi? Yhdysvaltalaisen Pop-Up Magazinen tuottajan Anita Badejon mukaan livejournalismin tärkein elementti on yllätys – esitysten täytyy kertoa yleisölle jotain uutta ja sellaista, mikä saa heidät ajattelemaan maailmaa ja ihmistä uusilla tavoilla³³.

Livejournalismin voima -tutkimushankkeessa pureuduttiin esitysten tarjoamaan lahjaan analysoimalla vuoden 2019 kevään ja syksyn Musta laatikko -puheiden käsikirjoitukset (N=16). Käsikirjoitusten laadullisen analyysin avulla pyrittiin ymmärtämään, millaisin sisällöllisin keinoin Mustan laatikon journalistiset tekstit merkityksellistävät aiheitaan. Analyysin ensimmäisessä vaiheessa käsikirjoitusten sisältö jaettiin temaattisiin kategorioihin, kuten ”aika”, ”luonto” tai ”luova yksilö”. Analyysin seuraavassa vaiheessa aineistosta nousseet kategoriat sijoitettiin aiemmassa tutkimuksessa esiteltyyn merkityksellisten mediakokemusten typologiaan³⁴.

Käsikirjoitusanalyysin perusteella Mustan laatikon tarinoissa toistuvat merkityksellisille mediakokemuksille tyypilliset sisällölliset piirteet. Mustan laatikon tarinat asettavat katsojan suurten kysymysten äärelle: Miltä näyttää suomalaisen metsäteollisuuden tulevaisuus? Miten elää mielekästä vanhuutta ilman omia lapsia? Millaisille arvoille ja käytännöille suomalainen urheiluvalmennus perustuu? Juttujen tunnerekisteriä on vaikea määri-

- 24 Carey, J. W. (ed.) (1989). *Communication as Culture. Essays on Media and Society*. New York: Routledge.
- 25 Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241.
- 26 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177.
- 27 Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241.
- 28 Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim, O. (2020). [Sustained journalist-audience reciprocity in a meso news-space: The case of a journalistic WhatsApp group](#). *New Media & Society*, 22(2), 264–282.
- Malmelin, N., & Villi, M. (2016). [Audience Community as a Strategic Resource in Media Work](#). *Journalism Practice*, 10(5), 589–607.
- 29 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto.
- 30 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto, 38.
- 31 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto, 38.
- 32 Lindén, C.-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719.
- 33 Lyytinen, J. (2020). [Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences](#) (Journalist Fellowship Paper). Oxford: Reuters Institute.
- 34 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.

tellä yhdellä sanalla: se vaihtelee ilosta suruun ja ylevästä alhaiseen. Livejournalismi voi siis viedä katsojan uuden ja tuntemattoman sekä näihin liittyvien kompleksisten tunteiden äärelle. Mustassa laatikossa esiintyneet toimittajat kuvaavat juttujen yleisössä herättämää laajaa ja ristiriitaista tunnekirjoa, kuten naurua, liikutusta, ällistystä, hämmästyä, hämmennystä ja innostusta³⁵. Tunneilmaisua hillitsee ja pitää kasassa toimittajan usein lakoninen ulosanti ja kuivakka huumori.

Pohjimmiltaan livejournalismin lahjana yleisöille voi kuitenkin pitää muutosta, kasvanutta ymmärrystä itsestä, maailmasta, ”tästä ajasta” ja näiden välisestä suhteesta. Katsoja irtautuu tutusta kokemusmaailmastaan ja näin ikään kuin ylittää rajansa, syventyy osaksi journalistista tarinaa³⁶. Pop-Up Magazinen Anita Badejoa mukailleen: yleisö poistuu esityksestä hieman eri ihmisenä kuin sinne saapuessaan. Muutoksen kokemus ei ole yksityinen vaan muiden katsojien ja toimittajien kanssa yhdessä luotu.

Hienoa, että on niin paljon ihmisiä, jotka haluavat kokea tällaista korkealuokkaista asiallista ajanvietettä.

— Nainen, 71 vuotta

Myös podcasteja koskevassa tutkimuksessa on huomattu, että jaetun merkityksellisuuden rakentaminen on keskeisiä motiiveja podcastien kuunteeluun³⁷. Vaikka podcast ei perustu fyysiseen läsnäoloon samassa tilassa yleisön kanssa, se on journalismin muoto, joka perustuu livejournalismin tapaan ääneen ja läheisyyden tunteeseen ja siksi vertautuu läheisesti livejournalismiin.

Viimeaikaisessa tutkimuksessa yllä kuvatun kaltaisia merkityksellisiä, pohdiskelevia ja affektiivisesti kompleksisia mediakokemuksia on lähestytty *eudaimonisina kokemuksina*³⁸. Myös Mustan laatikon journalismia voi kut-

▲ Suvi Vihavainen esiintyi Mustassa laatikossa keväällä 2020, jolloin näytöksiä ehdittiin toteuttaa vain yksi, kunnes koronapandemia sulki teatterit.

Kuva: Jukka Gröndahl / HS

35 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto, 38.

36 Barker, M. (2003). [Crash, theatre audiences, and the idea of 'liveness'](#). *Studies in Theatre and Performance*, 23(1), 21–39.

Lyytinen, J. (2020). [Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences](#) (Journalist Fellowship Paper). Oxford: Reuters Institute.

Tenenboim, O., & Stroud, N.J. (2020). [Enacted Journalism Takes the Stage: How Audiences Respond to Reporting-Based Theater](#). *Journalism Studies*, 21(6), 713–730.

37 Chan-Olmsted, S., & Wang, R. (2020). [Understanding podcast users: Consumption motives and behaviors](#). *New Media & Society*.

38 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.

sua eudaimoniseksi³⁹. Eudaimonia viittaa tunnetilaan, joka syntyy arvojen, jaettujen merkitysten, elämän tarkoituksen ja ”ihmisenä olemisen” pohdinasta. Esimerkiksi draamaelokuvista saatava nautinto on eudaimonista, kun taas viihteen tuottamaa nautintoa voi pitää hedonistisena eli välittömänä.

Journalismi käsittelee usein vaikeita, monimutkaisia ja yksilönäkökulman ylittäviä kysymyksiä. Sen takia eudaimoninen tunnerekisteri voi tarjota toimittajille uuden keinon tuoda juttuihin tunteita ja inhimillistä syvyyttä. Esimerkiksi Pjesivac ja kumppanit⁴⁰ ovat havainneet, että joka suuntaan videoiduissa 360°-sotautustarinoissa läsnäolon tuntu voi aiheuttaa katsojissa eudaimonisia tuntemuksia. Katsojan kokemusmaailma laajenee hänen tavanomaisen elämänpiirinsä ulkopuolelle ja 360°-videon mahdollistama interaktiivisuus tuo sodan tragedian käsin kosketeltavan lähelle. Yhdessä nämä ominaisuudet voivat auttaa katsojaa reflektoimaan omaa elämäänsä ja sen suhdetta ulkopuoliseen maailmaan⁴¹.

Mustan laatikon käsikirjoitukset hyödyntävät toistuvasti yllä kuvattuja eudaimonisen kokemuksen elementtejä: suhteita toisiin ihmisiin, monimutkaista ja usein ristiriitaista tunnekirjoa, yksilön osaksi jotain suurempaa asettavaa ”transsendenssia” sekä tunnetta omaehtoisuudesta, itsenäisyydestä ja pystyvyydestä⁴². Aiheiden ja näkökulmien lisäksi eudaimonia välittyy Mustan laatikon käsikirjoitusten ja esitysten tyyliin. Jutut henkivät toimittajan omaa innostusta ja perehtyneisyyttä aiheeseen, mikä luo tunnetta aiheen merkityksellisyydestä.

Transsendenttiset mediakokemukset (self-transcendent media experiences) ovat eudaimonisen median perusta⁴³. Mustan laatikon kevään ja syksyn 2019 tuotantojen käsikirjoitusanalyysissä havaittiin, että Mustan laatikon tarinat herättelevät katsojissa transsendenssia neljällä tavalla⁴⁴:

- 1) puheet asettavat uutistapahtumat osaksi laajennettua aikaa eli historian, nykyisyyden ja tulevaisuuden jatkumoa,
- 2) puheet kuvaavat luontoa ja ihmisten suhdetta luontoon; luonto näytetään tarinoissa kunnioitusta herättävänä, ihmistä suurempana voimana,
- 3) puheet pohtivat elämää ja kuolemaa; ne käsittelevät yhtä lailla elämän kauneutta kuin sen rajallisuutta,
- 4) puheet korostavat demokratian ja poliittisen osallistumisen arvoa; julkinen elämä näyttäytyy maallisenä keinona ylittää yksityisen elämän rajallisuus.

Eudaimoniset, merkitykselliset kokemukset ovat sisäisiä kokemuksia ja siksi niitä on transsendenssin lisäksi lähestytty psykologisten perustarpeiden ja yksilön itseohjautuvuuden näkökulmasta⁴⁵. Eudaimonisesta näkökulmasta merkityksellisyys on sekä sisäistä että ulkoista: se syntyy yhtäältä yksilön tavasta toteuttaa itseään ja toisaalta siitä ymmärryksestä, että yksilö ja ympäröivä maailma ovat sidoksissa toisiinsa⁴⁶.

Itseohjautuvuusteorian (self-determination theory) mukaan psykologisia perustarpeita ja sisäisen motivaation lähteitä on kolme: autonomia eli tunne omaehtoisista päätöksistä, kyvykyys eli tunne omasta pystyvyydestä ja yhteisöllisyys eli suhteet toisiin ihmisiin⁴⁷. Mustan laatikon käsikirjoituksissa toistuvatkin autonomisten ja kyvykkäiden yksilöiden kuvaukset⁴⁸. Tarinoissa esitellään yksilöitä, joilla on kehittynyt itseymmärrys ja jotka reflektoivat elämäänsä ja ympäröivää yhteiskuntaa, tekevät omaehtoisia päätöksiä ja ovat pystyviä omalla alallaan ja harrastuksissaan. Vastaavasti tarinat sisältävät runsaasti lämpimien ja yhteisöllisten sosiaalisten suhteiden

- 39 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). [‘A shared reality between a journalist and the audience’: How live journalism reimagines news stories](#). Media and Communication, 9(2), 167–177.
- 40 Pjesivac, I., Ahn, S. J., Briscoe, A., & Kim, S. (2020). 360° journalism and information seeking: The role of enjoyment and spatial presence. Paper presented at the 70th International Communication Association Annual Conference.
- 41 Pjesivac, I., Ahn, S. J., Briscoe, A., & Kim, S. (2020). 360° journalism and information seeking: The role of enjoyment and spatial presence. Paper presented at the 70th International Communication Association Annual Conference.
- 42 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). [‘A shared reality between a journalist and the audience’: How live journalism reimagines news stories](#). Media and Communication, 9(2), 167–177.
- 43 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). Journal of Communication, 68(2), 380–389.
- 44 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). [‘A shared reality between a journalist and the audience’: How live journalism reimagines news stories](#). Media and Communication, 9(2), 167–177.
- 45 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). American Psychologist, 55(1), 68–78.
- 46 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). Journal of Communication, 68(2), 380–389.
- 47 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). American Psychologist, 55(1), 68–78.
- 48 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). [‘A shared reality between a journalist and the audience’: How live journalism reimagines news stories](#). Media and Communication, 9(2), 167–177.

kuvauksia. Mustan laatikon toimittajat luovat jutuissaan yhteisöllisyyttä viittaamalla toistuvasti itseensä ja yleisöön me-pronominilla. Näin he sisällyttävät itsensä ja yleisön jaettuun yhteisöön.

Itseohjautuvuusteorian mukaisia psykologisia perustarpeita voi tyydyttää havaitsemalla itseohjautuvuuden piirteitä ja yhteisöllisyyttä muissa ihmisissä sekä mediarepresentaatioissa⁴⁹. Niinpä voi olettaa, että Mustan laatikon vetovoima perustuu osittain ”itseohjautuvien” ihmisten kuvauksiin (mukaan lukien esiintyvät toimittajat), tämän herättämään psykologiseen tarpeentyydytykseen ja siitä seuraavaan eudaimoniseen tunnetilaan.

Eudaimonista journalismia voi pitää niin ”vastavuoroisuusjournalismin” kuin engagementin muotona. Eudaimonia perustuu jaetuille merkityksille mutta on myös yksilöllinen, affektiivinen kokemus, mikä on sitoutumisen edellytys. Eudaimonian voikin ymmärtää yleisöjen sitouttamisen tavaksi, jossa engagementia luodaan kompleksisia ja ristiriitaisia tunteita sisältävillä, nykyhetken ”suuria kysymyksiä” pohtivilla jutuilla. Ne kutsuvat yleisöjä reflektoimaan omaa suhdettaan näihin suuriin kysymyksiin.

Näin eudaimonia tarjoaa vaihtoehdon yksinkertaistaville, ilon, surun ja vihan kaltaisiin perustunteisiin vetoaville ja digitaalisilla alustoilla tehokkaasti leviävälle jutuille⁵⁰. Steensen ja kumppanit⁵¹ pitävätkin yleisön sitouttamisen keskeisenä ulottuvuutena toimittajien kykyä saattaa yleisön jäsenet transspondenssin hengessä osaksi jotain heitä suurempaa eli kytkeä heidän yksityinen elämänsä uutisten julkiseen ja jaettuun maailmaan.

49 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.

50 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.

Pelzer, E., & Raemy, P. (2020). [What shapes the cultivation effects from infotaining content? Toward a theoretical foundation for journalism studies](#). *Journalism*.

51 Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [Against a Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.

2

NÄIN SYNTYY LAADUKAS

LIVEJOURNALISMI- TUOTANTO

2.1

YKSITTÄISEN PUHEEN IDEOINTI, KÄSI- KIRJOITTAMINEN JA HARJOITTELU

Livejournalistinen esitys syntyy tiiviinä ryhmätyönä, jossa jokainen journalisti-esiintyjä kehittää puheensa ideaa ja lavatoteutusta yhdessä tuottaja-editorinsa ja lopulta koko työryhmän kanssa. Tavoitteena on alusta lähtien hyödyntää featurejournalismin ja julkisen puheen kerrontakeinoja. Laadukas puhe syntyy lopulta vain puhumalla – eli harjoittelemalla! Lavalla välittyy puhujan aito halu jakaa ainutlaatuinen sisältönsä yleisön kanssa.

Jaakko Lyytinen & Kaisa Osola

Kun kokosimme ensimmäisiä Mustan laatikon esityksiä keväällä 2016, meillä ei ollut ohjekirjaa. Hapuilimme pimeässä kokeilemalla, erehtymällä ja oppimalla. Keräsimme alusta lähtien palautetta sekä esiintyjiltä että katsojilta. Vuosien saatossa on hioutunut metodi, jonka voi purkaa kuuteen työvaiheeseen: aihe, aineisto, käsikirjoitus, editointi, harjoittelu ja esitys.

Pyrkimyksenämme oli löytää työkaluja ja keinoja, joiden avulla syntyisi uudenlaista journalismia. Sellaista, joka toimii puhuttuna esityksenä teatterin lavalla. Monet työkalupakkiimme päätyneistä keinoista liittyvät julkisen puhumisen perusasetuksiin: asian ja aiheen merkityksellistäminen, esityksen rakentaminen kuuntelijaa ajatellen, sisällön ja asiamäärän rajaaminen, selkeys, havainnollisuus ja läpinäkyvyys.

Jalosta aihe ideaksi, josta muodostuu puheen premissi

Mustassa laatikossa jokainen esiintyjä saa avukseen oman tuottajan, joka auttaa esiintyjää koko prosessin ajan. Tuottaja toimii myös tekstin editoijana.

Yhteistyö alkaa keskustelulla, jonka tarkoituksena on aiheen kirkastaminen ideaksi. Puheeseen valittu aihe on oikeastaan vasta lähtökohta, joka ei välttämättä kerro vielä matkan suunnasta. Idea sen sijaan sisältää jo alustavan kartan – ajatuksen näkökulmasta ja toteutuksesta. Jos aiheen kirkastaminen ideaksi jää kesken, se yleensä näkyy lopullisessa esityksessä.

Kun journalisti kertoo lavalla tositarinaa, yleisö tarkastelee puhujaa eri tavalla kuin lehtitekstiä lukiessaan. Livejournalismissa puhujan aitous ja uskottavuus rakentuvat suhteessa puheen ideaan. Siksi puheen idean tulisi olla omakohtainen. Se ei tarkoita omasta elämästä kertomista, vaan sitä, että puhujalla on käsittelemäänsä teemaan jokin suhde. Suhdetta voi pohtia kysymysten avulla: Miksi tämä idea puhuttelee minua? Miksi haluan kertoa juuri tästä teemasta? Mihin asiantuntemukseni perustuu?

Toinen vaatimus koskee merkityksellisyyttä. Idean olisi syytä olla eksklusiivinen. Sen on annettava katsojalle uutta tietoa maailmasta tavalla, joka kiinnittyy katsojan mieleen tehokkaammin kuin luettu teksti tai television uutisjuttu. Eksklusiivisuus syntyy ainutlaatuisesta sisällöstä ja taitavasta tarinankerronnasta. Mutta se tarkoittaa myös sitä, että puheessa on oltava omakohtaisten havaintojen ja oivallusten lisäksi universaali ja syvempi taso: Mitä tämä puhe kertoo maailmasta?

Keväällä 2019 HS:n ulkomaantoimittaja Pekka Mykkänen oli tulossa Mustaan laatikkoon puhumaan EU:sta ja Britannian EU-erosta eli brexitistä. Mykkänen oli juuri palannut Helsinkiin työskenneltyään EU-kirjeenvaihtajana Brysselissä. Aloitimme prosessin Mykkäsen kanssa pohtimalla, miten aihetta pitäisi käsitellä. Lopulta EU-puheen idea jalostui omakohtaisesta turhautumisesta. Mykkänen oli havahtunut kirjeenvaihtajana siihen, että EU:ta koskevat uutiset eivät suuremmin kiinnostaneet HS:n lukijoita ainakaan hs.fi:n analytiikan perusteella. Se harmitti Mykkästä, joka kutsui itseään ”EU-nörtiksi”.

Kun aihe on jalostettu ideaksi, se pitää kiteyttää yhdeksi pääläuseeksi, joka tiivistää koko esityksen ytimen. Näytelmien ja elokuvien yhteydessä puhutaan premissistä. Draamassa premissi tuottaa konfliktin, joka pitää draaman liikkeessä. Pekka Mykkäsen EU-esityksen pääläuseeksi päättyi ajatus: mitä siitä seuraa, jos EU ei kiinnosta ketään? Tästä pääläuseesta tuli puhetta kannatteleva jännite, jota Mykkänen käsitteli sekä humorististen että traagisten esimerkkien kautta. Tavoite oli korkealla: puheen tuli saada katsojat kiinnostumaan ja välittämään EU:sta.

Tiedonhankinta: Muista kerätä matkamuistoja

Kun aihe on jalostettu ideaksi, alkaa toimittajan perustyö: tiedonhankinta, haastattelut, havainnointi, lähteiden etsiminen ja lukeminen. Livejournalismissa perinteinen tiedonhankinta ei kuitenkaan riitä. Puheeseen tarvitaan tiukan asiasisällön lisäksi muitakin tasoja.

On mietittävä esitystilannetta. Miten välitän tai paljastan tämän asian katsojille tehokkaimmalla tavalla? Miten voisin viedä katsojan paikan päälle? Voinko kertoa jonkin asian sanoja tehokkaammin kuvien, videon, grafiikan tai vaikka musiikin avulla?

Mustan laatikon yleisöpalautteiden perusteella katsojia kiehtoo itse asian lisäksi myös se, miten toimittajat ja valokuvaajat työskentelevät. Mitä tapahtuu jutunteon kulisseissa? Siksi pyydämme Mustan laatikon esiintyjä tallentamaan varsinaisen aineistonsa ohella myös omaa työprosessiaan ja tiedonhankintaansa.

Livejournalismissa ei ole tarkoitus tehdä toimittajasta lavalla patsastelevaa asiantuntijaa, vaan näyttää, miten journalismi ja journalisti toimivat. Journalistit tietävät, että jutuntekoon sisältyy yleensä yllättäviä käännteitä, vääriä tulkintoja ja virheellisiä oletuksia. Myös oman tietämättömyyden ja virheiden näyttäminen esityksessä on sallittua, jopa suotavaa.

Mustan laatikon perustajiin kuulunut Kimmo Norokorpi opasti esiintyjä keräämään ”matkamuistoja”. Siis esineitä, kuvia, arkistoleikkeitä, nauhoitettuja puheluita – mitä tahansa havainnollistavia yksityiskohtia. Pyrimme siihen, että katsojat pääsisivät toimittajan mukaan kaivamaan tietoa ja tekemään oivalluksia. Esityksessä journalisti voi toimia kuin rikostutkija, joka esittelee todistusaineistoa oikeussalissa.

Kun Esa Lilja puhui Mustassa laatikossa suomalaisen metsäteollisuuden keksinnöistä, hän toi lavalle sangollisen sellua. Esityksen jälkeen yleisö sai lämpiössä hypistellä valkoista ihmeainetta, josta tehdään nykyään muun muassa vaatteita.

tuimmaksi EU-direktiiviksi kutsuttu tupakkatuotedirektiivi pantii
isti komission, parlamentin ja jäsenmaiden kolmiodraamassa lains
ojaa. Esimerkiksi mentoli makuna kielletään siirtymäajan jälkeen v

▲ Pekka Mykkänen puhui kevään 2019 esityksessä EU:sta ja siitä, mitä tapahtuu, jos EU ei enää kiinnosta ketään.
Kuva: Valtteri Heinonen / HS

Pekka Mykkänen avasi EU-puheessaan omaa turhautumistaan käytännön esimerkin kautta. Mykkänen oli tehnyt kirjeenvaihtaja-aikanaan Helsingin Sanomiin laajan selvityksen siitä, miten historian lobatuimmaksi EU-direktiiviksi väitetty tupakkadirektiivi oli syntynyt. Kun työläs juttu oli valmis, Mykkänen odotti lukijoiden reaktioita. HS:n verkon lukijastatistiikka oli armotonta: EU-juttu ei vetänyt lukijoita – ei, vaikka nettiotsikkoa vaihdettiin monta kertaa – ja lopulta siitä poistettiin jopa lukijoiden hylkimä kirjainyhdistelmä EU.

Kirjoita käsikirjoitus lavaa varten

Useimmat toimittajat ovat tottuneet kirjoittamaan uutisia, joissa on selvä kaava. Tärkein asia kerrotaan ensin. Utustekstin klassinen rakenne muistuttaa kärjellään seisovaa pyramidia. Mitä? Missä? Milloin? Miksi? Miten? Faktat kerrotaan neutraalisti. Toimittaja ei tuo omia mielipiteitään esille. Jos ihmiset haluavat kuulla uutisia, he avaavat television, radion tai verkkoselaimen.

Kun ihmiset ostavat lipun teatteriin, he haluavat enemmän. He haluavat kuulla tarinoita, he haluavat kokea syvempiä elämyksiä. Siksi livejournalismissa hyödynnetään usein pitkän journalismin keinoja eli featurejournalismin työkaluja, jotka ovat myös taitavan julkisen puhumisen työvälineitä: tarinankerrontaa, narratiivisia rakenteita, henkilökohtaisuutta, dialogia, arkisia yksityiskohtia, omien havaintojen näyttämistä, avointa subjektiivisuutta, tunteita ja elämyksiä.

Lavalla esitettävä journalismi eroaa kuitenkin yhdessä mielessä olennaisesti featuretekstistä. Siinä missä featuressa voidaan käyttää erilaisia tyylikeinoja, kuten takaumia tai kertojanvaihdoksia, puheen rakenteen pitää olla

yksinkertaisempi. Kuuntelijaa ei saa hylätä – hänen pitää ymmärtää koko ajan, missä mennään ja miten meneillään oleva kohta liittyy asiaan. Muuten huomio hairahtuu ja katoaa.

Nautin siitä, että on hyvä puhuja, joka esittelee johdonmukaisesti aihetta ja heittää läppää siinä ohessa ja jolla on retoriset keinot hallussa. Se tuo pientä twistiä perinteisempään journalismiin nähden, kun on mahdollista käyttää erilaisia elementtejä.

— Mies, 25 vuotta

Pekka Mykkänen käytti EU-esityksessään huumoria, joka on vaativa ja jopa riskialtis keino. Onnistuessaan huumori kuitenkin luo vahvan tunnesiteen moneen suuntaan: yleisön ja aiheen, yleisön ja puhujan sekä yleisön jäsenten välille. Mykkänen nauratti yleisöään esittelemällä brittilehdistön vanhoja EU-juttuja. Lehdet olivat vuosien varrella väittäneet, että EU vaatii kansalaisia käyttämään yhden koon kondomeita ja pakottaa lehmät käyttämään vaippoja. Koomisista esimerkeistä Mykkänen leikkasi suoraan brittilehtien juttujen vakaviin seurauksiin: vuosikausia kestäneellä disinformaatiolla oli ollut vaikutuksensa siinä, että britit halusivat kansanäänestyksessä lopulta erota EU:sta.

Editori auttaa valitsemaan ja rajaamaan

Mustassa laatikossa oma tuottaja toimii myös tekstin editoijana. Editointi alkaa jo ennen ensimmäistäkin kirjoitettua virkettä. Tuottajat pyytävät toimittajaa tekemään luonnoksen esityksensä käsikirjoituksesta jo ennen varsinaista aineistonkeruuta ja kirjoittamista. Materiaalin keräämisen aikana esiintyjä pyydetään pitämään tuottajat ajan tasalla. Saiko toimittaja haastattelusta tarvittavat tiedot? Onko löytynyt yllätyskäänteitä, joita voisi hyödyntää narratiivin rakentamisessa?

Kun tekstin ensimmäinen versio on valmis, alkaa varsinainen tekstin editointi. Vaikka tuottajat tuntevat materiaalin ja käsikirjoituksen, he yrittävät ensimmäisellä lukukerralla tunnustella tekstiä kuin lukija, joka ei tiedä aiheesta vielä mitään. Onko rakenne koukuttava ja paras mahdollinen tälle aiheelle? Imeekö tarina mukanaan?

Journalismi tapahtuu siinä edessä ja juuri nyt.

— Nainen, 66 vuotta

Laajojen aiheiden, kuten Pekka Mykkäsen brexit-puheen, kannalta haaste syntyy valinnoista ja rajaamisesta. Muistijäljen jättääkseen on samaan aikaan mentävä tarpeeksi yksityiskohtaiselle tasolle sekä pidettävä esitys pelkistettynä. On huolella valittava ne henkilöt, kohtaukset ja esimerkit, joiden avulla juuri tämä tarina tulee tehokkaimmin kerrotuksi.

Tuottajat laativat muokkausehdotuksia sekä rakenteen että yksittäisten virkkeiden kohdalla. He myös pyytävät esiintyjä puhumaan keskeneräistä käsikirjoitusta jo tässä editointivaiheessa sekä puhuvat itsekin käsikirjoitusta ääneen, jotta syntyisi puhuttavaksi tarkoitettua tekstiä. Jos tekstiä on liikaa, yritetään hahmottaa myös sitä, mitkä osat olisivat poistettavissa.

Mustan laatikon puheet ovat mitaltaan yleensä noin 12–15 minuuttia. Se on tekstinä noin 8 000–9 000 merkkiä. Se on hyvä mitta: tarpeeksi pitkä, jotta puheeseen ehtii saada syvyyttä ja tunnelmanvaihdoksia, mutta tarpeeksi lyhyt, jotta jännite säilyy.

Harjoittele, harjoittele, harjoittele

Kun käsikirjoitus on valmis, alkaa aktiivinen harjoitusvaihe. Juoksemista harjoitellaan juoksemalla, rumpujen soittamista soittamalla rumpuja. Puhe-esitystä harjoitellaan puhumalla. Puhumalla syntyy esitys, jota ihminen puhuu ja kertoo eikä lue, vaikka lavalla käsissä pidettävissä muistiinpanolapuissa olisi koko puhe sanasta sanaan.

Mustan laatikon harjoitusvaihe kestää kaksi–kolme viikkoa. Se sisältää kaksi yhteistä puheharjoitusta toimituksessa ja kaksi yhteistä läpimenoa esitystilassa. Teatterissa puheita harjoitellaan täyden tekniikan eli valojen, kuvien, videoiden, animaatioiden ja mahdollisten muiden havainnollistamiskeinojen kanssa. Valtaosa harjoittelemisesta tapahtuu kuitenkin itsenäisesti. Puhujat puhuvat kotona, lenkkipoluilla ja kuppiloissa. He harjoittelevat esityksiään ystäville, tuottajille ja perheenjäsenille sekä äänittävät puhettaan ja kuuntelevat sitä.

Harjoittelemisella on neljä keskeistä tavoitetta. Alkuvaiheessa kyse on sanoista: siitä, että viimeisetkin kankeat ilmaisut asettuvat omaksi puhekieleksi. Tuottajat rohkaisevat esiintyjä pohtimaan: Sanoisitko oikeasti näin? Jos et, miten sanoisit? Samalla valmistuvat lopulliset, puhekieliset muistiinpanot. Toiseksi kyse on sanattomasta viestinnästä. Kun esitystä harjoittelee ihmisille, huomaa esimerkiksi, että kuuntelija tarvitsee tärkeiden kohtien ympärille taukoja. Lisäksi rakentuu luottamusta siihen, että jos pystyn innostumaan ja avaamaan katseeni kohti kuulijaa arjessa (off stage), pystyn tekemään sen myös esitystilanteessa (on stage). Kolmanneksi kyse on siitä, että mitä sujuvammin esityksensä osaa, sitä paremmin esitystilanteessa voi olla läsnä. Neljänneksi harjoittelemisen kotouttaa esitystilaan: sen asema- paikkoihin, suuntiin ja tekniikkaan.

Harjoituksiin kuuluu myös taito antaa ja vastaanottaa palautetta. Tuottajien vastuulla on kysyä: Sanoimmeko tarpeeksi selkeästi, mikä on hyvin ja miksi, ja mitä vielä työstät, miten ja miksi? Esiintyjän vastuulla on vastata rehellisesti ja kertoa, mitä tukea hän vielä tarvitsee.

Kun esiinnyt, luota siihen, että kova työ kantaa

Kun esityshetki lähestyy, palataan alkuun. Mustan laatikon esiintyjille sanotaan heti ensimmäisessä palaverissa, että kyse on julkisesta puhumisesta, eikä siitä, että ihminen jollain maagisella tavalla muuttuu, ”esiintyy”. Tärkeintä ovat ainutlaatuiset sisällöt sekä puhujan halu jakaa ne kuuntelijan kanssa. Lisäksi tarvitaan hieman isompaa otetta puhumiseen kuin arjessa, jotta sisällöt saavat ansaitsemansa sävyt ja kuuntelija ehtii ymmärtää. Uskottavinta ja mielenkiintoisinta on, kun kaiken tämän tekee omana itsenään ja luottaa, että kuuntelijaa kiinnostaa.

Lehtiartikkeli on usein kapea pätkä, jossa ei paljon katsota taustoja tai voida suhteuttaa johonkin kontekstiin. Mustan laatikon esityksistä on rakennettu kokonaisuus, josta hahmottaa sen, että esiintyjät ovat oikeasti todella rautaisia asiantuntijoita, ja se luo uskottavuutta.

— Nainen, 31 vuotta

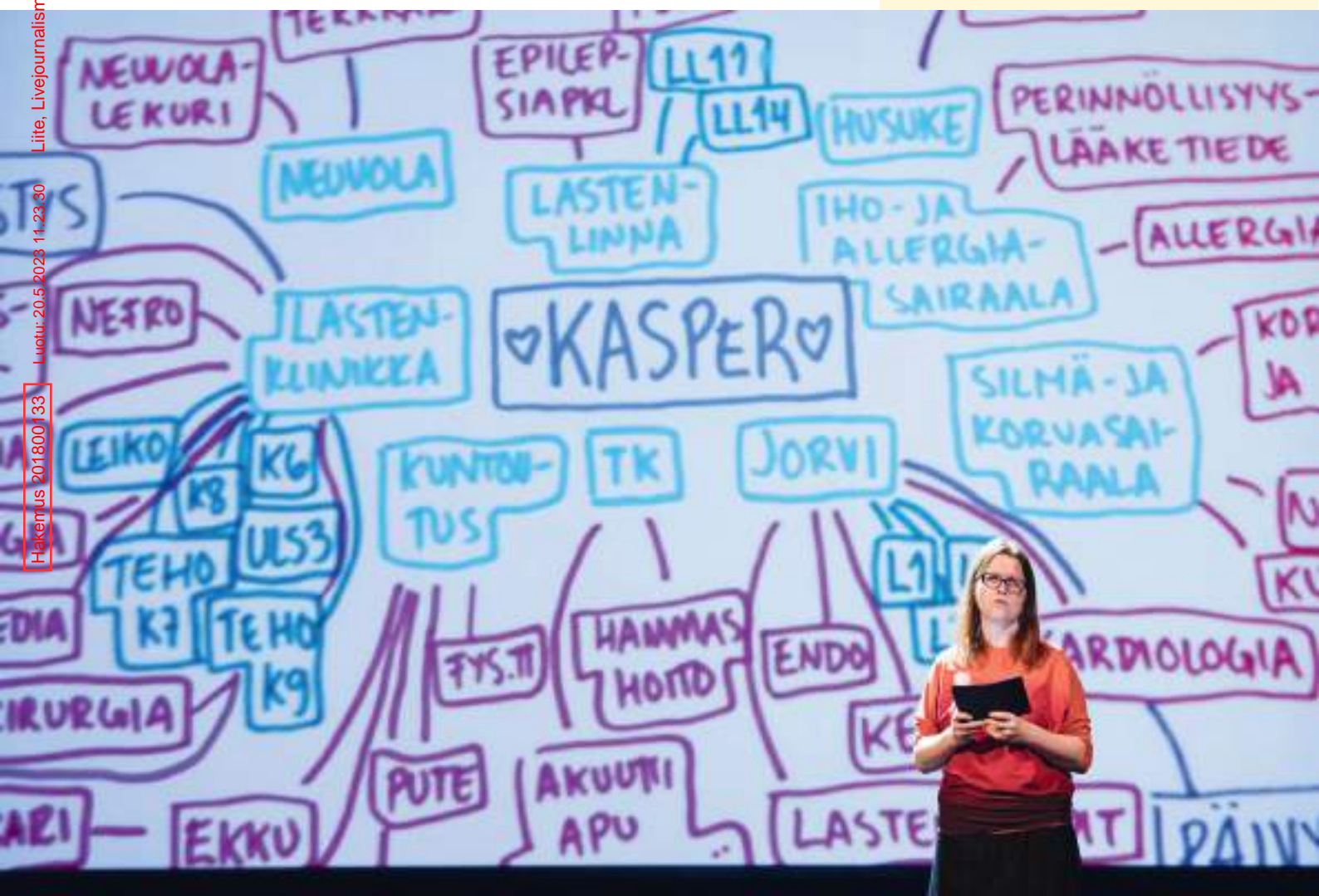
Silti esitystilanne on äärimmäisen jännittävä, ja niin sen kuuluukin olla. Mustan laatikon puhekoulutuksessa käydään huolellisesti läpi, mistä jännitys johtuu ja mitä sille voi tehdä. Jännitys on vireystila, ei synonyymi epäonnistumiselle. Vireystila nousee, kun edessä on tilanne, jossa onnistuminen on merkityksellistä ja jossa ollaan huomion kohteena. Vireyttä tarvitaan, jot-

ta asia kantaa parhaimmillaan miltei tuhannelle kuuntelijalle. Moni ammattiesiintyjä jännittää halki uransa.

Esityspäivinä esiintyjät tulevat teatterille pari tuntia ennen esitystä. Omat puheet puhutaan läpi kerran tai kaksi. Yhteisissä, puhekouluttajan vetämissä lämmittelyissä tasataan tai nostatetaan vireystilaa tarpeen mukaan. Lisäksi avataan ääntä, hengitetään ja valmistaudutaan siihen, että edessä oleva hetki on juuri tämän yleisön ensimmäinen ja viimeinen.

Kun valot sammuvat, on aika luottaa, että tehty työ kantaa. Saa jännittää, jäätyä ja mokata. Täydellisyys ei ole mielenkiintoista eikä samaistuttavaa, inhimillisyys on – ja muistiinpanot pelastavat. Lopuksi sanomme: ”Lakkaa miettimästä, oletko kiinnostava. Ole kiinnostunut. Ole kiinnostunut asiastasi. Ole kiinnostunut kuuntelijoistasi. Kyse on heistä. Kyse on siitä, että annat kaikkiesi. Go Big, Your Way!”

▼ Maija Aallon esitys syksyllä 2017 käsitteli suomalaisen terveydenhoitojärjestelmän ongelmia. Hän näytti lavalla piirroksen, jonka kroonisesti sairaan pojan äiti oli piirtänyt lapsensa eri hoitopaikoista. Kuva: Outi Pyhäranta / HS

2.2

KOKOILLAN ESITYKSEN SUUNNITTELU: DRAMATURGIA, VISUAALISUUS JA HAVAINNOLLISUUS

Livejournalisminäytöksen dramaturgia vaatii aiheiden, kerrontatapojen ja visuaalisuuden vaihtelua. Yleisön tunnetiloihin vaikuttaa voimakkaasti puheiden keskinäinen järjestys, joka löytyy usein ensimmäisen puheharjoituksen jälkeen. Tuottajien vastuulla on luoda lavalle näyttämökuvan vaihtelua ja yllätyksiä.

Tuomas Kaseva & Jaakko Lyytinen

Alusta lähtien Mustan laatikon perusajatuksena on ollut ”sanomalehti teatterin lavalla”. Sanomalehden tavoin esityksessä tavoitellaan runsasta aiheiden kirjoa: kotimaata, kaupunkiaiheita, politiikkaa, taloutta, ulkomaita, kulttuuria, tiedettä, lifestyleaiheita, urheilua. Kirjoa luodaan myös monella muulla tavalla: esitys tarvitsee sekä vakavia että humoristisempia esiintyjä, toisaalta tarvitaan eri-ikäisiä ja eri sukupuolia edustavia puhujia. Kirjoa iltaan voi luoda myös sillä, että jotkin puheenvuoroista ovat useamman toimittajan yhteispuheenvuoroja tai että jokin puheenvuoroista onkin muodoltaan vaikkapa haastattelu.

Mustan laatikon esiintyjät valitaan eri puolilta Helsingin Sanomien lähes kolmensadan journalistin toimitusta. Mukana on aina niin uutistoimittajia kuin pitempiä featurejuttuja kirjoittavia toimittajia sekä vähintään yksi valokuvaaja tai muu visuaalinen journalisti. Koska Mustan laatikon tuotantoon osallistuminen vie runsaasti työaika, taakkaa on yksinkertaisesti jaettava eri toimitusten kesken. Kyse on myös oikeudenmukaisuudesta: Musta laatikko on koko toimituksen tuotanto, jossa kuka tahansa halukas journalisti voi esiintyä.

Tarinat tuntuu henkilökohtaisemmalta kuin lehdessä. Pääsee tunnetasolla lähemmäksi journalistia, ja juttua myös. On helpompi kiinnostua ja keskittyä asioihin, kun on elävä ihminen kertomassa asioista, joista on itse kiinnostunut. On helppo tarttua toisen innostukseen verrattuna, että lukisi juttua paperilta. On helpompi tunnetasolla samastua, kun ei ole vain juttu, vaan ihminen, joka kertoo sitä juttua.

— Mies, 20 vuotta

Kahdeksan puhetta, joiden visuaalisuus vaihtelee

Mustassa laatikossa oli alkuvuosina kymmenen puheenvuoroa per ilta. Seitsemän tuotannon jälkeen määrää karsittiin ensin yhdeksään ja sittemmin kahdeksaan puheeseen. Synnä on ollut ennen kaikkea koko esityksen pituus. Olemme päätyneet siihen, että esitys ei kokonaisuudessaan saa kestää yli kahta ja puolta tuntia, jossa siinäkin puoli tuntia on väliaikaa. Toisaalta olemme oppineet, että 12–13 minuuttia kestävä puheenvuoro on olennaisella tavalla syvempi ja moniulotteisempi kuin 10-minuuttinen esitys.

Illan ”kokonaisdramaturgiaa” mietitään suunnitteluvaiheessa varmistamalla, että mukana on erilaisia esiintyjä, erilaisia aiheita ja erilaisia käsittelytapoja. Hyvin keskeistä on myös löytää puheenvuorojen visuaalisuuteen dynamiikkaa: On oltava puheita, joiden aikana puhujan takana olevalla valkokankaalla nähdään kymmeniä kuvia ja videoita. On oltava ainakin yksi esitys, jossa visuaalisuus on hyvin niukkaa. Dynamiikkaa voi hakea myös sillä, että jossain puheenvuorossa on piirroskuvitus.

Mahdollisuuksien mukaan kannattaa tehdä myös kunnianhimoisia visualisointeja. Kaupunkitoimittaja Kalle Silfverberg puhui lavalla Helsingin kaupunkisuunnittelusta 1960-luvulla. Puheenvuoroa kannatteli graafikko Uolevi Holmbergin tekemä 3d-videoanimaatio, joka näytti tuolloin kaavailun keskustan läpi rakennettavan monikaistaisen moottoritien. Joskus valkokankaan taas voi vaihtaa toiseen ratkaisuun. Kun toimittajat Tuomas Kaseva, Elisa Rimaila ja Teija Sutinen käsittelivät yhteispuheenvuorossaan iso- ja isoisosiensa roolia Suomen sisällissodassa vuonna 1918, dokumentaaristen kuvien puute päätettiin kääntää vahvuudeksi. Valkokangas nostettiin ylös ja sen sijaan kunkin puhujan taakse laskettiin koko puheenvuoron ajaksi suuri valokuva omasta iso- tai isoisovanhemmasta.

▲ Keväällä 2022 Heli Saavalainen puhui pojastaan, joka kuoli huumeidenkäytön seurauksena. Kuva: Rio Gandara / HS

Kokonaisdramaturgia täytyy siis pitää koko suunnittelu- ja harjoittelu-prosessin ajan mielessä, mutta kokemustemme mukaan illan puheenvuorojen keskinäistä järjestystä ei voi päättää kovin aikaisin. Mustassa laatikossa järjestys päätetään yleensä pari viikkoa ennen ensi-iltaa ensimmäisen puheharjoituksen jälkeen. Näin suunniteltua esiintymisjärjestystä päästään myös kokeilemaan harjoituksissa ennen ensi-iltaa. Usein esiintymisjärjestykseen tehdään vielä jokin pieni muutos, vaihdetaan esimerkiksi kaksi esiintyjää päittäin. Esiintymisjärjestyksellä tavoitellaan ennen kaikkea vaihtelevaa mutta jäntevää ja luontevaa kokonaisdramaturgiaa, jossa huomioidaan erilaiset tunteet ja aihekirjo.

Kiinnostavuus tulee siitä, että esiintyjät pistää persoonaansa peliin. Ne ei ole siellä vaan toimittajina, vaan ihan kuka tahansa. Se toimittajan rooli ei niin tullut esille, vaan ne oli vaan ihmisiä.

— Nainen, 69 vuotta

Illan puheenvuorojen järjestys voi periaatteessa olla hyvin monenlainen, mutta muutamat ratkaisut olemme havainneet erityisen toimiviksi. Ilta kannattaa avata jollain lailla uutismaisella, vahvasti tietopainotteisella esityksellä, joka määrittelee samalla katsomon ensikertalaisille koko Mustan laatikon lähtökohdan: näytöksessä on kyse journalismista lavalla. Ensimmäisen puhujan on syytä olla myös varmaotteinen ja aiheen jollain tapaa tunnettu tai laajasti vetoava.

Tarkimmin on sijoitettava tunteikkaat, toimittajan henkilökohtaisiin kokemuksiin perustuvat puheenvuorot. Ensimmäisissä tuotannoissa sijoitimme tällaiset puheenvuorot ensimmäisen puoliajan tai koko esityksen loppuun, mutta ratkaisusta tuli paljon palautetta. Kukaan ei halua lähteä väliajalle tai kotiin vahvassa tunnemyrskyssä tai itkettyneenä.

▲ Valokuvaaja Rio Gandara näytti keväällä 2018 Etelä-Korean olympialaisissa ottamiaan urheilukuvia.
Kuva: Markus Jokela / HS

Mitä vahvempi kokemus jokin puheenvuoro on, sitä tarkemmin pitää miettiä, mikä sen jälkeen voi tulla. Esimerkiksi keväällä 2022 toimittaja Heli Saavalainen puhui poikansa kuolemasta huumeiden käytön seurauksena. Saavalaisen esitys oli illan kolmantena. Tuottajien kesken mietimme pitkään, minkä puheen voisi laittaa ensimmäisen puoliajan viimeiseksi Saavalaisen latautuneen esityksen jälkeen. Lopulta valitsimme infograafikko Sonia Zakin puheen, joka käsitteli eduskunnan historian puheliampia kansanedustajia. Zakin esitys oli lennokas ja humoristinen. Ratkaisu tuntui toimivalta. Zakin puhe toimi eräänlaisena emotionaalisenä huuhteluna: yleisö sai hyvin liikuttavan esityksen jälkeen nauraa vapautuneesti ennen väliaikaa.

Tuottajat vastuussa teatteritilan hyödyntämisestä

Livejournalismi-iltojen yksi suurimpia haasteita on nähdäksemme se, että kokonaisuudesta tulee helposti yksittäisten puhujien puheenvuorojen pötkö, jossa jokainen puhe voi olla hyvinkin laadukas ja kiinnostava mutta peräkkäin esitettynä kokonaisuus alkaa näyttää tylsältä. Näyttämökuvaa ja teatteritilaa on suorastaan välttämätöntä rikkoa jollain lailla.

Mustassa laatikossa olemme pyrkineet siihen, että kulttuuritoimittajien puheenvuoroissa lavalle tulisi taidetta. Musiikkitoimittaja Samuli Tiikkaja teki säveltäjä Einojuhani Rautavaaraa käsitelleen esityksen, jonka päätteeksi oopperalaulaja Essi Luttinen kantaesitti Rautavaaran salassa pysyneen teoksen. Toinen musiikkitoimittaja Juuso Määttänen käsitteli esityksessään suomiräpin kehityskulkuja ja halusi tutustuttaa yleisön sen uusimpaan aaltoon, vaikuttaviin naisräppäreihin, joten osana puheenvuoroa lavalla vieraili aina joku suomalaisen räpin ykkösnimistä.

Olemme kokeilleet taide-esityksiä myös muissa kuin kulttuuriaiheissa. Tiedetoimittaja Niko Kettunen puhui geenimuokkauksesta ja ihmisen uskomat-

▼ Taloustoimittaja Juha-Pekka Raasteen puhe syksyllä 2021 käsitteli Amazonin kaltaisten teknologiajättien ja hyperrikkaiden ihmisten, kuten Teslan toimitusjohtajan Elon Muskin, vaikutusvaltaa.
Kuva: Kalle Koponen / HS

tomista saavutuksista. Puheenvuoron lopuksi ilma-akrobaatti Ilkka Kemppinen esitti aihepiiriä sanattomasti kommentoivan viisiminuuttisen akrobatiaesityksensä. Valokuvaaja Kaisa Rautaheimo kertoi lavalle kuvasarjastaan, johon hän oli tallentanut suomalaisia ihmisiä ja eläimiä heidän voittamiensa palkintojen kanssa. Viimeisten valokuvien aikana lavalle saapui yllätyshuipennuksena nuorisokuoro, joka esitti Abban kappaleen *The Winner Takes It All*.

Iltaan kannattaa pyrkiä luomaan vaihtelua ja yllätyksiä. Mustan laatikon kokemusten mukaan vaihtelun rakentaminen vaatii nimenomaan tuottajilta tietoista työtä, sillä puhujille on usein täysi työ siinä, että he saavat tekstinsä ja itsensä lavalle. Siksi tuottajat miettivät koko ajan, voisiko esityksiin rakentaa vaikkapa interaktiivisuutta.

Yksi herkullisimmista vuorovaikutteisista osuuksista oli musiikkitoimitaja Vesa Sirénin puheenvuorossa, joka käsitteli tekoälyn hyödyntämistä säveltämisessä. Sirénin osion alussa pianisti Tarmo Peltokoski esitti kaksi pianokappaletta, joista toinen oli Sibeliuksen tuotannosta ja toinen tekoälyn jäljittelemää Sibeliusta. "Tekoäly-Sibelius" oli syntynyt yhdysvaltalaisen säveltäjän David Copen ohjelmoinnin pohjalta. Yleisön tehtävä oli kertoa käsiäänestyksellä, kumpi kappaleista oli heistä mieluisampi. Useimpina iltoina yleisön enemmistö äänesti tekoäly-Sibeliusta.

Herkullista vuorovaikutteisuutta yleisön kanssa oli myös toimittaja Heidi Väärämäen puheenvuorossa, jossa hän kertoi laulutaidottomuudestaan. Väärämäki kuuntelutti alkupuolella yleisöllä kaksi ääntä, joiden avulla yleisön jäsenet saattoivat arvioida, kärsivätkö he itse sävelkuuroudesta. Loppupuolella Väärämäki totesi, että jokaisen pitäisi saada käyttää ääntään juuri niin kuin itse haluaa. Lavalle saapui Väärämäen laulunopettaja, jonka johtamana koko sali lauloi karaokena tunnettua Sata salamaa -hittiä. Ennen

▲ Syksyllä 2019 esiintynyt Juuso Määttänen kävi läpi suomiräpin kehityskaarta ja uusia kärkinimiä, jotka myös esiintyivät lavalla puheen lopuksi.
Kuva: Aku Isofalo / HS

ensi-iltaa tuotantoryhmässä jännitettiin, lähtisikö yleisö karaokeen mukaan, mutta kokemus todisti, että lavalla esiintyvillä on valtaa ohjata yleisöä. Kokonaisuus oli menestys.

Juontaja nivoo illan yhteen

Keskeinen asia koko illan kokonaisuudessa on myös juontaja. Mustassa laatikossa on ollut alusta lähtien juontaja, vaikkei kaikissa livejournalismiesityksissä sellaista olekaan. Juontaja on kokemusten perusteella esilläoloaikaansa tärkeämpi hahmo, sillä hän on näkyvä lupaus siitä, että ilta etenee ja yleisöstä pidetään huolta.

Mustassa laatikossa juontaja avaa aina illan lyhyehköllä puheenvuorolla, jossa hän kertoo, missä teemoissa illan aikana liikutaan ja antaa makupaloja muutamista puheista. Ensimmäisissä tuotannoissa juontaja myös kertoi, mistä livejournalismissa ylipäättään on kyse. Juontaja palaa illan mittaan lavalle tyypillisesti pari kolme kertaa. Jossain kohtaa iltaa hän esimerkiksi kertoo, milloin tulevien iltojen liput ovat myynnissä ja muistuttaa mahdollisuudesta tulla tapaamaan puhujia illan päätteeksi lämpiöön.

Juontaja on myös kätevä työkalu, jos kahden puheenvuoron väliin tarvitaan ilmaa. Kun huumeisiin kuolleesta pojastaan puhuneen Heli Saavalaisen osuus päättyi, tuntui tarpeelliselta saada hengähdys ennen siirtymistä Sonia Zakin puheliaimpia kansanedustajia käsittelevään puheenvuoroon. Väliin lisättiinkin lyhyt juonto, jossa juontaja lyhyesti kiitti Saavalaista, toteasi väliajan lähestyvän ja esitteli Zakin puheenvuoron aiheen. Juonnon sisältö ei ollut ehkä tärkein, mutta ensisijainen tarkoitus oli antaa ihmisille aikaa kuivata kyöneleet.

▼ Kulttuuritoimittaja Vesa Sirénin puheen aihe keväällä 2019 oli tekoälyn säveltämä musiikki, josta pianisti-kapellimestari Tarmo Peltokoski soitti esimerkkejä lavalla. Kuva: Valtteri Heinonen / HS

2.3

LIVEJOURNALISMIN RAAMIT: ESITYSTILA, MARKKINOINTI JA YLEISÖ

Teatteri tilana kutsuu yhteisten elämysten äärelle, ja katsojien keskittyminen on jakamatonta. Moninaisen yleisön tavoittaminen vaatii kuitenkin vaivannäköä. Livejournalismin markkinoinnissa on yhä uudelleen kiteytettävä, mistä lajityypissä on kyse.

Tuomas Kaseva

Livejournalismiesityksen pystyttäminen ei periaatteessa vaadi ihmeitä. Kun on jokin pimennettävä huone, jossa esiintyjälle on varattuna vähän tilaa ja häneen voi suunnata lampun, ollaan jo pitkällä. Kaikki tämän päälle on ekstraa.

Mustaa laatikkoa on esitetty yli kymmenessä erilaisessa tilassa. Pienin esityspaikka on ollut maakuntateatterin pieni näyttämö, johon mahtui 232 katsojaa (loppuunmyydyssä esityksessä oli ihanan intiimi tunnelma). Suurimmillaan olemme olleet konserttisalissa, jonka 1800-paikkaisen katsomon perimmäisestä penkkirivistä ei olisi erottanut enää esiintyjän kasvoja (katsomo ei todellakaan ollut loppuunmyyty ja onneksi näin). Olemme kokeiluhengessä myös esittäneet kaksi 13-minuuttista puheenvuoroa Helsingin kirjamessejien messulavalla. Tilaisuutta ei kukaan luonnehtinut tunnelmalliseksi tai intiimiksi, mutta yllättäen yleisö vaikutti paitsi kiinnostuneelta myös keskittyneeltä messuhulinan keskellä.

Teatteritilan haasteena on vakiintunut yleisöjoukko

Teatteri on kokemustemme ja kokeilujemme perusteella paras paikka livejournalismiesitykselle. Teatterit kutsuvat jo rakennuksina yhteisten tarinoiden ja elämysten ääreen – ja niistä livejournalismissa on juuri kysymys. Teatterit ovat myös niitä harvoja paikkoja, joissa puhelimet pysyvät yhä äänettöminä ja katsojien keskittymiskyky on jokseenkin jakamaton.

Teattereissa on yleensä käytössä myös valo-, ääni- ja muuta näyttämötekniikkaa siinä määrin, että kaikki perusasiat onnistuvat sujuvasti. Mustan laatikon pääesityspaikan, Suomen Kansallisteatterin, tuottaja tulee seuraamaan jo ensimmäisiä puheharjoituksia ja toimii yhteyshenkilönä sekä käytännön toteuttajana näyttämöteknisissä ratkaisuissa. Suurin osa teatteritekniikan mahdollisuuksista on Mustassa laatikossa jätetty silti hyödyntämättä. Tämä on ollut osin harjoitusaikataulujen sanelema pakko mutta osin myös tietoinen valinta. Livejournalismin tärkein tuote on vetävä tositarina, jonka uskottavuutta horjuttamaan ei kaivata esimerkiksi fiktiolle tyypillisiä lavasteita.

Tosin, toisinaan teatterin mahdollisuudet myös innostavat kokeilemaan jotain aivan uutta journalismissa. Mustassa laatikossa teatterin näyttämönostureiden ansiosta kesken esitystä on lavalle voinut tupsahtaa robotti tai musiikkiesityksessä tarvittavat soittimet.

Teatteri ei ole kuitenkaan ainoa mahdollinen esityspaikka. Teattereilla on kolme puolta, joita voi pitää jopa niiden heikkoutena. Ensinnäkin, teatteri tilana vaikuttaa yllättävän paljon yleisöön: se kyllä houkuttelee kulttuurin-janoista yleisöä mutta samasta syystä se ei ole paras paikka, jos haluaa tavoittaa vaikkapa journalismille perinteisesti hankalahkoa nuorta yleisöä. Yleisöpohjan laajentamiseksi ja suomenkielisen esityksen kielimuurin ylittämiseksi kokeilimme kevään 2022 näytöksen tekstitystä englanniksi, mikä sai kiittävää palautetta näytökseen kutsuilta kansainvälisiltä katsojilta.

Toiseksi haasteena on se, että teattereiden – ainakin, kun puhumme maakuntien suurimmista teattereista – kalenterit ovat yleensä todella täynnä. Mustan laatikon tuotanto esitetään yleensä yhteensä 11 kertaa ja Helsingin lisäksi Turussa, Tampereella, Oulussa ja Jyväskylässä (vuoden 2022 tilanne). Esityskalenterin rakentaminen on työlästä. Teatterit tarvitsevat tilojaan omien tuotantojensa esittämiseen ja harjoitteluun. Kolmanneksi, teatteri ei ole halpa paikka esiintyä. Maakuntateatterin pienikin näyttämö vaatii teatterin puolelta kymmenkunta ihmistä töihin, joten vuokra- ja henkilöstökuluja syntyy.

Maailmalla eri rahoitusmalleja: Lipputulosten lisäksi julkista rahaa ja yritysysteistyötä

Mustan laatikon menoja kertyy tilavuokrien lisäksi esiintyjien ja tuottajien palkoista, matkakustannuksista, mainoksista, kuvaostoista, Teostorvauksista, takahuoneen tarjoiluista, lippumyymälöiden myyntipalkkioista, veroista ja monesta muusta.

Jotta menot saadaan maksettua, tarvitaan tietysti tuloja. Mustassa laatikossa tuloja tulee vain yhdestä lähteestä eli lipunmyynnistä. Esityssarja on Helsingin Sanomien itsenäisesti tuottama eikä taustalla ole säätiöiden tai julkisten organisaatioiden tukea toisin kuin esimerkiksi ranskalaisen Live Magazinen tuotannossa. Muitakin livejournalismin rahoitusmalleja on maailmalla kehitetty menestyksekkäästi. Jotkin tuotannot tekevät laajaa yhteistyötä yritysten kanssa tai yrityksille erikseen räätälöityjä livejournalismiesityksiä. Joissain illoissa taas nähdään mainostaukoja.

Mustan laatikon liput maksavat nykyisin (vuonna 2022) 34 euroa, josta opiskelijat saavat 10 euron alennuksen. Hintoja on korotettu vuosien varrella, mutta myös kulut ovat kasvaneet. Mitä monipuolisempaa, visuaalisempaa ja kunnianhimoisempaa iltaa tehdään, sitä suurempia kulut ovat. Mustan laatikon valitsema linja ei kuitenkaan tarkoita, että se olisi ainoa tie. Olemme itsekin miettineet, että joskus tuntuisi raikkaalta tehdä kevyemmin ja nopeammin – eli edullisemmin – toteutettu tuotanto pienemmässä ja arkisemmassa ympäristössä. Se todennäköisesti toimisi hyvin, joiltain osin kenties paremminkin.

Livejournalismin tekeminen nielee joka tapauksessa resursseja, vähintään työntekijöitä ja aikaa. Mustassa laatikossa tulot kattavat menot, mutta suuresta bisneksestä ei ainakaan tällä hetkellä (syksy 2022) voi puhua. Toisaalta Mustan laatikon esityksillä on omavaraisuuden lisäksi muitakin tavoitteita. Livejournalismi on paitsi Helsingin Sanomien brändityötä myös ennen kaikkea journalismin maineen rakentamista, mikä onnistuessaan vahvistaa yleisön luottamusta journalismiin. Osa työstä saattaa kantaa hedelmää vasta vuosien, kenties vuosikymmenten päästä, jos livejournalismi onnistuu houkuttelemaan nuoria yleisöjä journalismin pariin.

◀ Kevään 2022 puheessaan Sonia Zaki paljasti, ketkä ovat olleet Suomen historian puheliaimmat kansanedustajat.
Kuva: Rio Gandara / HS

Markkinoinnin haaste on kertoa, mistä esityksessä on kyse

Jotta yleisö löytää esitykset, tarvitaan markkinointia. Koska Mustaa laatikkoa on esitetty jo yli kuuden vuoden ajan, sillä on tietty, suurehko vakiintunut yleisöjoukko, joka ostaa liput aina varhaisessa vaiheessa seuraavalle kaudelle. Yhteensä illoissa on käynyt jo miltei 50 000 katsojaa (tilanne syksyllä 2022).

Haluamme kuitenkin tavoittaa myös uutta yleisöä. Sen takia kerromme markkinoinnissa yhä toistuvasti, mistä Mustassa laatikossa ja livejournalismissa on kyse. Livejournalismiesitys ei tarkoita uudelle yleisölle oikeastaan mitään. Ei ole tunnettuja esikuvia ja toisaalta vertailukin on hankalaa.

Ei ole kerta eikä kymmenen, kun Mustan laatikon tuottajat ovat käyneet mahdollisten katsojien kanssa seuraavia keskusteluja: Onko se siis teatteriesitys? Tavallaan, mutta meillä ei ole näyttelijöitä ja kaikki kerrottavat asiat ovat totta. Onko se jonkinlainen konsertti? Tavallaan, koska lavalla esitykset vaihtuvat kuin kappaleet, mutta kukaan ei kyllä laula. Mustan laatikon tapauksessa käytämme useimmiten vertausta sanomalehteen, joka yllättää jutuillaan ja aiheillaan lukijan joka kerta. Mustassa laatikossa sanomalehti vain on elävässä muodossa.

Etenkin alkuvaiheessa markkinointia olisi voinut helpottaa, jos olisimme kertoneet puheenvuorojen aiheet mainoksissa etukäteen. Emme kuitenkaan nykyisinkään kerro aiheita emmekä puhujia ennakkoon, joskin puhujilla on lupa kertoa omissa somekanavissaan mukanaolostaan Mustassa laatikossa. Toivoisimme, että nuorehko yleisö löytäisi livejournalismin paremmin, ja tämän yleisön tavoittamiseksi läsnäolo somessa on tarpeen.

Mustan laatikon tuotannoista kerrotaan säännöllisesti Helsingin Sanomien nettisivuilla, somekanavissa ja painetussa lehdessä. Markkinoinnissa yksi tehokkaimpia kanavia on silti tainnut olla puskaradio. Mustan laatikon sisällöistä puhutaan käsittääksemme paljon esimerkiksi työpaikoilla, mikä näkyy siinä, että yleisössä on paljon työ- ja ystäväporukoita. Siinä on ajatuksenä myös jotain hyvin kaunista: livejournalistinen esitys kokoa 2020-luvulla ihmisiä yhteen samalla tapaa kuin leirinuotion tarinat historian hämärissä.

3

**LIVEJOURNALISMIN
VAHVUUKSIEN
SOVELTAMINEN JA
LIVEJOURNALISMIN
TULEVAISUUS**

3.1.

TAPAUS KORONAVUOSI- PODCAST: JOURNALISTINEN ASiantuntijuus ja subjektivisuus yhdistyvät

Halusimme kokeilla, miten livejournalismin vahvuuksia voisi soveltaa narratiivisen podcastin muodossa. HS:n Koronavuosi-podcast pyrki kertomaan kuuntelijoille inhimillisesti, läheltä eläen ja virheistä vaikenematta, miten pandemiasta uutisoitiin ennennäkemättömän vaikeassa uutistilanteessa.

Podcastkokeilun voi sanoa lisänneen koronajournalismin läpinäkyvyyttä huomattavasti.

Heidi Väärämäki & Kaisa Osola

Yleisötutkimuksen perusteella katsojat arvostavat livejournalismissa erityisesti toimittajan henkilökohtaista suhdetta aiheeseensa, toimittajan ja yleisön välille syntyvää yhteyttä sekä taustoittavan tiedon saamista uutistapahtumista ja journalistin työstä (kts. tarkemmin alaluku 1.1). Voisiko näitä livejournalismin vahvuuksia soveltaa myös muuhun journalismiin? Tätä halusimme kokeilla osana tutkimushanketta.

Kun pohdimme mahdollisia sovelluksia, syntyi idea Helsingin Sanomien toimituksessa toteutettavasta narratiivisesta podcastista, joka kuvaisi uutistyön taustoja. Podcastin ideointi aloitettiin keväällä 2020, kun koronaviruspandemia oli levinnyt ympäri maailman. Pian aiheeksi valikoituikin juuri koronaviruskriisi ja ensimmäisen koronavuoden seuranta, koska Suomen suurimman päivälehdessä toimittajilla oli poikkeuksellinen näköalapaikka siihen, miten pandemia vaikutti yhteiskunnan eri osiin.

Näimme mahdollisuuden kertoa kuuntelijoille inhimillisesti, rehellisesti ja virheistä vaikenematta, miten journalismia tehtiin ennennäkemättömän vaikeassa uutistilanteessa, jossa tiedon tarve oli valtava ja ihmisten henki uhattuna. Podcast tarjosi luontevan mahdollisuuden kokeilla yleisötutkimuksessa esiin nousseita livejournalismin vahvuuksia, kuten avata toimittajan ja aiheen välistä suhdetta sekä antaa taustatietoja niin toimittajan työstä kuin uutistapahtumastakin.

Tuottajat haastattelivat aluksi toimittajia

Podcastin tuotannosta vastasi Mustan laatikon nelihenkinen tuottajaryhmä Tuomas Kaseva, Esa Lilja, Jaakko Lyytinen ja Heidi Väärämäki sekä puheko-
luttaja Kaisa Osola ja äänisuunnittelija Matias Harju.

Suomalaiset journalistiset podcastit ovat tyypillisesti keskustelumuotoisia. Kokeilussa halusimme testata narratiivista, käsikirjoitettua monologimuotoa. Syy oli se, että tutkimushankkeen yleisötutkimuksen perusteella kuuntelijat pitivät yhtenä livejournalismin vahvuutena sitä, että vaikka sisältö on tarkasti käsikirjoitettua, esityksestä syntyy aito, suora side puhujan ja kuuntelijan välille.

Päädymme siihen, että podcastin jaksojen päähenkilö on joka jaksossa eri toimittaja, joka kertoo koronajournalismin tekemisestä oman seuranta-alueensa näkökulmasta. Kahdeksan jaksoa etenevät kronologisesti alkuvuoden 2020 varhaisista koronahetkidä aina vuoden loppuun.

Jotta koronasta kirjoittaneiden toimittajien tuntemukset ja ajatukset saatiin tallennettua tuoreeltaan, podcastin päätuottaja Heidi Väärämäki haastatteli joukon HS:n koronauutisoinnissa mukana olleita toimittajia jo huhti–toukokuussa 2020. Päätös osoittautui viisaaksi. Koska haastattelut tehtiin ensiaallon ollessa päällä, saatiin talteen toimittajien havaintoja, tuntemuksia ja ihmetystä, joita myöhemmin kasautunut tieto ei ollut ehtinyt säilyttää.

Kun podcastin varsinaisia jaksoja käsikirjoitettiin viisi kuukautta myöhemmin, toimittajat olivat itse jo unohtaneet monia kiinnostavia ajatuksia ja yksityiskohtia, jotka oli onneksi saatu talteen kevään haastatteluissa. Tallessa oli myös tarkkoja tilanne-, miljö- ja henkilökuvauksia. Niiden ansios-ta käsikirjoituksiin saatiin sitä läheltä elämisen tuntua, joka on narratiivisille podcasteille ominaista. Koska kuuntelijan kokemus perustuu pelkkään kuuloaistiin, muut aistit tulee luoda sanoin. Mitä tarkemmat sanat, sitä tarkempi kokemus.

Podcastin jaksot käsikirjoitettiin loppusyksystä 2020. Kahdeksan kronologisesti etenevää jaksoa kattoivat seuraavat aiheet:

1. Kuinka korona alkoi levitä Itä-Aasiassa (päähenkilönä ja kertojana Kiinan-kirjeenvaihtaja Katriina Pajari)
2. Koronan rantautuminen Suomeen (kotimaantoimituksen esihenkilö Päivi Paulavaara)
3. Suomen viranomaisten valmistautumattomuus pandemiaan (tutkivat toimittajat Paavo Teittinen ja Maria Manner)
4. Laitoshoidon järkyttävä tila koronan iskettyä (kaupunkitoimittaja Katja Kuokkanen)
5. Ruotsin poikkeuksellinen koronalinja (Ruotsin-kirjeenvaihtaja Petja Pelli)
6. Koronan vaikutukset Suomen talouteen ja maailmantalouteen (taloustoimittaja Tuomas Niskakangas)
7. Miten koronapäätökset syntyivät politiikan kulisseyssä (politiikan toimittaja Marko Junkkari)
8. Milloin ja miten pandemia päättyy (tiedetoimittaja Annikka Mutanen)

Podcastin käsikirjoitukset tehtiin Musta laatikko -esityksestä poikkeavalla menetelmällä: sen sijaan, että äänessä olleet toimittajat olisivat kirjoittaneet itse, käsikirjoitustyötä tekivät pääasiassa tuottajat. Työn pohjana olivat Heidi Väärämäen huhti–toukokuussa 2020 tekemät haastattelut, joiden lisäksi tuottajat haastattelivat toimittaja-päähenkilöt uudestaan syys–lokuussa 2020 ja tekivät käsikirjoitusten ensimmäiset versiot näiden haastattelujen pohjalta.

Tuottajavetoista käsikirjoittamista perusteli se, että podcastista piti saada aikaan mahdollisimman yhtenäinen ja yhteismitallinen kokonaisuus, vaikka siinä oli lukuisia eri kertojia. Lisäksi haastattelemalla oli helpompaa saada esiin toimittajien ajatuksia koronajournalismin tekemisen haasteista,

► Katriina Pajari

► Päivi Paulavaara

► Paavo Teittinen

► Maria Manner

► Katja Kuokkanen

► Petja Pelli

► Tuomas Niskakangas

► Marko Junkkari

► Annikka Mutanen

Kuvat:
Mika
Ranta / HS

toimittajien tunteista, turhautumisista ja onnistumisista eli seikoista, joita ei tyypillisesti ole tapana kirjoittaa sisään omiin juttuihin. Tuottaja-käsikirjoittajamallia puolsi sekin, että jaksojen sisäinen dramaturgia piti rakentaa tarkasti ja selkeästi, jotta kuuntelijan mielenkiinto pysyy yllä tilanteessa, jossa hän voi painaa stop-nappia koska tahansa.

Käsikirjoittamisen toisessa vaiheessa toimittajat saivat muokata alustavista käsikirjoituksista versiot, jotka sopivat heidän omaan suuhunsa. Tavoitteena oli vahvistaa toimittajien omistajuutta jaksoihin ja saada aikaan mahdollisimman luontevaa puhekieltä. Puhekielisyden näkökulmasta käsikirjoitukset olivat jo pitkällä, koska ne perustuivat puhuttuihin haastatteluihin ja sisälsivät jopa suoria sitaatteja. Lisäksi tuottajat olivat puhuneet käsikirjoituksia ääneen kirjoittaessaan niitä. Toimittajien omaa ääntä haettiin muun muassa seuraavalla ohjeella: Puhu ääneen. Puhu ihmisille. Jos jokin kohta tuntuu vieraalta tai vaikealta sanoa, editoi. Ainoastaan virkkeitä, joita on helppoa ja luontevaa puhua, on helppoa ja luontevaa myös kuunnella. Toimittajat varmistivat myös faktojen ja yksityiskohtien oikeellisuuden, jotta heille ei missään kohdassa olisi epävarma olo tekstiä puhuessaan.

Yhteisen käsikirjoittamisen menetelmä osoittautui sekä tuottajien että toimittajien näkökulmasta toimivaksi: tuottajilla pysyi kokonaisuus hyppysissä ja toimittajilla säästy aika. Toisaalta oli myös haittapuolia. Kun teksti oli pääosin tuottajan kynästä, saattoi toimittajan oma sitoutuminen prosessiin olla heikompaa kuin Mustassa laatikossa, jossa toimittajat kirjoittavat omat esityksensä alusta alkaen.

Tavoitteena yhteyden tuntu puhujan ja kuuntelijan välille

Podcastiin yritettiin tuoda Mustan laatikon yleisötutkimuksessa esiin nousseita livejournalismin vahvuuksia useilla eri tavoilla.

Tärkein keino rakentaa yhteyttä puhuvan toimittajan ja kuuntelijan välille oli suunnata toimittajan puhe suoraan kuuntelijalle, ei studiossa olevalle haastattelijalle. Kuuntelijaa ei puhuteltu, kuten Mustan laatikon live-esityksissä usein tehdään, mutta käsikirjoitus oli rakennettu monologimuotoon: tarinaksi ihmiseltä ihmiselle.

Monologiensa pohjana oli kaksi ajatusta: Miten tehdä mahdollisimman selkeitä tarinoita? Miten kertoa ne älykkäälle, kiinnostuneelle ja yksityiskohtia janoavalle kuuntelijalle? Selkeyden näkökulmasta yksi keskeisin keino oli rakenne. Rakenteina käytettiin Mustassa laatikossa toimivaksi havaittuja rakenteita, kuten kronologiaa. Lisäksi se, että ensimmäisen version käsikirjoittaja eli tuottaja oli itse asiassa kuuntelija, auttoi ajattelemaan asiaa kuuntelijan näkökulmasta: Mikä yksityiskohta herätti heti mielenkiinnon, eli mikä tilannekuva olisi esimerkiksi hyvä alku? Minkälaisia siirtymiä tarvitaan, jotta rakennetta on helppo seurata?

Toinen tärkeä keino yhteyden luomiseen oli miettiä, miten puhutaan. Pyrimme siihen, että podcast kuulostaisi puhuvan toimittajan aidolta, osin jopa spontaanilta puheelta: siltä kuin hän kertoisi tarinaansa tutulle illallispöydässä tai baaritiskillä. Aitous ja tasavertaisuus puhujan ja kuuntelijan välillä ovat tärkeitä erityisesti podcastissa, jossa pyritään intiimiin kokemukseen.

Tuttu keino aitouteen oli käsikirjoitusten puhekielisyys. Lisäksi tarvittiin astetta rohkeampaa suorapuheisuutta ja herkkyyttä kuin teatterissa, sillä ne viestivät sitä luottamusta, jolla ihminen puhuu kahden kesken vertaiselleen. Tämän vuoksi vaiheessa, jossa toimittajat muokkasivat käsikirjoituksia omikseen, puhekouluttaja kehotti heitä harjoittelemaan tekstiä puhumalla sitä ääneen luotetuille ihmisille ja kysymään: kuulostanko itseltäni?

Kysymys siitä, miten puhutaan, liittyy myös sanattomaan viestintään, kuten rytmiin ja äänensävyihin. Kun toimittajat harjoittelivat valmiiden käsikirjoitusten kanssa, ohjeina oli: Ajattele mitä sanot. Näe ihmiset, joista kerrot. Jäljitä hämmennykset, innostumiset, ilot ja epäonnistumiset niin tarkasti kuin ne muistat ja luota, että ajatus kuuluu äänestäsi. Merkitse lopuksi harjoituksissa löytyneitä taukoja, hymyjä ja äänenpainoja myös käsikirjoitukseen.

Päivät studiossa opettivat vielä kolme asiaa siitä, miten syntyy ihmisen puhetta ihmiselle. Tutuin asia oli, että monologit, joita oli harjoiteltu, olivat läsnäololtaan vapautuneimpia. Mielenkiintoisin havainto oli, että puhujat tarvitsivat hyvin erilaisia keinoja siihen, että he alkoivat kuulostaa omalta itseltään. Yksi tarvitsi liikkumista ja nuottitelineen, jotta lukeminen muuttui puheeksi. Toinen tarvitsi lojumista ja nojatuolin, jotta ylivoireys muuttui rauhaksi. Kolmas halusi puhua oikealle ihmiselle, neljäs mahdollisimman yksin. Tärkeintä oli, että jokaisen puhujan kanssa pohdittiin erikseen, mikä tuntuu hyvältä ja mikä ei. Opimme myös, että rytmillisesti tarkkoja elementtejä, kuten huumoria, olisi ollut hyvä harjoitella vielä lisää, ja että pieni on suurta, sillä kuuntelija on yhtä lähellä puhujaa kuin mikrofoni.

Kolmas keino läsnäolon ja yhteyden rakentamisessa oli äänimaailman luominen. Äänisuunnittelija Matias Harju rakensi puheen taustalle erilaisia maailmoja, kuten kuhisevan kiinalaisen kalatorin kohtaan, jossa Kiinan-kirjeenvaihtaja Katriina Pajari haastattelee hongkongilaismiestä tämän suoja-toimista. Vaikka käytössä ei ollut kenttä-äänityksiä toimittajien omilta juttukeikoilta, äänimaisemissa pyrittiin autenttisuuteen. Esimerkiksi kalatorin äänet olivat oikeasti Hongkongista, vaikkakin eri kalatorilta kuin missä Pajari oli tehnyt haastattelunsa.

Äänet hankittiin pääasiassa äänikirjastoista, ja niiden roolina oli luoda kuvituskuvia ja akustisia viitteitä ennemmin kuin toimia tiukan journalistisina dokumentteina. Äänimaailmojen lisäksi jokaiseen jaksoon luotiin tarinan kulkua ja tunnelman muutoksia vahvistavaa musiikkia ja ääntä. Ääni oli ikään kuin kaikkietävä kertoja, joka voimisti tarinan tunnetta tai korosti ristiriitaa.

Esiintyjä valotti suhdettaan aiheeseen, josta puhui

Mustan laatikon yleisötutkimuksessa selvisi, että katsojat arvostivat sitä, että puhujalla on tavalla tai toisella henkilökohtainen suhde aiheeseensa. Tämän katsottiin paitsi helpottavan eläytymistä aiheeseen myös lisäävän journalismin läpinäkyvyyttä ja tätä kautta uskottavuutta.

Havainto kannusti kokeilemaan, minkälainen tulisi podcastista, jonka ytimessä olisi juuri toimittajan ja aiheen välinen suhde ja jossa koronapandemiaa katsotaan journalistin näkökulmasta, vaikka tyypillisesti uutisjournalismissa toimittajan oma kokemus ei näy. Mustassa laatikossa tätä henkilökohtaisuutta on aina mukana, mutta podcastissa veimme sen askeleen pidemmälle. Toimittaja oli paitsi tarinan kertoja myös sen päähenkilö.

Kuten Mustassa laatikossa, halusimme, että myös podcastissa henkilökohtaisuudella on journalistinen merkitys. Henkilökohtaisuus on keino kertoa, miksi jokin asia on tärkeä, miksi siitä kannattaa kiinnostua ja mitä laajempaa merkitystä asialla on. Henkilökohtaisuus on keino asettaa asiat osaksi suurempaa kokonaisuutta ja mittasuhteisiin. Nämä perustelut auttoivat myös podcastiin valikoituneita toimittajia hyväksymään sen, miksi henkilökohtaisen elementtien tuominen käsikirjoitukseen oli tärkeää, vaikka he puhuivat mieluummin juttujensa aiheista kuin omista kokemuksistaan.

Henkilökohtaisuus kietoutui korona-aiheeseen luontevasti, sillä toimittajat elivät itse sen kriisin keskellä, josta kirjoittivat. Tästä esimerkkinä on ensimmäisen podcastjakson alku, joka lähtee käyntiin Kiinan-kirjeenvaihtaja Katriina Pajarin Pekingin-kodin keittiöstä tammikuussa 2020. Hän keittää aamupuuroa ja lukee uutisia selaillessaan ensimmäistä kertaa koronaa koskevan jutun. Pajari lähettää sen tiedoksi kotitoimitukseen, mutta ei tartu aiheeseen sen suuremmin, koska on kiinni muissa aiheissa ja lähdössä lomalle. Myöhemmin jaksossa kerrotaan myös, miten Pajari joutuu jättämään kotinsa Kiinassa ja pakenemaan Suomeen koronan alta.

Podcastissa haluttiin tuoda esille myös niin sanottua ammatillista henkilökohtaisuutta. Toimittajat kertoivat, miksi käsittelyssä oleva aihe, esimerkiksi maskikaupat tai laitoshoitopaikkojen sulkeminen omaisilta, oli juuri heistä tärkeä ja kiinnostava. Mitä erikoista, yllättävää tai vaikeaa raportointiin liittyi?

Toinen tärkeä tavoite journalistisessa henkilökohtaisuudessa oli, että toimittajan ajattelun ja kokemusten avaaminen toisi esille myös koronajournalismin tekemisen vaikeuden ja epävarmuuden. Tässä onnistuttiinkin melko hyvin, kenties siksi, että toimittajien taustahaastattelut tehtiin, kun pandemian ensiyllätys oli vielä päällä. Lisäksi haastattelujen tekijä oli kollega, jolle oli helppoa puhua suoraan. Tästä avoimuudesta tislautui paljon myös lopullisiin käsikirjoituksiin. Esimerkiksi podcastin toisessa jaksossa kotimaantoinituksen esihenkilö Päivi Paulavaara kertoo pomojen kesken käydystä väännöstä sen suhteen, kuinka vakava Suomea uhkaava tilanne oli ja miten siitä pitäisi uutisoida.

Tiedetoimittaja Annikka Mutanen taas avasi omissa jaksossaan eri asiantuntijoilta tulevan ristiriitaisen tiedon kanssa painiskelua ja luotettavan tiedonsaannin vaikeutta. Vaikka toimittajista siis tehtiin podcastin päähenkilöitä, he eivät asettuneet kaikkietävinä muiden yläpuolelle vaan kuuntelijan kanssakulkijoiksi, jotka yrittivät lukijoiden puolesta selvittää, mihin tietoon saattoi luottaa ja mihin ei.

Tarjolla taustoittavaa tietoa uutisista ja toimittajan työstä

Mustan laatikon yleisötutkimuksen haastatteluissa kävi ilmi, että livejournalismin viehäytys perustuu osittain siihen, että katsojat pääsevät kuulemaan uutistilanteissa läsnä olleelta toimittajalta hiljaista tietoa, julkaisemattomia havaintoja ja ”juoruja” kulisseista. Toisin sanoen jotain, mitä ei voi googlata.

Tästä syystä halusimme, että podcast tarjoaa kuuntelijoilleen näkökulmia siihen, missä ja miten uutisia tehdään. Ajatus oli, että läpinäkyvyys voi olla myös viihdyttävää. Esimerkiksi: Miten vinkki erikoisista maskikaupoista tuli HS:n toimitukseen? Minkälainen oli maskikauppoihin sekaantunut liikemies Onni Sarmaste? Mihin ministeri Krista Kiuru katosi, kun politiikan kulisseissa käytiin valtakamppailua matkustusrajoituksista? Minkälainen suomalaisten kauhistelema ruotsalaisepidemiologi Anders Tegnell oikeasti oli?

Uutistapahtumien taustojen lisäksi avasimme myös journalistisen työn prosessia. Podcastissa kerrottiin esimerkiksi, miten tutkivat toimittajat Paa-vo Teittinen ja Maria Manner hankkivat tietoja maskikaupoista, miten faktoja tarkistettiin ja kuinka juttu rakennettiin aikapaineessa keskellä yötä.

Jatkoa ajatellen kehityskohteeksi nousi, että juttuprosesseja voitaisiin avata vielä monipuolisemmin, jos podcastien äänikerrontaa toteutettaisiin ennakoivammin, kattavammin ja journalistisemmin. Käytännössä se tarkoittaisi, että kun toimittaja lähtee juttukeikalle, hän valmistautuisi Mustan laatikon tapaan tuomaan mukanaan ”matkamuistoja” eli äänittämään

jutuntekoon liittyviä tilanteita, ambienssia eli eri tilanteiden äänimaisemaa ja yksittäisiä pisteitä. Koronavuosi-podcastissa kenttä-äänityksiä ei juuri ollut, koska valtaosa jaksoista käsikirjoitettiin vasta kun hetket, joissa työ oli tapahtunut, olivat ohi.

Myönteistä palautetta läpinäkyvyyden lisäämisestä

Podcast sai eri alustoilla (HS, Spotify, Supla, Apple) yhteensä 24 000 starttia. Se sai myönteisen vastaanoton myös sosiaalisessa mediassa:

Heittämällä parhaita kuuntelemiani suomalaisia podcasteja. Hieno dramaturgia, musat, äänityö, henkilökohtaisuus. Ja tosi tarkkoja havaintoja, itse- ja mediakritiikkiä.

— **Ville Blåfield, Facebook-julkaisu 12.12.2020**

Tässä ajassa, kun niin monia houkuttaa uskoa valeutisiin, journalististen prosessien avaaminen suurelle yleisölle on ihan todella tärkeää. Suurin osa ihmisistä kun ei tiedä, mitä te toimittajat teette, ja millä tavalla te erilaisia valintoja punnitsette.

— **Ida Pimenoff, Facebook-kommentti 5.12.2020**

Näitä @hsfi:n toimittajien kertomuksia työstään koronavuoden aikana oli tosi mielenkiintoista kuunnella, vaikka #koronavirus ja päivittäisuutiset siitä eivät niin enää jaksakaan kiinnostaa. Hienolla tavalla avataan eri tyyppisten journalistien juttuprosesseja.

— **Sara Tuxen, Twitter-julkaisu 7.12.2020**

Muutamia kommentoijia tosin ärsytti toimittajan tuominen keskiöön.

Lisäksi podcastin koekuunteli noin 60 yhdeksäsluokkalaista. Palautteet olivat myönteisiä ja vastausten perusteella podcast lisäsi ymmärrystä toimittajien työstä. Eräs yhdeksäsluokkalainen kuuntelija tiivistä ajatuksensa näin: ”Käsitykseni pandemian alusta ja siitä, minkälaisista Kiinassa oikeasti oli, muuttui. Podcast avasi silmäni toimittajan työlle ja kuinka valppaita heidän pitää olla koko ajan maailman tapahtumille.”

Tekijöiden näkökulmasta livejournalismin vahvuudet taipuivat hyvin narratiivisen podcastin muotoon. Toimittajan omien ajatusten, epävarmuuksien ja oivallusten sekä journalistisen juttuprosessin taustojen avaaminen sopivat luontevasti omaääniseen podcastiin, joka ei ollut koronajournalismia vaan journalismia koronajournalismin taustoista. Perinteisesti toimittajat vieroksuvat omien ajatustensa ja tunteidensa avaamista jutuissaan, mutta kaikki äänessä olleet toimittajat olivat valmiita tähän, koska podcastissa henkilökohtaisuus ja kulissien raottaminen olivat journalistisesti perusteltuja. On yhteiskunnallisesti merkittävää, minkälaisia valintoja toimituksissa tehtiin sen suhteen, mitä tietoa koronaviruksesta julkaistiin ja mitä ei tai mitä tietoa oli saatavilla ja mitä ei.

Taustahaastatteluja tehdessä kävi kuitenkin ilmi, että toimittajat itse eivät aina pitäneet havaintojaan julkaisemisen arvoisena tai ajatelleet jonkin kulisseeihin vievän tiedon olevan kiinnostavaa. Tuottajien tekemät haastattelut olivatkin tästä syystä tarpeellisia. Niissä yritettiin kaivaa esille seikkoja, jotka uutisista tavallisesti jäävät uupumaan. Yleisötutkimuksen mukaan juuri taustojen avaaminen lisää journalismin läpinäkyvyyttä ja siksi uskottavuutta.

Läpinäkyvyyden lisääminen tarkoitti, että tehtyä työtä piti katsoa myös kriittisin linsein. Se vaati toimittajilta oman ja kollegoiden työn arvioimista. Tehtävä ei ollut helppo: Kuinka katsoa tehtyä työtä kriittisesti ilman jälkiviisastelua? Miten puhua tehdyistä virheistä loukkaamatta kollegoita? Mitkä asiat kuuluvat vain toimituksen sisäiseen keskusteluun ja mitä voi tuoda julki? Tätä käytiin läpi jokaisen podcastissa esiintyneen toimittajan kanssa.

Omaa työtä oli helpompi kritisoida kuin toisten, ja läpinäkyvyys oli paikoin valikoitua. Podcastkokeilun voi silti sanoa tuoneen koronajournalismiin merkittävästi enemmän läpinäkyvyyttä kuin yleensä. Huomionarvoista oli myös se, että HS-johto ei missään vaiheessa pyrkinyt määrittelemään sitä, mitä podcastissa saisi kertoa ja mitä ei. Toivottavasti jatkossa tällainen livejournalismista tuttu läpinäkyvyys ja juttuprosessien avaaminen sekä journalistisen asiantuntijuuden ja henkilökohtaisuuden yhdistäminen saavat jalansijaa myös muissa journalismin lajeissa. Tutkitusti ne lisäävät yleisön luottamusta ja kiinnostusta journalismia kohtaan.

3.2

LIVEJOURNALISMIN PAIKKA MEDIA- MAISEMASSA – HAASTAAKO LIVE- JOURNALISMI JOURNALISMIN DIGITAALISEN TULEVAISUUDEN?

Livejournalismi ja erityisesti Musta laatikko edustavat tulevaisuutta, jossa journalismia rahoitetaan ennen kaikkea yleisömaksuin. Mustassa laatikossa maksavaa yleisöä houkutteleva sitouttaminen perustuu maailman ja oman elämän syvälliseen, eudaimoniseen pohdiskeluun. Pohjimmiltaan livejournalismin vetovoima rakentuu samoihin tekijöihin kuin digitaalinen ja sosiaalinen media. Näitä ovat yhteisön luominen, mediavälitteinen itsetoteutus ja sisäinen motivaatio niin journalismin tuotannossa kuin kulutuksessakin.

Juho Ruotsalainen & Mikko Villi

Millaisiin suuntiin livejournalismi journalismia vie, ja mitä journalismin tulevaisuuksia se edustaa nykyhetkessä?

Vaikka nykyjournalismi ylipäänsä pyrkii ottamaan yleisönsä aiempaa paremmin huomioon, livejournalismi edustaa yleisökeskeisen journalismin aivan tietynlaista tulevaisuutta. Tässä mahdollisessa tulevaisuudessa yhä useampi uutismedia luo pohjan yleisöjen sitouttamiseen data-analytiikan sijaan toimittajien ja yleisöjen suoralla, yhteisöllisellä ja vastavuoroisella kohtaamisella⁵².

Livejournalismissa toimittajan ja yleisön suhde on kasvokkainen ja siksi erityisen voimakas, mutta läheistä suhdetta voidaan rakentaa journalismissa myös muilla alustoilla. Vastavuoroinen suhde voi korostua esimerkiksi toimittajien ja yleisöjen yhteisissä, usein suljetuissa sosiaalisen median tai Whatsappin kaltaisten viestisovellusten ryhmissä⁵³.

Alaluvussa 1.3 on esitetty tutkimustuloksiimme pohjautuen, että livejournalismi edustaa vastavuoroista ja eudaimonista journalismia. Kolmas livejournalismissa esiin tuleva kehityskulku, joka antaa vihjeitä journalismin tulevaisuudesta, liittyy toimittajan työn muutoksiin. Mustan laatikon jutut ovat merkityksellisiä myös toimittajille itselleen⁵⁴. Heitä kannustetaan valitsemaan aihe, joka tuntuu heistä erityisen merkitykselliseltä ja johon heillä parhaimmillaan on henkilökohtainen suhde.

52 Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). Journalism Practice, 8(2), 229–241.

53 Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim, O. (2020). [Sustained journalist–audiencereciprocity in a meso news-space: The case of a journalistic WhatsApp group](#). New Media & Society, 22(2), 264–282.

54 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto.

Esiintyminen on toimittajille usein voimakas affektiivinen kokemus. Näin Musta laatikko edustaa mediatyön kehitystä, jossa engagement kohdistuu myös toimittajiin, eli jossa toimittajilta odotetaan intohimoa työtään kohtaan⁵⁵. Toimittaja Pekka Mykkänen kertoi Mustan laatikon esityksessään, miten hän suhtautuu Euroopan unioniin eli aktiivisesti seuraamaansa uutisalueeseen ”intohimoisesti” ja miten hänestä on tullut ”jopa jonkinlainen EU-nörtti”.

Livejournalismi ja erityisesti Musta laatikko edustavat tulevaisuutta, jossa journalismia rahoitetaan ennen kaikkea yleisömaksuilla ja jossa maksavaa yleisöä tuova ja ylläpitävä sitouttaminen perustuu maailman ja oman elämän syvälliseen, eudaimoniseen reflektioon. Toimittajien ja yleisöjen suhde on yhteisöllinen ja vastavuoroinen.

Näissä kehityskuluissa on myös varjopuolensa. Ne uhkaavat viedä journalismia kohti hajautuneita, pieniä ja erikoistuneita eliittiyleisöjä⁵⁶. Toimittajien ja yleisöjen vastavuoroinen suhde ohjaa uutismediaa palvelemaan maksavia yleisöryhmiä ja näiden intressejä journalismin julkisen tehtävän kustannuksella⁵⁷. Yleisöjen sitouttaminen kannustaa jo itsessään panostamaan niche-yleisöihin, sillä pieniä ja erikoistuneita yleisöryhmiä on huomattavasti tuloksellisempaa sitouttaa kuin massayleisöjä⁵⁸.

▲ Kevään 2022 Mustan laatikon lopuksi lavalle saapui Oulunkylän yhteiskoulun 9C -luokka laulamaan HS:n Jussi Lehmusveden sanoittaman Helsingin maakuntalaulun.
Kuva: Rio Gandara / HS

55 Lindén, C.-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719.

56 Usher, N. (2021). *News for the rich, white, and blue. How place and power distort American journalism*. New York: Columbia University Press.

Ruotsalainen, J., Heinonen, S., Hujanen, J., & Villi, M. (2021). [Pioneers as Peers: How Entrepreneurial Journalists Imagine the Futures of Journalism](#). *Digital Journalism*, Online first.

57 Nechushtai, E., & Zalmanson, L. (2021). [‘Stay informed’, ‘become an insider’ or ‘drive change’: Repackaging newspaper subscriptions in the digital age](#). *Journalism*, 22(8), 2035–2052.

58 Nelson, J. L. (2021). [The next media regime: The pursuit of ‘audience engagement’ in journalism](#). *Journalism*, 22(9), 2350–2367.

On mukava nähdä toimittajia, jotka ovat tuttuja, kun olen jo 40 vuotta ollut Hesarin tilaaja.

— Nainen, 71 vuotta

Kun siinä on joku henkilö, siihen on helpompi luottaa kuin vaan tekstiin, jota lukee. En tarkoita, ettenkö luottaisi uutisiin joita luen, mutta tässä sen mielikuvan voi luoda paremmin.

— Mies, 21 vuotta

Toimittaja, joka on tutkinut pitkään aihetta, kertoo lyhkäseen aikaan hänen mielestään hauskimmat ja mielenkiintoisimmat pointit.

— Nainen, 27 vuotta

Journalismin luonne voi siis muuttua intohimoiseksi, kapeita yleisösegmenttejä koskettavaksi erikoistuneen tiedon tuotannoksi. Tämä voi johtaa myös siihen, että yleisö jakautuu yhä voimakkaammin segmentteihin maksumyyn mukaan: Mitä enemmän taloudellisia resursseja kuluttajalla on, sitä laadukkaampiin ja erikoistuneempiin journalistisiin sisältöihin hän pääsee käsiksi⁵⁹. Livejournalismissa yleisöä jakaa myös maantiede, sillä livejournalistiset esitykset ovat usein keskittyneet isoihin kaupunkeihin.

Musta laatikko -esityssarjan eudaimoniset piirteet puolestaan vihjaavat journalismiin, jonka sisällöt palvelevat vallitsevaa itsensä kehittämisen eetosta. Eudaimonia lupaa paitsi merkityksellisyyden kokemuksta myös henkistä muutosta, kehitystä ja transformaatiota. Vaikka itseohjautuvuusteorian mukaan sen kuvaamat psykologiset perustarpeet ovat universaaleja⁶⁰, autonomia, pystyvyys ja yhteisöllisyys liittyvät osaltaan nykyiseen

59 Kalogeropoulos, A. & Nielsen, R.K. (2018). [Social Inequalities in News Consumption](#). Reuters Institute.

60 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.

▼ Tiedetoimittaja Tanja Vasama avasi kevään 2022 puheessaan, miten aivot filteröivät vahvasti arkisia näköhavaintojamme, vaikkamme yleensä huomaa asiaa.
Kuva: Rio Gandara / HS

yhteiskunnalliseen ilmapiiriin, jossa korostetaan yksilöllistä luovuutta, menestystä ja verkostoitumista. Heikkona signaalina tällaisen journalismin vahvistumisesta Carlquist ja kumppanit⁶¹ ovat havainneet, että norjalaisten sanomalehtien lifestylejutuissa erityisesti eudaimoninen tunnesanasto on lisääntynyt. Eudaimoninen sanasto viittaa silloin ennen kaikkea itsensä kehittämisen tapoihin.

Digitaaliset teknologiat ovat helpottaneet yhteisöjen muodostamista jaettujen kiinnostuksen kohteiden, itsetoteutuksen ja identiteetin rakennuksen ympärille⁶². Journalismin tulevaisuuden keskeisiä kysymyksiä on sen suhde tämänkaltaisiin yhteisöihin, jotka muodostuvat niche-intressien ympärille. Yleisön maksuhalukkuus, yleisön sitouttamisen tavoitteet ja hienojakoisia intressiryhmiä haravoiva data-analytiikka ohjaavat journalismia tavoittelemaan niche-yleisöjä.

Vaikka livejournalismi on ei-digitaalinen tai jopa ”anti-digitaalinen” muoto uudenlaisesta journalismista, se ei elä irrallaan näistä digitaalisen journalismin kehityskuluista. Pohjimmiltaan livejournalismin vetovoima perustuu samoihin tekijöihin kuin digitaalinen ja sosiaalinen media: yhteisöön, itsetoteutukseen ja sisäiseen motivaatioon tai ”intohimoon” niin journalismin tuotannossa kuin kulutuksessa⁶³.

- 61 Carlquist, E., Nafstad, H.E., Blakar, R.M, Ulleberg, P., Fave, A.D., & Phelps, J.M. (2017). [Well-being vocabulary in media language: An analysis of changing word usage in Norwegian newspapers](#). The Journal of Positive Psychology, 12(2), 99–109.
- 62 Jenkins, H., Ford, S., and Green, J. (2013). *Spreadable Media: Creating Value and Meaning in a Networked Culture*. New York, NY: NYU Press.
- Malmelin, N., & Villi, M. (2016). [Audience Community as a Strategic Resource in Media Work](#). Journalism Practice, 10(5), 589–607.
- Tenenboim, O., & Kligler-Vilenchik, N. (2020). [The Meso News-Space: Engaging with the News between the Public and Private Domains](#). Digital Journalism, 8(5), 576–585.
- 63 Lindén, C.-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). Journalism Studies, 22(12), 1701–1719.
- Ruotsalainen, J., Heinonen, S., Hujanen, J., & Villi, M. (2021). [Pioneers as Peers : How Entrepreneurial Journalists Imagine the Futures of Journalism](#). Digital Journalism, Online first.

Olen usein pohtinut, että livejournalistiksi ryhtyminen muistuttaa vuorikiipeilyn aloittamista uutena harrastuksena.

Kirjoittajan ammattiin kouliintunut toimittaja päättää ottaa haltuun elävän puhe-esitystilanteen, joka poikkeaa täysin arkisesta päivätyöstä. Seikkailuun on syytä valmistautua huolella, osana kannustavaa työryhmää.

Kun juttuaiheeseen syntyy puheen lajityypissä toimiva näkökulma ja puhujalle itselleen sopiva kerronnan tapa, esiintyjälle avautuu kuin uusi maisema: puhujat tuntuvat löytävän sekä itsestään että journalistisesta sisällöstä uusia puolia. Livejournalismin avulla toimittaja voi testata uusia merkityksellistämisen ja havainnollistamisen tapoja yhdessä kollegojen kanssa.

Vuoren huipulla eli esitystilanteessa avautuu ennen kokematon näky ja yhteys: elävä yleisö reagoi ja parhaimmillaan elää tositarinaa voimakkaasti mukana.

Tutkimushankkeemme toukokuussa 2022 järjestämässä livejournalismikonferenssissa HS:n vastaavalta päätoimittajalta Kaius Niemeltä kysyttiin, mikä on Mustan laatikon tulevaisuus toimituksessa. Niemi totesi esityssarjan olevan elävä innovaatioprosessi, jonka lopputuloksia ei voi ennalta arvioida ja jossa uuden kokeilulle on aina tilaa.

Ajattelen itse tutkimushankkeemme haastatteleminen livejournalistien tapaan, että kokoillan esityksen tavoite ei ole ainoastaan yksittäisen jutun kertominen vaan mielenkiinnon ja luottamuksen palauttaminen journalismia kohtaan. Parhaimmillaan esitys voi antaa kokemuksen siitä, että voimme löytää merkityksellistä tietoa, pyrkiä lähemmäs totuutta ja oppia samalla sekä maailmasta että itsestämme. Tällainen herättely on entistä tärkeämpää nykyhetkessä, kun journalismin pariin ei välttämättä enää lapsina ja nuorina kasveta. Pitkien tekstijuttujen keskimääräinen yleisö ikääntyy, ja uutisten välttely (news avoidance)⁶⁴ on ilmiönä monissa ikäryhmissä yhä yleisempää.

Tässä journalismin tulevaisuuden kannalta kriittisessä tilanteessa puhuttu livejournalismi voi parhaimmillaan toimia kutsuna laadulla ja sydämellä tuotetun journalismin pariin.

64 Villi, M., Aharoni, T., Tenenboim-Weinblatt, K., Boczkowski, P. J., Hayashi, K., Mitchelstein, E., ... Kligler-Vilenchik, N. (2022). [Taking a Break from News: A Five-nation Study of News Avoidance in the Digital Era](#). *Digital Journalism*, 10(1), 148–164.

KIRJOITTAJAT

VTM, Master of Arts **Riikka Haikarainen** (s. 1981) työskentelee Aalto-yliopistossa viestintäpäällikkönä ja on vetänyt Helsingin Sanomien Säätiön rahoittamaa Livejournalismin voima -tutkimushanketta vuodesta 2019 lähtien. Vuosina 2006–2017 Haikarainen teki töitä Helsingin Sanomissa sekä uutistoimittajana että eri teemasivustojen tuottajana ja toimitussihteerinä. Haikaraisen ehdotuksesta HS aloitti vuonna 2016 Musta laatikko -esitysarjan, joka on ensimmäinen suomalainen livejournalismituotanto. Idean hän sai nähtyään yhdysvaltalaisen Pop Up Magazine -livejournalismiesityksen, kun hän suoritti Helsingin Sanomien Säätiön stipendiaattina tiedejournalismin maisteriohjelman Etelä-Kalifornian yliopistossa USC:ssa vuosina 2014–2015. Haikaraista kiinnostaa se, miten tunne voi kuljettaa tietoa, ja miten journalisti voi puhua sekä raportoimiensa aiheiden asiantuntijana että inhimillisenä, paljaana ihmisenä, jonka katsoja kokee vertaisekseen.

YTM Anna **Eveliina Hänninen** (s. 1985) on journalistiikan väitöskirjantutkija Tampereen yliopistosta. Väitöskirjan aiheena on journalistinen ääni ja ääneen liittyvät ammattikäytännöt journalismissa. Livejournalismin voima -tutkimusprojektin yleisötutkimusaineiston keräämisen ja käsittelyn myötä Hännisen kiinnostuksen kohteeksi väitöskirjassa tarkentui puhuva journalisti. Livejournalismin lisäksi hän käsittelee väitöskirjassaan suomalaisten sanomalehtien podcasteja. Väitöskirjatyön ohella Hänninen työskentelee Sanoman paikallislehdissä tarvittaessa töihin tulevana toimittajana. Aiemppaa työkokemusta hänellä on myös radiosta. Musiikkialan perustutkinto on antanut Hänniselle vankan pohjan ääneen liittyvään tutkimustyöhön.

FM **Tuomas Kaseva** (s. 1982) on työskennellyt vuodesta 2005 lähtien toimittajana, tuottajana ja esihenkilönä Helsingin Sanomissa, viimeksi featuretoimituksessa. Aiemmin hän on työskennellyt kulttuuri-, tiede-, terveys- ja lifestylesisältöjen parissa. Hän oli perustamassa Mustaa laatikkoa keväällä 2016 ja on toiminut esityksen tuottajana kaikissa esityksissä vuosien varrella. Kaseva on työskennellyt myös median ja journalismin opettajana niin Kallion ilmaisutaidon lukiossa Helsingissä kuin Jyväskylän yliopistossa. Hän on ollut mukana tekemässä kymmeniä äidinkielen ja kirjallisuuden oppikirjoja sekä toimittanut useita tietokirjoja.

FM **Esa Lilja** (s. 1978) on Helsingin Sanomien featuretoimituksen toimittaja ja Teema-lehden toimitussihteerinä. Hän on työskennellyt HS:ssa vuodesta 2008 kirjoittavana toimittajana, uutispäällikkönä ja esihenkilönä. Mustan laatikon työryhmään hän on kuulunut syksystä 2016. Liljan vuonna 2020 valmistunut journalistiikan alan pro gradu -työ Toimittajat parrasvaloissa: Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista on ensimmäinen suomalainen livejournalismia käsittelevä opinnäyte.

VTM **Jaakko Lyytinen** (s. 1973) on Helsingin Sanomien sunnuntaitoimituksen toimittaja sekä yksi HS:n Musta laatikko -esitysten perustajista ja tuottajista. Aiemmin hän on työskennellyt muun muassa HS:n kulttuuritoi-

mituksen esimiehenä sekä kolumnistina, toimittajana ja esihenkilönä useissa eri mediataloissa. Lukuvuonna 2019–2020 Lyytinen oli Helsingin Sanomien säätiön stipendiaattina Oxfordin yliopiston Reuters-instituutissa. Oxfordissa hän tuotti fellow-ohjelmaan osallistuneiden journalistikollegoidensa kanssa kansainvälisen livejournalismiesityksen ja laati raportin livejournalismista. Lyytinen on julkaissut aiemmin muun muassa teoksen MTV:n uutisten historiasta.

VTM **Kaisa Osola** (s. 1980) on puhe- ja vuorovaikutuskouluttaja, puheilmaisuksen opettaja ja lausuja. Hän on toiminut Mustan laatikon puhevalmentajana ja tuotantoryhmän jäsenenä alusta alkaen. Osolalla on 14 vuoden kokemus puheilmaisuksen ja radiotyön opettajana Kallion ilmaisutaidon lukiossa ja hän on valmentanut puhujia myös useissa eri organisaatioissa, kuten Suomen Pankissa ja Yleisradiossa. Taustaltaan Osola on myös kirjoittava toimittaja ja radiojournalisti. Livejournalismissa Osolaa kiinnostaa erityisesti se, miten klassiset taitavan julkisen puhumisen elementit, kuten merkityksellistäminen ja puhujan suhde aiheeseensa, tukevat journalismin perustehtävää, sekä se, miten jokainen kirjoittava ja kuvaava toimittaja voi esiintyä vakuuttavasti omana itsenään.

YTM **Juho Ruotsalainen** (s. 1983) työskentelee väitöskirjatutkijana Turun yliopistossa. Tulevaisuudentutkimuksen alaan kuuluva väitöskirja käsittelee sitä, miten toimittajat kuvittelevat journalismin tulevaisuutta ja millaisin journalistisin käytännöin he toteuttavat näitä kuviteltuja tulevaisuuksia nykyhetkessä. Livejournalismi ja Musta laatikko ovat yksi väitöskirjan tapaustutkimuksista. Ne ovat saaneet alkunsa “edelläkävijätoimittajien” (pioneer journalists) uusista journalistisista ideoista ja näitä toteuttavista käytännöistä. Livejournalismin voima -tutkimushankkeessa Ruotsalainen on analysoinut Mustan laatikon käsikirjoituksia ja niiden uusia tapoja merkityksellistää journalistisia sisältöjä.

TaT **Mikko Villi** (s. 1971) on journalistiikan professori Jyväskylän yliopistossa. Hänen kiinnostuksensa kohdistuu erityisesti median ja journalismin kehitykseen ja tulevaisuuteen. Villin tutkimusaiheita ovat muun muassa mediatyö, uudet media-alustat, median kulutus sekä mediajohtaminen. Livejournalismin voima -tutkimushankkeessa häntä on kiehtonut paneutuminen uutismedian yleisösuhteeseen ja tuon suhteen kehittämiseen uudenlaisten journalismin muotojen kautta. Hankkeessa häntä ovat myös innostaneet sen toimintatutkimukselliset piirteet sekä vahva yhteistyö toimittajien kanssa.

YTM **Heidi Väärämäki** (s. 1983) on Helsingin Sanomien toimittaja. Hän on työskennellyt Helsingin Sanomissa vuodesta 2010 lähtien kirjoittavana toimittajana ja tuottajana muun muassa terveys-, lifestyle-, työelämä ja featuresisältöjen parissa. Mustan laatikon työryhmään Väärämäki liittyi syksyllä 2017 palattuaan Kiinan Shanghaista, jossa hän opiskeli Fudanin yliopistossa Helsingin Sanomien Säätiön stipendiaattina. Osana Livejournalismin voima -tutkimushanketta Väärämäki veti livejournalismin vahvuuksia soveltanutta HS:n podcast-hanketta, jossa seurattiin koronapandemian vaiheita Suomessa.

Mustan laatikon työryhmä palkittiin maaliskuussa 2018 Bonnierin suurella journalistipalkinnolla Vuoden journalistisena tekona. Palkinnon perusteluna mainittiin se, että uusi formaatti on tuonut journalistit aivan uudella tavalla lähelle lukijoitaan.

LÄHTEET

Adams, C. (15.1.2020). [Putting news on stage: Bringing journalism back to the theater as a public space](https://www.niemanlab.org/2020/01/putting-news-on-stage-bringing-journalism-back-to-the-theater-as-a-public-space/?fbclid=IwAR0iTwpE86Bpqwd7Cf3M4Emgdc1MmCuWV8txnu3y-i8r7y-q6N_aWchFI5Y). NiemanLab. Haettu osoitteesta https://www.niemanlab.org/2020/01/putting-news-on-stage-bringing-journalism-back-to-the-theater-as-a-public-space/?fbclid=IwAR0iTwpE86Bpqwd7Cf3M4Emgdc1MmCuWV8txnu3y-i8r7y-q6N_aWchFI5Y

Barker, M. (2003). [Crash, theatre audiences, and the idea of 'liveness'](https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1386/stap.23.1.21/0). *Studies in Theatre and Performance*, 23(1), 21–39. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1386/stap.23.1.21/0>

Beckett, C. & Deuze, M. (2016). [On the Role of Emotion in the Future of Journalism](https://doi.org/10.1177/2056305116662395). *Social Media + Society*, July-September 2016, 1–6. DOI: <https://doi.org/10.1177/2056305116662395>

Belair-Gagnon, V., Nelson, J.L., & Lewis, S.C. (2019). [Audience Engagement, Reciprocity, and the Pursuit of Community Connectedness in Public Media Journalism](https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1542975). *Journalism Practice*, 13(5), 558–575. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1542975>

Broersma, M. (2007). Form, style and journalistic strategies. An introduction. In Broersma, M. (Ed.), *Form and style in journalism. European newspapers and the representation of news, 1880-2005* (pp. ix-xxix). Leuven, Paris & Dudley, MA: Peeters.

Broersma, M. (2019). [Audience Engagement](https://doi.org/10.1002/9781118841570.iejs0060). *The International Encyclopedia of Journalism Studies*, 1–6. DOI: <https://doi.org/10.1002/9781118841570.iejs0060>

Carey, J. W. (ed.) (1989). *Communication as Culture. Essays on Media and Society*. New York: Routledge.

Carlquist, E., Nafstad, H.E., Blakar, R.M, Ulleberg, P., Fave, A.D., & Phelps, J.M. (2017). [Well-being vocabulary in media language: An analysis of changing word usage in Norwegian newspapers](https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1163411). *The Journal of Positive Psychology*, 12(2), 99–109. DOI: <https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1163411>

Chalaby, J.K. (1996). [Journalism as an Anglo-American Invention](https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0267323196011003002). *European Journal of Communication*, 11(3), 303–326. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0267323196011003002>

Chan-Olmsted, S., & Wang, R. (2020). [Understanding podcast users: Consumption motives and behaviors](https://doi.org/10.1177/1461444820963776). *New Media & Society*. DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444820963776>

Costera Meijer, I. (2020). [Understanding the Audience Turn in Journalism: From Quality Discourse to Innovation Discourse as Anchoring Practices 1995–2020](https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1847681). *Journalism Studies*, 21(16), 2326–2342. DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1847681>

Ferrucci, P. (2017). [Exploring Public Service Journalism: Digitally Native News Nonprofits and Engagement](https://doi.org/10.1177/1077699016681968). *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94(1), 355–370. DOI: <https://doi.org/10.1177/1077699016681968>

Ferrucci, P., Nelson, J.L., & Davis, M.P. (2020). [From "Public Journalism" to "Engaged Journalism": Imagined Audiences and Denigrating Discourse](#). *International Journal of Communication*, 14, 1586–1604. <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/11955/3010>

Hepp, A., & Loosen, W. (2021). [Pioneer journalism: Conceptualizing the role of pioneer journalists and pioneer communities in the organizational re-figuration of journalism](#). *Journalism*, 22(3), 577–595. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884919829277>

Hänninen, A. E. (julkaisematon). The Rise of the Talking Journalist – Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

Jenkins, H., Ford, S., and Green, J. (2013). *Spreadable Media: Creating Value and Meaning in a Networked Culture*. New York, NY: NYU Press.

Kalogeropoulos, A. & Nielsen, R.K. (2018). [Social Inequalities in News Consumption](#). Reuters Institute. <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/our-research/social-inequalities-news-consumption>

Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim, O. (2020). [Sustained journalist–audiencereciprocity in a meso news-space: The case of a journalistic WhatsApp group](#). *New Media & Society*, 22(2), 264–282. DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444819856917>

Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2013.859840>

Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/72324>

Lindén, C-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719. DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2021.1911672>

Loosen, W., Ahva, L., Reimer, J., Solbach, P., Deuze, M., & Matzat, L. (2022). ['X Journalism'. Exploring journalism's diverse meanings through the names we give it](#). *Journalism*, 23(1), 39–58. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884920950090>

Lyytinen, J. (2020). [Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences](#) (Journalist Fellowship Paper). Oxford: Reuters Institute. Haettu osoitteesta: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-08/RISJ_Final%20Report_Jaakko%20Lyytinen_2020_FINAL%20%281%29.pdf

Malmelin, N., & Villi, M. (2016). [Audience Community as a Strategic Resource in Media Work](#). *Journalism Practice*, 10(5), 589–607. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2015.1036903>

Nechushtai, E., & Zalmanson, L. (2021). ['Stay informed', 'become an insider' or 'drive change': Repackaging newspaper subscriptions in the digital age](#). *Journalism*, 22(8), 2035–2052. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884919847350>

Nelson, J. L. (2021). [The next media regime: The pursuit of 'audience engagement' in journalism](#). *Journalism*, 22(9), 2350–2367. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884919862375>

Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., (. . .) Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389. DOI: <https://doi.org/10.1093/joc/jqx020>

Pelzer, E., & Raemy, P. (2020). [What shapes the cultivation effects from infotaining content? Toward a theoretical foundation for journalism studies](#). *Journalism*. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884920922704>

Pjesivac, I., Ahn, S. J., Briscoe, A., & Kim, S. (2020). 360° journalism and information seeking: The role of enjoyment and spatial presence. Paper presented at the 70th International Communication Association Annual Conference.

Pöyhtäri, R., Haara, P., & Raittila, P. (2013). [Vihapuhe sananvapautta kaventamassa](#). Tampere: Tampere University Press. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9249-5>

Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.v9i2.3809>

Ruotsalainen, J., Heinonen, S., Hujanen, J., & Villi, M. (2021). [Pioneers as Peers : How Entrepreneurial Journalists Imagine the Futures of Journalism](#). *Digital Journalism*, Online first. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1996252>

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://psycnet.apa.org/buy/2000-13324-007>

Steensen, S. (2017). Subjectivity as a Journalistic Ideal. In Fonn, B.K., Hornmoen, H., and Hyde-Clarke, N. (eds.), *Putting a Face on It: Individual Expose and Subjectivity in Journalism* (pp. 25–47). Oslo: Cappelen Damm Academic Press.

Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680. DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1788414>

Tenenboim, O., & Kligler-Vilenchik, N. (2020). [The Meso News-Space: Engaging with the News between the Public and Private Domains](#). *Digital Journalism*, 8(5), 576–585. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1745657>

Tenenboim, O., & Stroud, N.J. (2020). [Enacted Journalism Takes the Stage: How Audiences Respond to Reporting-Based Theater](#). *Journalism Studies*, 21(6), 713–730, DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1720521>

Usher, N. (2021). *News for the rich, white, and blue. How place and power distort American journalism*. New York: Columbia University Press.

Van Krieken, K. (2018). [Multimedia Storytelling in Journalism: Exploring Narrative Techniques in Snow Fall](#). *Information*, 9(5). DOI: <https://doi.org/10.3390/info9050123>

Vilén, T. (2020). [Livejournalistit lavalla : journalismin uudet keinot yleisön sitouttamiseen](#). Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto. https://helka.helsinki.fi/permalink/358UOH_INST/q5v72f/alma9934175114606253

Villi, M., Aharoni, T., Tenenboim-Weinblatt, K., Boczkowski, P. J., Hayashi, K., Mitchelstein, E., (...) Kligler-Vilenchik, N. (2022). [Taking a Break from News: A Five-nation Study of News Avoidance in the Digital Era](#). *Digital Journalism*, 10(1), 148–164. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1904266>

Vodanovic, L. (2022). [Aesthetic Experience, News Content, and Critique in Live Journalism Events](#). *Journalism Practice*, 16(1), 161–177. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2020.1796763>

Wahl-Jorgensen, K. (2020). [An Emotional Turn in Journalism Studies?](#) *Digital Journalism*, 8(2), 175–194. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2019.1697626>

Hakemus 201800133

Luotu: 20.5.2023 11.23.30

Liite, Livejournalismin käsikirja suomeksi, kompressoitu lowres-versio

◀ Kuvitus: Boris Stefanov / HS

HELSINGIN
SANOMAT
FOUNDATION

Riikka Haikarainen
Anna Eveliina Hänninen
Tuomas Kaseva
Esa Lilja
Jaakko Lyytinen
Kaisa Osola
Juho Ruotsalainen
Mikko Villi
Heidi Väärämäki

THE POWER OF LIVE JOURNALISM: A HANDBOOK

CHAPTER 1

The final report by The Power of Live Journalism research project (2019–2022).
Published in February 2023.
Funded by The Helsingin Sanomat Foundation.
Contact: livejournalism.fi
Graphic design: Marko Ylitalo
Cover photos: Valtteri Heinonen / HS and Rio Gandara / HS

What live journalism is, and why we should do it

Introduction	4
1.1 The power of live journalism from the audience's point of view	6
1.2 Why do journalists get excited about the new phenomenon?	12
1.3 Live journalism and the "audience turn" in journalism – Why do we need live journalism right now?	18

CHAPTER 2

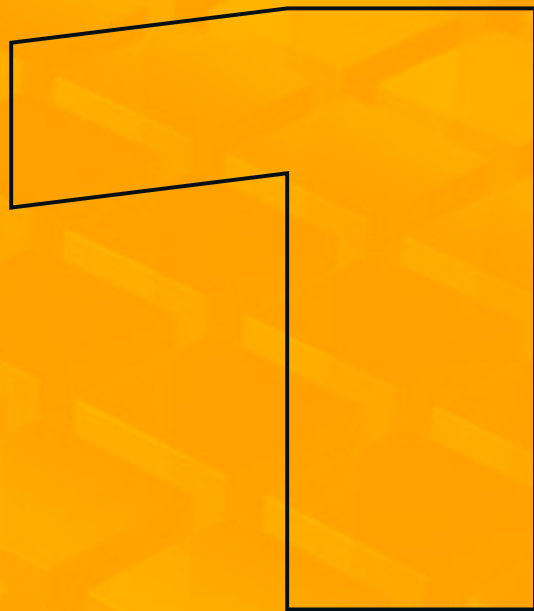
How to create a high quality live journalism production?

2.1 Three phases: Ideation, script writing, and rehearsing a single speech	25
2.2 Planning an all-night performance: Dramatization, visuality, illustrations	31
2.3 Enablers of live journalism: Location, marketing, and the audience	37

CHAPTER 3

Applying the strengths of live journalism and its future

3.1 Case "Year of the Corona" podcast: Journalistic expertise and subjectivity combined	42
3.2 The place of live journalism in the media landscape—Does live journalism challenge the digital future of journalism?	49
Closing words	52
Biographies of authors	53

**WHAT LIVE
JOURNALISM IS,
AND WHY WE
SHOULD DO IT**

INTRODUCTION

Riikka Haikarainen

“I am sitting in the middle of 1,600 spectators in a dark cinema. The screen shines white, nothing there. On the stage, a middle-aged man stands behind the microphone. He is Sam Green, a documentary filmmaker. He has come to tell the story of Louis Armstrong, the legendary jazz musician.

‘Louis had a hobby, or rather, an obsession,’ Green begins.

The hoarse-voiced singer and trumpeter recorded most of his everyday life on reel-to-reel tapes. There are thousands of hours of tapes. Armstrong recorded not only his own playing, but also breakfast conversations, his own monologues, dinners with friends, and arguments with his wife.

‘This is my favorite tape. It was recorded during the late hours of a house party, when the guests had left, his wife had just gone to bed and Louis poured himself the last glass. Listen to his breathing. Just close your eyes,’ Green says.

I close my eyes, like my 1,599 fellow listeners (I imagine). The tape quietly hisses. Then I hear how the ice cubes clink in the drinking glass, the arm-chair creaks and Louis Armstrong sighs quietly.”

I wrote the above blog post on May 2015, after watching a show called Pop-Up Magazine in Los Angeles, USA. The show introduced me to the phenomenon of live journalism, a new narrative form of journalism in which journalists, often in a theater or a club, present carefully prepared and edited stories to a live audience.

The show convinced me of the charm of live journalism—how a storyteller speaking alone on stage could capture the attention of over a thousand listeners. The content, I had also noticed, drew in a crowd of people aged between 20 and 40 who enthusiastically responded to it.

Inspired, I wanted to see how Finnish journalism could be transformed into a similar stage performance. In the fall of 2015, I suggested to a few colleagues in the newsroom of Helsingin Sanomat (HS), where I was working as a journalist at the time, that we craft a show in the same vein as Pop-Up Magazine. This first working group included Kimmo Norokorpi, Jaakko Lyytinen, and Tuomas Kaseva, as well as Kaisa Osola as our freelancer speech coach. A little later, staff writers Esa Lilja and Heidi Väärämäki as well as visual designer Olli Nurminen joined the team. Petri Tarkiainen from the Finnish National Theatre has worked as our producer from the beginning on. We called our series of shows ‘Musta Laatikko’—Black Box—which premiered on February 2016.

Fast forward to the late autumn of 2022, 18 Black Box productions have been performed so far with different contents, all of them attracting a total of nearly 50,000 viewers in Helsinki and four other cities in Finland. Pop-Up Magazine’s example has also been followed in Europe by many other media or freelancer groups: Live Magazine in France & Belgium, Diario Vivo in Spain, and Zetland in Denmark have been producing live journalism for years.

You are reading—to our best knowledge—the world’s first handbook of live journalism. It documents the experiences and insights of the Black Box working group over a period of six years, as well as the final results of our academic research project. The Helsingin Sanomat Foundation financed our

research project, The Power of Live Journalism, which began in 2019 and explored the strengths and application possibilities of live journalism.

In addition to the Black Box working group, PhD researcher Anna Eveliina Hänninen from the University of Tampere, PhD researcher Juho Ruotsalainen from the Finland Futures Research Center of the University of Turku, and Professor Mikko Villi from the University of Jyväskylä have also participated in the project. During this three-year project, we greatly enjoyed the dialogue between practical journalistic work and academic research.

The project aimed to not only conduct groundbreaking basic research on a new journalistic phenomenon but also create an international network for those interested in live journalism. In May 2022, we organized the first-ever live journalism conference in Helsinki, bringing together about 50 journalists, researchers, and media professionals from all over Europe, US, and Canada. Insights were shared by the producers of all major live journalism productions, such as Pop-Up Magazine, Live Magazine, Diario Vivo, and DoR Live from Romania. More information on the network is available at livejournalism.fi.

Through this handbook, we hope to shine a light both on the practical production process of a live journalism show and on the academic research perspectives involved in this new phenomenon. We hope to offer the necessary tools and background information for anyone wanting to experiment with live journalism or to further investigate the phenomenon.

For the inspiring interactions, for the curiosity offered toward each other's work, and for the invaluable contributions to the handbook, I warmly thank the members of our research group.

I also extend my thanks to the Helsingin Sanomat Foundation, which financed our project, and to the Helsingin Sanomat newspaper, which offered us the opportunity to look into the Black Box as a case study.

Long live live journalism!

▼ Black Box 17 was performed at the Finnish National Theater in April 2022. Five of the authors of this handbook are in the picture: In the back row Kaisa Osola (first from left) and Riikka Haikarainen (second from left) and in the front row Esa Lilja (first from left), Tuomas Kaseva (second from left), and Jaakko Lyytinen (third from right).
Photograph: Rio Gandara / HS

1.1

THE POWER OF LIVE JOURNALISM FROM THE AUDIENCE'S POINT OF VIEW

An extensive survey we conducted on the audience of the Black Box show revealed that live performances conducted in shared spaces create a unique experience impossible to replicate by watching screens. For most of the audience, watching a journalist narrate their story increases its credibility, and they regard it central to the concept of the Black Box that the journalist has a personal connection to their story.

Anna Eveliina Hänninen

Helsingin Sanomat's Black Box show is like a newspaper turned into a live performance. During a show, eight journalists walk into the stage before a live audience, proceeding to narrate a previously unpublished journalistic true story.

Like in a magazine, the topics covered are diverse—from foreign news and politics to culture and lifestyle. The narration is complemented by still images, videos, and animations—projected onto a screen behind the speaker—and, sometimes, even music. One production is performed, approximately, 10 times, both on the big stage of the Finnish National Theater, Helsinki, and on tour in four other Finnish cities (as of 2022). Currently, the Black Box show offers new content twice a year: in autumn and spring.

In fall 2019, we wanted to document and study the experiences of the Black Box audience on live journalism, so we requested them to fill in a questionnaire either during the show's intermission or afterwards (n=510). With viewers who had attended either one or more shows, we conducted semi-structured interviews (n=17).

The data revealed to us what the audience values in live journalism, what they pay attention to, and what impairs their experience.

Among the respondents, women formed the majority (73%); the average age was almost 50 years, with the youngest being 13 and the oldest 85, and 60% of them were new to the show.

During the show, you give your full attention to journalism

For the audience, the essential aspect of the Black Box show was the opportunity for them to experience the show with the performers in the same physical space. Sharing a common space awakened a sense of togetherness in the audience: they found joy in the fact that they were also among others who wanted to experience high quality journalism. While some interviewees could com-

pletely mentally exclude their fellow viewers during the performance, some of them purposefully observed, for example, the reactions of older viewers.

I experienced a strong empowering, even thrilling feeling that there are still people who believe in the right things, for example facts, journalism, and the search for truth. It's a powerful experience also in the sense that I feel like I am among my own people.

[Female, 47 years]

Where the show was held, a theater space, was considered apt, as the audience found it conducive to fully concentrate on the show; the show was perceived to be an all-encompassing experience, one offering a special opportunity to consume journalism without distractions—a much-needed experience for the respondents who otherwise consumed journalism in short bursts and saddled with distractions.

For many respondents, there was a feeling of intimacy and being present in the live performance, one that cannot be experienced through screens. Such an atmosphere was important in forming a connection between the audience and the performers¹. Moreover, compared to a broadcast viewed on a screen, watching journalists narrate their stories in a theater space made for a more powerful and personal experience.

The show happens in front of you, it's not a recording, and it can't be re-experienced. There's sense of festivity that comes from the theater environment and the audience.

[Female, 26 years old]

▲ In November 2021, Annikka Mutanen spoke about why Finnish sports coaching follows a model that does not bring any success.
Photograph: Jukka Grondahl / HS

¹ Hänninen, A. E. (unpublished). The Rise of the Talking Journalist - Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

The impact of the show's structure on the viewing experience was also highlighted, with the respondents praising the production for effectively invoking emotions and handling their intensity through the order of the speeches (for instance, the evening climaxed on a note of optimism with an upbeat, feel-good speech).

A connection is formed when a person talks to another person

The audience paid a lot of attention to the performers' emotional state and liveliness. A performer's speech and performance should feel authentic. If their way of speaking felt too generic, as if they were reading from notes, it killed authenticity. Despite the audience knowing that the show was scripted, that the performers were all well-rehearsed, the respondents revealed that they wanted the show to kindle and maintain the illusion of a campfire-like moment, one where a speaker spontaneously narrates a story. Evidently, a contradiction seeps into the audience's expectations: they simultaneously desire speeches that are smooth and articulate but also that are not too rehearsed².

The audience's perception of a speech's authenticity was linked to a performer's perceived reliability. Watching and hearing a journalist speak furthered the credibility of their material. However, for some respondents, the journalists' live presence did not influence reliability; rather, it brought more interest, humanity, and emotion to the presentation.

2 Hänninen, A. E. (unpublished). The Rise of the Talking Journalist - Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

Many performers put their souls into the speeches: you can sense the person, hear the tone of voice and see from the face when [the speaker] feels something. That is something that matters. You cannot experience that when reading a print or online article.

[Female, 31 years]

Watching and hearing a journalist also brought them closer to the audience. While speaking, the journalists were perceived as being true to their own personalities, as ordinary people who were not hiding behind their professional role. Moreover, they were perceived as equals and not so much as stars, although some respondents did mention being fans of a particular journalist. To immerse yourself in a story, the respondents considered it vital that the journalist does not speak down to them but relates to them as an equal.

The most rewarding thing is that an ordinary person is talking to an ordinary person. It's nice to see reporters who normally are sort of distant stars. When reading the newspaper, you wonder what kind of person he or she is. Here you can see that they are just ordinary folks. I think that's good.

[Male, 64 years]

The journalists' passion is transmitted to the audience

For the audience, it is key that the journalist has some kind of personal connection to their material. As revealed by the respondents, they wanted the journalists to speak with enthusiasm, passion, and motivation, and such passion could be evident in the performers' voice and gestures³. A skilled and enthusiastic speaker can make an interesting presentation out of a dull topic. In contrast, if the performer did not seem interested, it was difficult for the audience to muster the motivation to listen. Moreover, a journalist who

3 Hänninen, A. E. (unpublished). The Rise of the Talking Journalist - Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

spoke live brought the audience closer not only to themselves but also to the topic. However, it was highlighted that performance anxiety might falsely create an impression that a performer is inauthentic or unmotivated.

When it came to a journalist sharing the details of their life in a speech, the respondents were divided in their opinions. In general, that the journalist had a personal connection with their material was considered a factor that spiked audience interest—according to some, it also increased the credibility of the material. A journalist sharing details of their private life was considered brave and their presentation impressive. However, some of the respondents felt uncomfortable, almost as if they were eavesdroppers, when a journalist discussed extremely personal things.

Moreover, the respondents considered it essential that the journalists have accumulated significant knowledge about the topic of their speech through their work. Only then could they be considered experts on their topics.

The behind-the-scenes information provided by the journalists was very much liked. The audience was interested in knowing about the ideation of the story, the interviews that did not end up in the paper, and the stages the journalist went through during data collection. Offering such transparency to the editorial process was felt to increase credibility and bring journalists closer to the audience. Moreover, the respondents felt that a show like Black Box offers journalists more freedom to express their opinions and share background information than a newspaper story.

▼ Katarina Baer, who appeared in the spring of the 2016 Black Box show, discussed her grandmother's Nazi past in her speech.
Photograph: Sami Kero / HS

Quality journalism at the center of the experience

The audience appreciated the carefully planned execution of the show, including the visuals and the guest performers. At the same time, it was emphasized that the key element of the Black Box is high quality journalistic content. The respondents appreciated the fact that the Black Box audience was the first to experience something exclusive, such as seeing an animation created just for the show.

The audience did not want to know the topics and performers in advance. For many of them, the element of surprise was rewarding: the show gave them the opportunity to get excited about topics they had not considered interesting at all beforehand. Some of them even refused the hand-out program before the show, so as not to spoil their surprise and to prevent their own possible prejudices from immersing themselves in the show.

There is no room for doing anything else here. While watching the TV news, you can look at your phone, [but] this forces you, like in the movies, to sit and be present in what is happening. It's awesome that it forces you to listen to a topic you're not interested in.

[Male, 29 years old]

The audience appreciated the background information about familiar news events but also fresh information about topics that were new to them. Some of them highlighted that they were usually 'prisoners of their own preferences' when consuming journalism. Several respondents liked the fact that live journalism forces them to listen to speeches about topics for-

▲ During the pandemic, the use of face masks in theaters became more common.
Photograph: Rio Gandara / HS

eign to them, topics they would not otherwise read. One person specifically came to the show to learn about things that did not interest him, and thanks to the show, he could better participate in the discussions about these topics.

Because the topics of the show are not revealed beforehand, the audience purchases tickets for the show without knowing any of its content. According to the respondents, this seemed to work because having the HS newspaper as the producer offered them confidence about the quality of the show, the credibility of its speakers, and the relevance of its content.

There's an opportunity to be exposed to a wide range of themes, even on topics that you would otherwise ignore and which, surprisingly, are perhaps the most interesting things of the evening.

[Female, 32 years old]

1.2

WHY DO JOURNALISTS GET EXCITED ABOUT THE NEW PHENOMENON?

For journalists, live shows offer evidence that the public has not abandoned journalism, that their work still matters. According to the journalists interviewed for the study, direct contact with the public can increase the transparency of journalism. It also helps journalists develop visually ambitious feature stories where they can mix ambitious reporting and subjective observations.

Esa Lilja

During the last six years, HS journalists have embraced live journalism and developed their own live storytelling style. Of the approximately three hundred journalists in the newsroom, as of 2022, about one hundred of them have already performed in the Black Box shows. The participants have come from all editorial departments and age groups (from young newcomers to the most senior staff), and have included staff writers, photographers, data journalists, a journalist-proofreader, editors, and even the senior editor-in-chief. The production process of the show also involves many graphic designers, photo editors, and videographers. The shows, it is fair to say, run on the joint effort of the entire newsroom.

The Black Box enjoys a good reputation among the HS staff and attracts plenty of eager participants. As revealed by the staff surveys, the Black Box is considered a bold new experiment, a welcome change in the routine of everyday editorial work, one that allows solitary writers to become part of a dedicated and enthusiastic ensemble. The high level of ambition involved in making the show—for instance, the numerous rounds of editing and rehearsals—is also perceived as ensuring journalistic accuracy and high quality to the stories.

However, when the journalists of the 130-year-old newspaper company first heard about live journalism—the idea that they would appear on the Finnish National Theater stage and present their story—some of them were extremely critical of it:

First of all, I thought that I don't do this Black Box thing, that I don't need it.

When I first heard about this project, I was really skeptical. I thought that it was another trick to try to save this industry, which was on the brink of destruction, and I didn't believe in it at all.

When I went to see it for the first time, I was surprised that it actually works. Because I was doubtful; it sounded like a bad idea.

These are excerpts from the interviews conducted for a Master's thesis⁴ that studied the HS staff writers' experiences with live journalism. The interviews were conducted between March and April 2020 with eight journalists who had been performing in the Black Box shows, all of them staff writers with extensive experience. The average age of the interviewees was 51 years, and the four men and four women represented different editorial units of HS and various ways of journalistic thinking and writing; their beats extended from domestic and foreign news to culture, lifestyle, and feature writing. At the time of the interview, everyone's experience of Black Box was relatively recent.

Eight semi-structured thematic interviews were studied using a thematic analysis, aiming to analyze the live journalists' relationship to the audience. The study then looked into how the journalists achieved a balance between subjective interpretations, the use of emotions, and journalism's more traditional task of conveying information while emphasizing objectivity.

Another Master's thesis⁵ was also published based on the same interview data, analyzing the ways in which live journalists seek to increase audience engagement and how these methods could be used more widely in journalism. In the research interviews, the performers talked almost exclusively about the positive aspects of live journalism—the new genre gave faith and new ideas to their everyday work, opened the door to a completely new kind of relationship with the audience, and seemed to increase the trust between journalists and the public.

In this chapter, the perceived positive gains of live journalism to the HS newsroom are summarized in the form of four main findings.

4 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylän yliopisto.

5 Vilén, T. (2020). [Livejournalistit lavalla: journalismin uudet keinot yleisön sitouttamiseen](#). Helsingin yliopisto.

▼ In the fall of 2021, Anni Pasanen spoke about the world's most popular intoxicant, caffeine, which she also brought to the stage as a powder in a bag.
Photograph: Kalle Koponen / HS

1. "Restoration of faith in journalism"

For me, at least, there was a restoration of faith in this job. My faith in this field is tested from time to time. -- I've often wondered if anyone reads my stuff. .like hello, is there anybody out there? -- So, suddenly, the crowd is going crazy about my topic, which I thought no one was interested in.

Several respondents reflected on restoring faith in journalism but everybody in slightly different words. The experience of performing live journalism made many seasoned journalists realize concretely that, after many difficult years in the media industry, their work remained in strong demand and was valued. This encouraging experience of live journalism left a lasting memory.

The public, which was thought to have abandoned journalism at some point, was still willing to listen and learn. Furthermore, no magic tricks were needed to attract the audience—an interesting subject and smooth storytelling were enough to keep them interested. The live audience seemed to be active and societally aware and did not shy away from difficult or even “boring” topics.

The enthusiastic reception of live journalism made the performing journalists think about the importance of everyday journalistic work in a new way. In live journalism, the size of the audience is relatively small: a journalist can reach some hundreds of listeners at a time, and perhaps a few thousand people over the course of the production. A standard online or print story of HS, on the other hand, might have hundreds of thousands of readers. Moreover, the feedback from the live audience made the journalists think concretely about the scale of the audience they could still reach, and it highlighted the importance of an institution like HS in Finnish society.

2. The antidote to social media content

Through social media or because of certain loud voices, there's been this perception that we're hated, that we're scumbags... in a way it [Black Box] brought about a positive understanding that, hey, those people really want to listen to this stuff and they don't think we're complete idiots. They gave us a chance. -- That's how it changed my perception that I now think that there actually are many people who have a positive and receptive attitude toward us and that their first reaction toward journalists can be a positive one.

The negative pressure regarding journalistic work emerging from social media and the avalanche of critical comments are unfortunately familiar to journalists all over the world. According to some studies, journalists are, due to fear of criticism, tired of writing about topics that can cause a stir, indicating that they may already be too risk-averse in their work⁶.

In this context, live journalism can offer an alternative: a good-natured public forum where journalists and the audience can face each other and exchange opinions. The interviewees felt that through live journalism they could handle even difficult topics in such a way that the audience treated them with curiosity and without getting offended or starting a dispute. If they received criticism, it was appropriate, and it meant that the audience was seeking a dialogue with them. Moreover, the interviewees felt that such direct encounters between the public and journalists can increase the transparency of journalism, reduce the amount of angry feedback, increase under-

6 Pöyhkäri, R., Haara, P., & Raittila, P. (2013). *Vihapuhe sananvapautta kaventamassa*. Tampere: Tampere University Press.

standing and trust between the public and journalists, and humanize the distant newspaper, the “HS institution.”

HS's live journalists also considered that discussing the journalistic process is an underused resource in journalism. Catherine Adams⁷, who investigated the importance of transparency in international live journalism productions, made a similar observation. According to Adams, many members of the audience considered it important that live journalism allowed them to look into the process of journalism and what happened behind the scenes. When journalists discussed their working methods and journalistic thinking, it made it easier for the public to better understand how journalism worked, which was perceived to increase the transparency of editorial work.

In live journalism, a journalist can take their audience behind the scenes in many different ways: they can open up about the process of their work or talk about the difficulties they encountered during reporting, the choices they made along the way, the possible shortcomings of the final story, or perhaps the ethical questions related to the story.

3. Humility in front of the public and in today's media landscape

You have to make yourself useful to that audience.

We have to win over those people and their interest.

Doing live journalism, the interviews revealed, can help journalists understand how important it is for journalism to reach its audience and really capture their attention. As journalism faces an increasingly brutal competition with all forms of on-demand entertainment for the public's time, it is the relevance, topicality, and comprehensibility of journalism that grow to be even more important. This made some interviewees feel humble.

Behind the humility was the fear that, without hard work, the audience might be lost forever. Regardless of the quality of the content, the public may not find their way to journalism or consider journalism irrelevant. In this struggle, a new form of journalism like live journalism can play a significant role: it allows for experimentation and can act as a laboratory from which new narrative ideas can perhaps be transferred to other formats and channels, like immersive digital stories, videos, podcasts, or social media posts.

Some interviewees felt that, at its best, the whole of the live journalistic presentation—text, speech, visuals, music, and the direct contact with the audience—helped them reach the core of the topic and present it really well, a feeling considered rare in a journalist's work. One interviewee even compared the work process of live journalism to writing a book. Through live journalism, he felt that he was able to thoroughly and efficiently report on a huge and “shapeless” topic.

Some of the interviewees were left to wonder how they could fully utilize the same potential of storytelling in their everyday work as well. Live journalism made them think, for example, about utilizing all the possibilities of online reporting. The differences between online publishing and live journalism presented in the theater may seem big at first, but there are actually similarities. In the same way as the theater stage, a web article offers the possibility of the full use of sound, image, and video—in other words, for highly immersive storytelling.

Some of the interviewees felt that they had also learned valuable lessons that they could apply in their everyday work. According to one interviewee, after his live journalism experience, he saw writing in a slightly new light,

7 Adams, C. (2020). [Putting news on stage: Bringing journalism back to the theater as a public space](#). NiemanLab. (Haettu 15.1.2020)

▲ The performers of Black Box 17 waiting for their turn to perform on the back stage of the Finnish National Theater in the spring of 2022.
Photograph: Rio Gandara / HS

8 Van Krieken, K. (2018). [Multimedia Storytelling in Journalism: Exploring Narrative Techniques in Snow Fall](#). Information, 9(5).

having learned new storytelling skills, and realized that he needed to use those skills in his everyday work as well. For instance, he attempted the Black Box practice method of speaking his writing out loud, even when writing his everyday stories.

Following the production process of the Black Box, all the speeches were carefully thought-out, written, and edited many times. According to Van Krieken⁸, whether the distribution channel is a newspaper, a mobile phone screen, or a theater stage, journalism strives for more and more compelling and immersive storytelling.

4. Thorough editing combines subjectivity and objectivity

We have always known how to dig out facts and probably still do. But how to form a story, based on those facts, that can be presented in such a way that the public is interested and wants to hear it, that's a kind of learning process brought about by the changing media landscape. And for that the Black Box offers a concrete lesson.

While producing live journalism, the journalists felt that they were constantly balancing emotionality, storytelling, subjectivity, and objectivity. The interviewees who performed definitely felt that live journalism must be as fact-based as all other journalism is. At the same time, however, they realized that narrative storytelling and the use of emotions made journalism relatable, especially in a live setting. The stage show was perceived as pretty merciless for the performer: from the very first sentence, the speech had to be engaging, immersive, and meaningful. One could easily gauge the audience's interest—or the lack of it!—on the stage.

The interviewees considered the overuse of emotions in journalism to be a generally negative phenomenon: according to them, “subjectivity porn” was practiced too much in journalism, and it was seen as annoying. Still, emotions were considered to play an important role in live journalism. The theater as a physical space made the audience expect emotions and experiences. However, emotions such as laughter or affection were used with consideration in the speeches.

The interviewees also felt that a certain kind of subjectivity was functional and necessary in live journalism. The performer should discuss their findings with enthusiasm and sincerity, but also in such a way that they had a personal attachment to the story—a combination that resulted in powerful storytelling.

Writing a journalistic true story that appeals to emotions, is based on truth, and includes the personality of the writer is not easy. The spoken script must be simpler than a story text for reading, but still, live journalism must fulfill the same requirements for being truthful as traditional journalism. However, the facts themselves are not enough. They must be made interesting with personality, narrative storytelling, and the appropriate use of emotions.

When faced with such pressures, the ambitious production process of the Black Box proved to be helpful. According to many of the journalists, the presented speeches were more polished and thought-through than almost any journalistic story they had produced during their career. The quality stemmed from the entire production process of the Black Box: from topic selection, text editing, and rehearsing based on the feedback given by colleagues. The difference of such stories compared to fast-paced, daily news reporting was considered significant. Before publication, an “ordinary” story passes through perhaps only one round of quick editing. In contrast, the production of a live journalism story takes several weeks, with the story being edited several times, its angle and reporting choices carefully examined, and even its small details, such as diction, critically dissected.

▼ Jussi Lehmusvesi's speech in the spring of 2022 dealt with Finnish provincial songs and what today's song of Helsinki would be like. Photograph: Rio Gandara / HS

1.3

LIVE JOURNALISM AND THE "AUDIENCE TURN"—WHY DO WE NEED LIVE JOURNALISM RIGHT NOW?

From the perspective of media research, live journalism is an example of journalism's "audience turn." Live journalism is an example of audience-oriented journalism that is not based on data collected about the audience but rather on a direct connection between the members of audience and the journalist. The Black Box show can be seen as a pioneer in two genres that are interesting for the future of journalism: it represents both reciprocal and "eudaimonic" journalism that tries to create experiences of meaningfulness through journalism.

Juho Ruotsalainen & Mikko Villi

In a live journalism show, journalists, driven by their personal interest, tell the audience news stories as themselves. Their physical presence, voice, and the affective, even intimate, interaction between them and their audience create an immersive experience that is difficult to replicate in text-based journalism⁹.

The journalists' informal, conversational, and subjective ways of speaking on stage support the in-depth reflection and meaningfulness of news content¹⁰. In accordance with the ideals of journalism, the subjectivity of live journalism is not so much about presenting one's own opinions as helping individuals understand the world beyond their individual, even private realities¹¹. In live journalism, the audience experiences news topics through the journalist's mediating subjectivity¹².

With the direct interaction between the reporter and the audience, live journalism positions itself as part of the so-called audience turn of journalism¹³. If, in the past, journalists kept a distance from their audiences in the name of journalistic autonomy, now many journalists, on the contrary, consider journalism first and foremost a service to their audience and their information needs¹⁴.

The audience turn means a move toward small audiences, as journalism is increasingly produced for paying subscribers and consumer groups formed with the help of data analytics¹⁵. Journalism is also pushed to con-

- 9 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylä: University of Jyväskylä.
- 10 Vodanovic, L. (2022). [Aesthetic Experience, News Content, and Critique in Live Journalism Events](#). *Journalism Practice*, 16(1), 161–177.
- 11 Steensen, S. (2017). Subjectivity as a Journalistic Ideal. In Fonn, B.K., Hornmoen, H., and Hyde-Clarke, N. (eds.), *Putting a Face on It: Individual Expose and Subjectivity in Journalism* (pp. 25–47). Oslo: Cappelen Damm Academic Press.
- 12 Chalaby, J.K. (1996). [Journalism as an Anglo-American Invention](#). *European Journal of Communication*, 11(3), 303–326.
- 13 Costera Meijer, I. (2020). [Understanding the Audience Turn in Journalism: From Quality Discourse to Innovation Discourse as Anchoring Practices 1995–2020](#). *Journalism Studies*, 21(16), 2326–2342.
- 14 Costera Meijer, I. (2020). [Understanding the Audience Turn in Journalism: From Quality Discourse to Innovation Discourse as Anchoring Practices 1995–2020](#). *Journalism Studies*, 21(16), 2326–2342.
- 15 Nelson, J. L. (2021). [The next media regime: The pursuit of 'audience engagement' in journalism](#). *Journalism*, 22(9), 2350–2367

centrate on the public by the culture of online communications, which favors mutual interaction between journalists and the public instead of faceless and hierarchical information transmission. In such a culture, it is thought that the trust in journalism expressed by audiences ultimately guarantees the relevance of journalism¹⁶.

The competition for the audience's attention in the digital content stream directs the news media to engage with their audiences¹⁷. Audience engagement is often understood as a quantitative and measurable phenomenon, such as the number of times a story is opened or clicked on. Engagement, however, at its core, is a qualitative phenomenon that refers to the affective and cognitive experiences evoked by news content and the actions that may follow from these experiences¹⁸.

As a non-digital narrative form based on physical encounters, live journalism is an interesting phenomenon in the audience turn. Live journalism can highlight opportunities related to audiences that digital platforms cannot offer. For example, according to the journalists interviewed by Belair-Gagnon et al.¹⁹, engaging audiences in an online environment often aims to increase profits or other instrumental benefits. In contrast, face-to-face engagement in a live situation helps build long-lasting and reciprocal relationships between journalists and their audience²⁰. Live journalism thus facilitates the creation of audience-oriented journalism, which is at least not directly based on audience analytics and the operating mechanisms of digital platforms.

The audience turn in journalism therefore also means a stronger and more widely accepted position of emotions than before²¹. As a genre that emphasizes the experience of audiences (and journalists)²², live journalism

- 16 Ferrucci, P. (2017). [Exploring Public Service Journalism: Digitally Native News Nonprofits and Engagement](#). *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94(1), 355–370.
- 17 Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.
- 18 Broersma, M. (2019). [Audience Engagement](#). *The International Encyclopedia of Journalism Studies*, 1–6.
- Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.
- 19 Belair-Gagnon, V., Nelson, J.L., & Lewis, S.C. (2019). [Audience Engagement, Reciprocity, and the Pursuit of Community Connectedness in Public Media Journalism](#). *Journalism Practice*, 13(5), 558–575.
- 20 Ferrucci, P., Nelson, J.L., & Davis, M.P. (2020). [From "Public Journalism" to "Engaged Journalism": Imagined Audiences and Denigrating Discourse](#). *International Journal of Communication*, 14, 1586–1604.
- 21 Wahl-Jorgensen, K. (2020). [An Emotional Turn in Journalism Studies?](#) *Digital Journalism*, 8(2), 175–194.
- 22 Vodanovic, L. (2022). [Aesthetic Experience, News Content, and Critique in Live Journalism Events](#). *Journalism Practice*, 16(1), 161–177.

◀ In autumn 2019, Suvi Ahola spoke about how esoteric features have been implemented and applied in the Finnish art scene. Photograph: Aku Isotalo / HS

provokes questions about the experiential relevance of journalism that have arisen especially with the audience turn²³.

The Black Box show as a pioneer of reciprocal and eudaimonic journalism

As the relationship between journalists and their audience grows closer than before, the ritualistic dimensions of journalism grow in relevance. This term refers to the notion that the task of journalism is not only to convey information but to build shared meanings and construct a shared social reality²⁴. From a ritualistic point of view, live journalism represents two developments and possible futures of journalism: reciprocal journalism²⁵ and eudaimonic journalism²⁶.

In reciprocal journalism, the relationship between journalists and their audience is based on mutual interests and the mutual exchange of “gifts”²⁷. Journalists can obtain, for example, useful information and insights from their audience, such as perspectives or story tips on topics important to the communities the audience belongs to. The members of the public, on the other hand, get to participate in the journalistic process and in the community formed through the interaction of the journalists and audience²⁸.

In live journalism, the immediate “gift” the journalists receive from the audience is their affective, often enthusiastic reception and the resulting professional and personal experience of success²⁹. The journalists, interviewed by Esa Lilja³⁰, who appeared in the Black Box show, describe the relationship with the theater audience as “exceptionally intense”—it cannot be compared to other forms of journalism (see subsection 1.2 for more details). A journalist interviewed by Lilja³¹ described the relationship with the live audience as “the sharing of the same feeling [which is] a really great experience.” Live journalism is thus an experiential and affective form not only for the audience but also for the journalists themselves³².

So, what is the gift the audience receives, besides the performance itself? According to Anita Badejo, the producer of the Pop-Up Magazine show in the US, the most important element of live journalism is surprise—the shows must offer the audience something new, something that makes them think about the world and people in new ways³³.

In our research project, The Power of Live Journalism, we analyzed the scripts of the 2019 spring and autumn Black Box speeches (N = 16) to study the actual content—“the gift”—of the performances. Qualitatively analyzing the manuscripts, we tried to understand how the journalistic texts of the Black Box convey their meaning. In the first stage of the analysis, the content of the manuscripts was divided into thematic categories, such as “time,” “nature,” or “creative individual.” In the second phase of the analysis, the categories that emerged from the data were placed in the typology of meaningful media experiences presented in a previous study³⁴.

Based on the script analysis, the features typical of meaningful media experiences were found to be also present in the stories of the Black Box. These stories make the viewer ponder big questions: What does the future of the Finnish forest industry look like? How can you live a meaningful old age without your own children? What values and practices is the Finnish sports coaching based on?

It is difficult to define the emotional register of the stories in one word: it ranges from joy to sadness and from high to low. Live journalism can therefore involve the viewer with new and unknown topics and related complex emotions. The journalists who appeared in the Black Box show describe a wide and versatile range of emotions that the stories arouse in the audience,

- 23 Beckett, C. & Deuze, M. (2016). [On the Role of Emotion in the Future of Journalism](#). *Social Media + Society*, July-September 2016, 1–6.
- Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.
- 24 Carey, J. W. (ed.) (1989). *Communication as Culture. Essays on Media and Society*. New York: Routledge.
- 25 Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241.
- 26 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). [‘A shared reality between a journalist and the audience’: How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177.
- 27 Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241.
- 28 Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim, O. (2020). [Sustained journalist-audience reciprocity in a meso news-space: The case of a journalistic WhatsApp group](#). *New Media & Society*, 22(2), 264–282.
- Malmelin, N., & Villi, M. (2016). [Audience Community as a Strategic Resource in Media Work](#). *Journalism*
- 29 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). University of Jyväskylä.
- 30 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). University of Jyväskylä, 38.
- 31 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). University of Jyväskylä, 38.
- 32 Lindén, C-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719.
- 33 Lyytinen, J. (2020). [Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences](#) (Journalist Fellowship Paper). Oxford: Reuters Institute.
- 34 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.

▼ Suvi Vihavainen performed in the Black Box in the spring of 2020, when the pandemic closed the theaters after just one performance. Photograph: Jukka Gröndahl / HS

such as laughter, movement, astonishment, confusion, and enthusiasm³⁵. The expression of feelings is restrained and kept together by the journalist's often laconic delivery and dry humor.

Fundamentally, however, the gift of live journalism to the public can be defined as a change of thinking: an increased understanding of oneself, the world, "this era," and the relationship between them. The viewer breaks away from their familiar world of experience, crosses their limits, and becomes a part of the journalistic story³⁶. According to Pop-Up Magazine's Anita Badejo, the members of the audience should leave the performance slightly different than who they were before it. The experience of change is not private—it is created together with other viewers and journalists.

Research on podcasts has also found that building shared meaning is a key motivation for listening to podcasts³⁷. Although a podcast is not based on a shared physical presence in the same space, it is a form of journalism that, like live journalism, is based on sound and a sense of closeness and therefore closely compares to live journalism.

In recent research, meaningful, reflective, and affectively complex media experiences, like the one described above, have been analyzed as eudaimonic experiences³⁸. The journalism of the Black Box show can also be called eudaimonic³⁹. Eudaimonia refers to an emotional state that arises from the reflection of values, shared meanings, meaning in life, and "being human." For example, the pleasure gained from watching drama movies is eudaimonic, while the pleasure produced by entertainment can be considered hedonistic—in other words, immediate.

Journalism often deals with difficult, complex issues that go beyond the individual perspective. That is why the eudaimonic emotional register can

- 35 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). University of Jyväskylä, 38.
- 36 Barker, M. (2003). [Crash, theatre audiences, and the idea of 'liveness'](#). *Studies in Theatre and Performance*, 23(1), 21–39.
- Lyytinen, J. (2020). [Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences](#) (Journalist Fellowship Paper). Oxford: Reuters Institute.
- Tenenboim, O., & Stroud, N.J. (2020). [Enacted Journalism Takes the Stage: How Audiences Respond to Reporting-Based Theater](#). *Journalism Studies*, 21(6), 713–730.
- 37 Chan-Olmsted, S., & Wang, R. (2020). [Understanding podcast users: Consumption motives and behaviors](#). *New Media & Society*.
- 38 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.
- 39 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177.

offer journalists a new way to bring emotions and human depth to stories. For example, Pjesivac et al.⁴⁰ found that, in 360° war news video stories shot from all four directions, the feeling of presence can arouse eudaimonic feelings in the viewers. The viewer's world of experience expands beyond their usual circle of life, and the interactivity enabled by a 360° video brings the tragedy of war extremely close. Together, these features can help viewers reflect on their own life and its relationship with the outside world⁴¹.

The speech scripts of the Black Box repeatedly use the elements of the eudaimonic experience described above: relationships with other people, a complex and often contradictory spectrum of emotions, "transcendence" that places the individual as part of something greater, and a sense of self-determination, independence, and ability⁴². In addition to topics and perspectives, eudaimonia is conveyed in the style of Black Box scripts and performances. The stories show the journalist's own enthusiasm and expertise about the topic, which also makes the topic feel more relevant.

Self-transcendent media experiences are the basis of eudaimonic media⁴³. Conducting a script analysis of the spring and fall 2019 productions of Black Box revealed that the Black Box stories evoke transcendence in viewers in four ways⁴⁴:

- 1) speeches place news events as part of extended time—i.e., the continuum of history, present, and future,
- 2) the speeches describe nature and people's relationship with nature; nature is shown in the stories as an awe-inspiring force greater than man,
- 3) the speeches reflect on life and death; they deal with the beauty of life as much as its limitations,
- 4) speeches emphasize the value of democracy and political participation; public life appears to be a secular way to overcome the limitations of private life.

Eudaimonic, meaningful experiences are internal experiences and, therefore, in addition to transcendence, they have been approached from the perspective of basic psychological needs and individual self-determination⁴⁵. From the eudaimonic point of view, meaningfulness is both internal and external: on the one hand, it arises from the individual's way of realizing their own potential and, on the other, from the understanding that the individual and the surrounding world are interconnected⁴⁶.

According to self-determination theory, there are three basic psychological needs and sources of internal motivation: autonomy, the feeling of independent decisions; ability, the feeling of one's own ability; and community, relationships with other people⁴⁷. The descriptions of autonomous and capable individuals are also repeated in the Black Box manuscripts⁴⁸. The stories present individuals with a well-developed self-understanding who reflect on their lives and the society around them, make independent decisions, and are capable in their own professional fields and hobbies. Similarly, the stories contain plenty of descriptions of warm and communal social relationships. Black Box editors create a communal feeling by repeatedly referring to themselves and the audience with the pronoun "we" or "us." This is how they make themselves and the audience part of a shared community.

According to the self-determination theory, basic psychological needs can be satisfied by observing the self-determined features in other people and in media representations⁴⁹. It can be thus assumed that the appeal of the Black Box is partly based on the descriptions of "self-determined" people (includ-

- 40 Pjesivac, I., Ahn, S. J., Briscoe, A., & Kim, S. (2020). 360° journalism and information seeking: The role of enjoyment and spatial presence. Paper presented at the 70th International Communication Association Annual Conference.
- 41 Pjesivac, I., Ahn, S. J., Briscoe, A., & Kim, S. (2020). 360° journalism and information seeking: The role of enjoyment and spatial presence. Paper presented at the 70th International Communication Association Annual Conference.
- 42 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177.
- 43 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.
- 44 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177.
- 45 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.
- 46 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.
- 47 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.
- 48 Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177.
- 49 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.

ing the journalists who appear on stage), the psychological satisfaction this produces, and the resulting eudaimonic emotional state.

Eudaimonic journalism can be considered a form of “reciprocity journalism” as well as a form of engagement. Eudaimonia is based on shared meanings, but it is also an individual, affective experience, which is a prerequisite for commitment. Eudaimonia can be understood as a way of engaging audiences, where engagement is created with stories that contain complex and conflicting emotions and reflect on the “big questions” of the present day. The stories invite audiences to reflect on their own relationships to these big questions.

In this way, eudaimonia offers an alternative to simplistic stories that appeal to basic emotions, such as joy, sadness, and anger, and that spread effectively on digital platforms⁵⁰. Indeed, Steensen et al.⁵¹ have considered the key dimension of audience engagement to be the journalists’ ability to connect the members of the audience to something bigger than themselves—to connect their private lives to the public and shared world of news.

50 Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., . . . Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389.

Pelzer, E., & Raemy, P. (2020). [What shapes the cultivation effects from infotaining content? Toward a theoretical foundation for journalism studies](#). *Journalism*.

51 Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [Against a Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680.

2

**HOW TO CREATE
A HIGH-QUALITY
LIVE JOURNALISM
PRODUCTION?**

2.1

THREE PHASES: IDEATION, SCRIPT WRITING, AND REHEARSING A SINGLE SPEECH

A speech for a live journalism show is created as a group effort where each journalist-performer develops the idea and stage adaptation of their presentation together with their producer-editor and, finally, with the entire working group. From the beginning, the production process utilizes the narrative methods of feature journalism and public speaking. In the end, a high-quality speech comes alive only by speaking—that is, by practicing! On the stage, the speaker's genuine desire to share their unique content with the audience is conveyed.

Jaakko Lyytinen & Kaisa Osola

When we put together the first-ever Black Box shows in the spring of 2016, we did not have a handbook. We stumbled in the dark using a trial-and-error method. From the beginning, we collected feedback from both performers and viewers. Over the years, our method has been refined, and today it can be broken down into six phases: ideating the topic, reporting, script writing, editing, practicing, and performing.

Our initial goal was to find the tools and methods that would help us create a new kind of journalism—journalism that works as a spoken performance on a theater stage. Many of the methods that ended up in our toolkit are related to the fundamentals of public speaking: making the issue and topic meaningful, building the presentation with the listener in mind, limiting the amount of content, and offering clarity, illustrations, and transparency.

Refine the topic into an idea that forms the premise of the speech

In the Black Box show, each performer works with their own producer who supports them throughout the process and also works as the text editor.

The collaboration between the performer and the producer starts with a discussion aimed to clarify the chosen topic into an idea. This is because the topic is actually just a starting point that does not necessarily reveal the direction of the journey yet. Once there's a more refined idea, it already contains “a preliminary map”—the perspective and implementation of the idea. If the topic is not thoroughly processed into an idea, this is usually reflected negatively in the final presentation.

When a journalist narrates a true story on stage, the audience looks at it differently than when they are reading a newspaper text. In live journalism, the speaker's authenticity and credibility are built in relation to the idea of the speech. Therefore, the idea of the speech should be personal. This does not necessarily mean speaking about one's own life but rather that the speaker has some kind of a relationship with their theme. One can refine this relationship with the help of a few questions: Why does this idea appeal to me as a speaker? Why do I want to talk about this particular topic? What is my expertise in the subject based on?

The second requirement for a live speech is linked to the relevance of the topic. The idea of the speech should be exclusive: It must give the listener new information about the world in a way that sticks in their minds more effectively than a written text or a TV news story. Exclusivity builds on unique content and skillful storytelling. But it also means that, in addition to personal observations and insights, the speech must have a universal and deeper level: What does this speech say about the world?

In the spring of 2019, Pekka Mykkänen, HS foreign correspondent, was coming to the Black Box to talk about the EU and Brexit, Britain's exit from the EU. Mykkänen had just returned to Helsinki after working as an EU correspondent in Brussels. We started the process with Mykkänen by considering how the subject should be tackled. In the end, the idea for the EU speech grew out of personal frustration. As a correspondent, Mykkänen had noticed that news about the EU attracted not much interest from the HS readers, at least based on news site analytics. It upset Mykkänen who called himself a passionate "EU geek."

Once the topic is refined into an idea, it must be crystallized into one main sentence that summarizes the core of the entire presentation. In the world of theater and films, we talk about the premise. In drama, the premise creates conflict or tension that keeps the story moving. The premise of Pekka Mykkänen's EU speech ended up being this: What will happen if the EU interests nobody? This main sentence offered the tension driving the speech that Mykkänen delivered with both humorous and tragic case examples. The goal of the speech was ambitious: it had to make viewers care about the EU.

Reporting and gathering material: Don't forget to collect souvenirs

Once the topic is refined into an idea, the journalist's daily work begins: reporting, interviewing, searching for sources, and reading material. In live journalism, however, traditional reporting is insufficient. In addition to gathering just the facts of the speech, other levels are also needed.

The speaker has to think about the live situation. How do I convey or reveal the idea to my viewers in the most captivating way? How can I take the viewer to the actual location of the reporting? Can I tell the content more effectively using pictures, videos, graphics, or music?

Based on the feedback from the Black Box audience, viewers are not only fascinated by the topic but also by how journalists and photographers work. What happens behind the scenes of journalistic work? That is why we ask the performers of the Black Box to document their own work process in addition to their actual reporting job.

In live journalism, the aim is not to transform the journalist into a pompous expert lecturing on stage—instead, the aim is to show how journalism and journalists function. Journalists know that reporting stories usually involves surprising twists, misinterpretations, and incorrect assump-

tuimmaksi EU-direktiiviksi kutsuttu tupakkatuotedirektiivi pantii
isti komission, parlamentin ja jäsenmaiden kolmiodraamassa lains
ojaa. Esimerkiksi mentoli makuna kielletään siirtymäajan jälkeen v

tions. Revealing your own mistakes and shortcomings in a presentation is allowed, even desirable.

Kimmo Norokorpi, one of the founders of the Black Box, always asked the performers to collect “souvenirs”—objects, pictures, archive clips, recorded phone calls—any illustrative details of the work process. By doing so, we try to make the viewers capable of following the reporters as they dig for information and develop insights from them. In the show, the journalist can present evidence like a criminal investigator in the courtroom.

When Esa Lilja, an HS staff reporter, spoke about the new inventions of the Finnish forest industry in the Black Box, he brought a bucket of pulp with him on stage. After the performance, the audience could meet Lilja with the bucket in the lobby and finger the white wonder substance, which, today, is used as raw material for textiles, among other things.

In his EU speech, Pekka Mykkänen talked about his own frustration through a practical example. During his time as a correspondent for HS, Mykkänen had made an extensive news analysis of how the tobacco directive, claimed to be the most lobbied EU directive in history, had come about. When the long and arduous story process was finished and the analysis was published on the HS's web site HS.fi, Mykkänen waited for readers' reactions. The analytics of the site were merciless: the EU story did not attract readers even though the headline was changed many times and, in the end, even the abbreviation “EU”, rejected by readers, was removed from it.

▲ In his spring 2019 presentation, Pekka Mykkänen spoke about the EU and what will happen if no one is interested in it anymore.
Photograph: Valtteri Heinonen / HS

Write the script for the stage

Most journalists are used to writing news stories with a clear structure. The most important thing will be told first. The classic formula of a news text resembles a pyramid standing on its tip. What? Where? When? Why? How?—the facts are told with a neutral tone of voice. The journalist does not express their own opinions.

When people buy a ticket to a live performance, they want something more. They want to hear stories; they want to experience something deeper. That is why live journalism often uses the tools of longform and feature journalism, which are also tools for skillful public speaking: storytelling, narrative structures, intimacy, dialogue, everyday details, showing one's own observations, subjectivity, feelings, and experiences.

However, in one sense, on-stage journalism is fundamentally different from a feature text. Whereas versatile narrative tools—such as flashbacks or perspective shift by changing the narrator of the story—can be used in a feature text, the structure of a speech must be much simpler. The listener must be “held by hand”—throughout the speech, they must be able to understand where the story is going and how the current passage is related to the premise of the speech. Otherwise, they will be distracted and lost.

Pekka Mykkänen used humor in his EU presentation, a demanding and even risky method. When successful, however, humor creates a strong emotional bond in many directions: between the audience and the subject, between the audience and the speaker, and among the members of the audience. Mykkänen made his audience laugh by presenting old EU stories from the British press: Over the years, newspapers have, for example, claimed that the EU requires citizens to use one-size condoms and forces cows to use diapers. From such comical examples, Mykkänen cut directly to the serious consequences of such stories in the British newspapers: Several years of disinformation had contributed to the fact that the British eventually voted for leaving the EU in a referendum.

The editor helps to select and limit the story

In the Black Box, as already mentioned, the producer dedicated to each speaker also acts as a text editor. Editing starts even before the first sentence is written. Already before the actual data collection and writing, the producer asks the journalist to make a draft outline of their script. During the reporting phase, the performers are asked to keep the producers informed: Did the journalist gather all the necessary information from the interviewees? Have they come across any surprises or twists that could be used to build the narrative?

Once the first version of the speech script is ready, the actual editing begins. When reading the script for the first time, even though they know the topic, the producer tries to approach it like a reader who is unfamiliar with the topic. Is the structure optimal and engaging for this topic? Is the story immersive?

With broad topics, such as Pekka Mykkänen's Brexit speech, the challenge arises from making choices and leaving out material. To make the story memorable for the audience, you must simultaneously dive to a sufficiently detailed level but also stick within the time limit. You have to carefully choose the people, scenes, and examples that can communicate your story most effectively.

Producers offer suggestions for editing both the structure and the individual sentences of the speech. They also ask the performers to already

read the draft script aloud at this stage; the producers themselves also do it to help prepare a script that is meant to be spoken and not read. If there is too much text, the editors try to figure out the parts that could be deleted.

The speeches of the Black Box are usually around 12 to 15 minutes long. This means, approximately, 8000 to 9000 characters as a text, which is long enough for depth and dynamism in a speech but short enough to maintain tension.

Practice, practice, practice

When the script is ready, the active rehearsal phase begins. Running is practiced by running, drumming by playing drums, and speech by speaking. By speaking out loud, we try to create a presentation that is told and not read, even if the performers on stage hold notes with the entire speech verbatim.

The practice phase for the Black Box, which lasts for two to three weeks, includes two joint speech practices and two joint rehearsals in full presentation mode. At the theater, speeches are practiced with props, such as lighting and projected images, videos, animations, and other physical objects. However, most of the training takes place off-hours and independently. The speakers practice at home, while walking their dog, or while meeting their friends at a bar. They practice before their friends, producers, and family members; they sometimes also record themselves with their cell phones and listen to it.

Exercising has four main goals. In the beginning, it is all about the words: we try to translate all clumsy or awkward expressions into colloquial language. The producers ask the performers: Would you really say that? If not, how would you say it? At the same time, the final script is prepared.

The second goal of exercising is to refine nonverbal communication. When rehearsing the presentation before other people, one notices, for example, that the listener needs pauses around important points. In addition, a performer's confidence can be gradually built if they are able to get excited and look at their everyday (off-stage) audience in the eyes, which means that they can also do it to their (on-stage) audience during their performance.

Third, through exercising, the performer grows more fluent with the speech, allowing them to become more present in the actual live setting.

Fourth, through practicing, the performer grows more familiar with the physical performance space, its props, lighting, and so on.

Practicing also includes the ability to give and receive feedback. It is the producers' responsibility to ask: Did we say clearly enough what is good and why and what should you still be working on, how, and why? It is the performer's responsibility to answer honestly and tell what support they still need.

While performing, trust that hard work pays off

When the premiere approaches, we return to the beginning. The performers are told during the first meeting that while performing, a person does not magically transform into somebody else or start acting. The most important element of the speech is the unique content and the speaker's desire to share it with their audience. In addition, unlike in everyday speaking, a slightly more active take on speaking is needed in front of a live audience, so that the speech contains enough dynamism and offers listeners enough

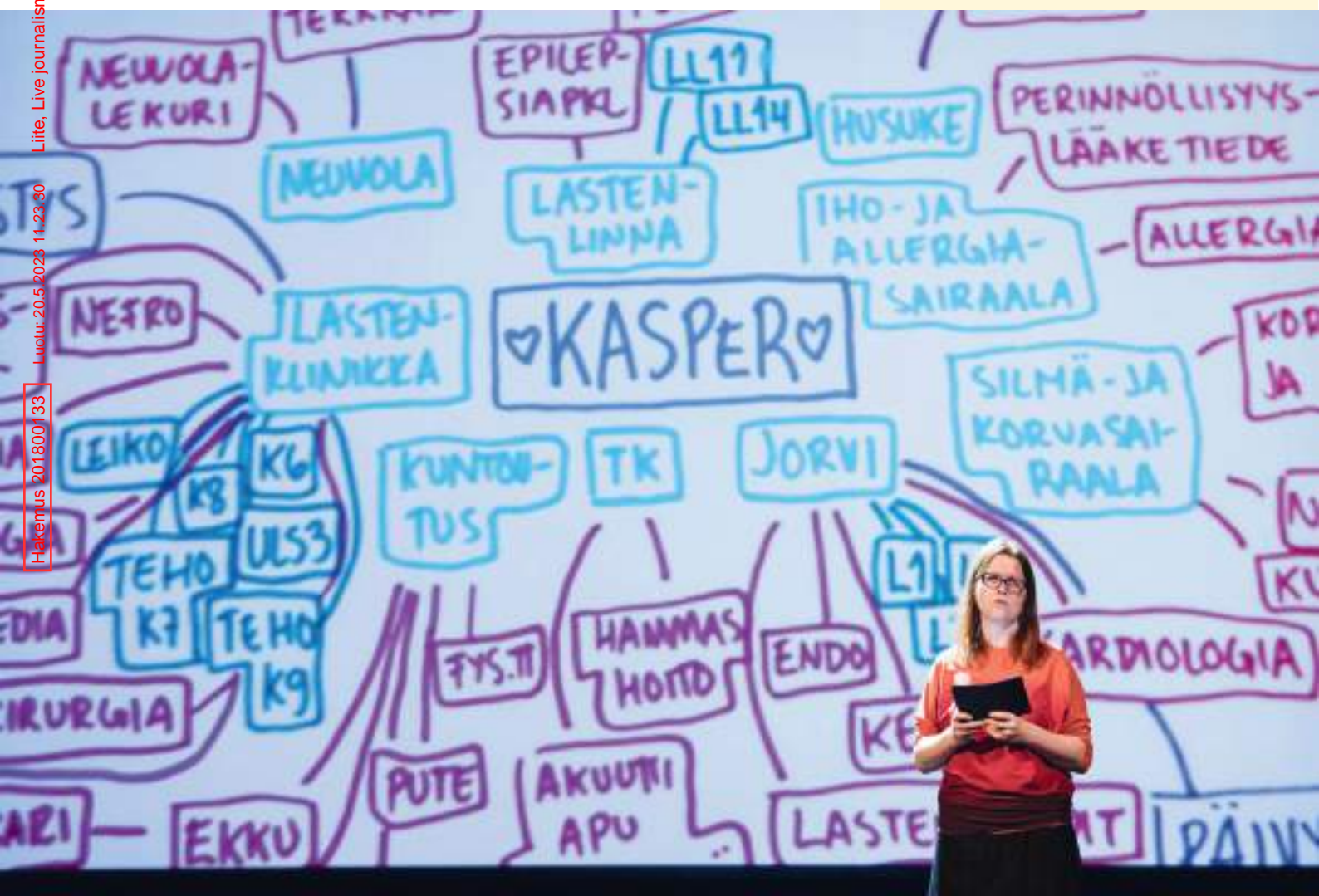
time to clearly understand the topic. When the performer does all this by themselves and trust that their listeners are interested, their speech becomes credible and interesting.

However, the performance situation is extremely exciting, and that is how it should be. During the Black Box speech training, we carefully discuss what causes performance anxiety and what can be done about it. Anxiety is a state of alertness, not a synonym for failure. The state of alertness rises in a situation where you want to succeed and where you are placed in the spotlight of attention. A certain level of alertness is needed to effectively communicate the matter to almost a thousand listeners at best. Many professional performers experience performance anxiety throughout their careers.

On performance days, the speakers come to the theater a couple of hours before the show. The speeches are delivered once or twice. In joint warm-ups led by a speech coach, the level of alertness is either leveled or raised as needed. In addition, we warm up the voice, breathe, and prepare for the fact that the performance will be unique: It is the first and last for this particular audience.

When the lights go out, it is time to trust that all the hard work will pay off. One is allowed to be anxious, even freeze, or mess up. Perfection is neither interesting nor relatable, humanity is. Also, the note cards in the performers' hands will be of much help. Before they climb up to the stage, we say this to the performers: "Stop wondering if you are interesting. Be interested. Be interested in your topic. Be interested in your listeners. It is about them. It is about giving it your all. Go Big, Your Way!"

▼ Maija Aalto's presentation in the autumn of 2017 dealt with the problems of the Finnish healthcare system. She showed a drawing that a mother of a chronically ill boy had drawn about her child's multiple care facilities. Photograph: Outi Pyhäranta / HS

2.2

PLANNING AN ALL-NIGHT PERFORMANCE: DRAMATIZATION, VISUALITY, ILLUSTRATIONS

The dramaturgy of a live journalism show requires a variety of topics, narrative methods, and visuality. The emotional state of the audience is strongly influenced by the order of the speeches, which is often decided after the first speech rehearsal. The producers are responsible for creating variety and surprises for the stage production.

Tuomas Kaseva & Jaakko Lyytinen

Since the beginning, the foundational idea of the Black Box has been to create a “newspaper on a theater stage.” Like a newspaper, the show covers a wide range of topics: domestic and local news, politics, economy, foreign news, culture, science, lifestyle topics, and sports. Variety is created in many other ways as well: The show needs both serious and humorous performers as well as speakers representing different ages and genders. A dynamic show might also feature a joint speech by several journalists or one presentation that takes the form of, for example, an interview.

The performers are selected from different editorial units of the HS newsroom, which has almost three hundred staff reporters. The ensemble always includes both news reporters and journalists who write longer feature stories as well as at least one photographer or another visual journalist. Since participating in the production of the Black Box demands a great deal of work time, the workload simply has to be shared between different editorial units. It is also a question of fairness: As a production of the entire newsroom, any eager HS journalist can appear at the Black Box.

Eight speeches with varying visuals

During the early years of the Black Box, the show consisted of 10 speeches per night. After seven productions, the number was first reduced to nine and then to eight. The main reason was to reduce the length of the show. The whole show, we realized, should not last for more than two-and-a-half hours (with a 30-minute intermission). Moreover, we learned that a speech lasting for 12 to 13 minutes is essentially more nuanced and multidimensional than a 10-minute presentation.

The evening’s dramatic arc is constructed by ensuring that there are different performers, different topics, and different angles to them. Also crucial is to create dynamism with the visuals of the speeches: There must be

speeches during which dozens of images, videos, or animations are projected on the screen behind the speaker. At the same time, there must be at least one show with sparse visuals.

If possible, the show should aim to produce ambitious visualizations. In his speech, Kalle Silfverberg, an HS city desk reporter, spoke about urban planning for Helsinki in the 1960s. The speech was supported by a 3D video animation made by the graphic artist Uolevi Holmberg, which showed the at-the-time planned multi-lane highway that was to be built through the city center.

Sometimes, the screen can be switched to something else. When staff writers Tuomas Kaseva, Elisa Rimaila, and Teija Sutinen spoke about their grandfathers' and great-grandfathers' participation in the Finnish Civil War in 1918, we tried to transform the lack of documentary images into a strength. Instead of a screen with changing imagery, a single large photo of the speaker's grandparent or great-grandparent was placed behind each presenter for the duration of the speech.

Therefore, the overall dramaturgy must be kept in mind during the entire planning and rehearsal process. However, according to our experience, the order of the speeches for one show cannot be decided very early. In the Black Box, the speech order is usually decided after the first rehearsal, a couple of weeks before the premiere. This way, the order of presentations can be tested in rehearsals before the premiere and, often, a small change is still made—for example, the order of two performers is switched. Above all, the order of the speeches aims to achieve a varied but smooth dramaturgy that takes into account the diverse emotions and topics of the speeches.

In principle, the order of the speeches can vary a lot, but we have found a few solutions to be particularly effective. It pays off to open the evening with a somewhat news-like performance, one that offers a lot of new facts and

▲ In the spring of 2022, Heli Saavalainen talked about his son who died from drug use.
Photograph: Rio Gandara / HS

also defines the ground rule of the Black Box for the first-timers in the audience: that the show is about journalism on stage. The first speaker should also be a skillful performer with a topic that is well-known or widely appealing.

Particular attention should be given to the emotional speeches based on the journalist's personal experiences. In the first productions of the Black Box, we placed such speeches at the end of the first half-time before the intermission or at the end of the entire performance. However, this decision received a lot of negative feedback. No one wants to leave for the intermission or go home in a strong emotional stage with tears in their eyes.

The stronger the feeling a speech arouses, the more carefully you have to think about what comes after it. In the spring of 2022, Heli Saavalainen, an HS staff writer, talked about his son's death from drug use. Saavalainen's performance was the third of the show. As producers, we pondered for a long time on which speech to place after Saavalainen's emotionally-charged performance and as the last speech of the first half-time. In the end, we chose a speech by Sonia Zaki, a data journalist, which revealed the most talkative members of the Finnish Parliament of all time. Zaki's performance was lively as well as humorous, and our solution seemed to work. Zaki's speech served as a kind of emotional flushing: After Saavalainen's extremely moving performance, the audience was able to laugh before the intermission.

Producers are responsible for making the most out of the theater space

In our experience, one of the biggest challenges of live journalism is that a show can easily become a collection of speeches where each performance can be interesting and of high quality, but when presented one after the oth-

▲ In the spring of 2018, photographer Rio Gandara presented the sports photos he took at the South Korean Olympics.
Photograph: Markus Jokela / HS

er, the whole show starts to become boring. At some point in the evening, it is absolutely necessary to somehow break the stage setup.

During the speeches of HS cultural journalists, we have tried to bring visitors from different art fields to the stage as well. When Samuli Tiikkaja, a music reporter, spoke about the composer Einojuhani Rautavaara, the opera singer Essi Luttinen premiered Rautavaara's secret but newly found composition at the end of the speech. Another staff writer from the culture desk, Juuso Määttänen, discussed the development of Finnish rap music and wanted to introduce the audience to a group of popular female rappers. As part of the speech, one of the top names in the Finnish rap scene gave a performance.

We have also included art in other topics. At the end of science writer Niko Kettunen's speech, which was about gene technology and incredible human achievements in the field, Ilkka Kemppinen, an aerial acrobat, presented a five-minute acrobatic performance commenting on the topic without words. Photographer Kaisa Rautaheimo discussed her photo series in which she had documented Finnish people and animals with the prizes that they had won in sports or in some other hobbies, for example. During the last photos, a youth choir arrived on stage and performed Abba's song The Winner Takes It All.

You should always try to create variety and surprises for the show. Building dynamism requires conscious work, specifically from the producers, as the speakers often have their hands full with getting their scripts ready and bringing themselves on stage. That is why the producers are constantly thinking about, for example, whether some form of interactivity could be built into the show.

One of the most successful interactive moments was during the talk by Vesa Sirén, a music reporter and critic, who discussed the use of artificial

▼ Economic journalist Juha-Pekka Raeste's speech in the fall of 2021 highlighted how technology giants challenge the foundations of Western democracy.
Photograph: Kalle Koponen / HS

intelligence in composing. At the beginning of Sirén’s speech, a pianist and conductor, Tarmo Peltokoski, performed two piano pieces, one by the Finnish composer Jean Sibelius and the other one composed by artificial intelligence that imitated the works of Sibelius. The “AI Sibelius” was created by a software programmed by an American composer David Cope, and the audience’s task was to convey using a vote of hands which of the songs they liked more. On most nights, the majority of the audience voted for the “Sibelius” piece composed by artificial intelligence.

A lively interaction with the audience also took place during a speech by Heidi Väärämäki, who talked about her inability to sing. In the beginning, Väärämäki played two sounds to the audience, a test to check whether they themselves suffered from tone deafness. At the end, Väärämäki claimed that everyone should be able to use their voices exactly as they want. Then Väärämäki’s singing teacher arrived on the stage and encouraged the audience to sing “Sata Salamaa,” a Finnish pop song known as a popular karaoke piece. Before the premiere, the production team was nervous about whether the audience would join the karaoke, but the experience proved that the performers have the power to direct the audience. The speech was a success.

The host creates the atmosphere of the show

One of the main features of the evening is the host. The Black Box has had a host-presenter from its very beginning, although not all live journalism shows have one. Based on our experience, although the host appears on stage for a limited time, they play an important role in ensuring the flow of the evening and in creating a feeling that the audience will be taken care of.

▲ In the fall of 2019, Juuso Määttänen chronicled the evolution of the Finnish rap scene and presented the new top names who also appeared on stage at the end of the talk. Photograph: Aku Isotalo / HS

In the Black Box, the host always opens the evening with a short introduction, highlighting some of the topics that will be discussed. In our first productions, the host also explained what live journalism is all about. The host typically returns to the stage twice or three times during the evening. Sometime toward the end of the show, they tell, for example, when the tickets for the upcoming shows go on sale and remind the audience of the opportunity to meet the speakers at the lobby bar at the end of the evening.

The host is also a handy tool if you need a moment between two speeches. When the speech of Heli Saavalainen, who spoke about his son's death from drugs, ended, it seemed necessary to take a short breather before moving on to Sonia Zaki's talk about the most talkative MPs. The host briefly thanked Saavalainen, told that the intermission was approaching, and introduced the topic of Zaki's speech. The content of the host's words was perhaps not the most important—the primary purpose was to give people time to wipe off their tears.

▼ Culture journalist Vesa Sirén's speech in the spring of 2019 focused on music composed by artificial intelligence, and the pianist-conductor Tarmo Peltokoski played a few examples on stage.
Photograph: Valtteri Heinonen / HS

2.3

ENABLERS OF LIVE JOURNALISM: LOCATION, MARKETING, AND AUDIENCE

Theater as a space invites you to immerse yourself in the moment and the attention of the viewers is undivided. However, reaching a diverse audience requires some effort. In the marketing of live journalism, it is necessary to clarify what the genre is all about.

Tuomas Kaseva

In principle, setting up a live journalism show does not require miracles. When there is a room that can be darkened with a little space reserved for the performer, and you can point a lamp at the speaker, you are basically set. Everything else is extra.

The Black Box show has been performed in more than 10 different locations. Our smallest venue was the small stage of a provincial theater capable of accommodating 232 members of the audience (and the sold-out performance had a wonderfully intimate atmosphere). We have also appeared in a concert hall where the performer's face could not be properly seen from the back row of the 1,800-seat auditorium (luckily, the auditorium was not sold out). In the spirit of experimentation, we have also presented two 13-minute talks on the stage of the Helsinki Book Fair. Despite being in the midst of the noisy book fair, and though no one could describe the event as intimate, the audience seemed to be, surprisingly, not only interested but also attentive.

The established audience base is a challenge of a theater space

Based on our experiences, a theater space is the best location for a live journalism show. As institutions, theaters invite you to immerse yourself in storytelling—and that is what live journalism is all about. Theaters are also one of the few places where mobile phones still remain in pockets, and the audience's attention is relatively undivided.

Theaters usually also use light, sound, and other stage technology to the extent that all the basic tricks can be done smoothly. The staff producer of the Black Box's main performance venue, Finnish National Theater, follows the first speech rehearsals and acts as a contact person and operator of the on-stage technical solutions. However, most of the possibilities of theater technology are still left unexploited in the Black Box. While this is a necessity dictated by our limited rehearsal slots at the venue, it is also a conscious choice. The most important commodity of live journalism is a compelling true story, one that stands the risk of actually losing its credibility with, for example, a typical set design of a fictional drama.

However, sometimes the technical possibilities of the theater also inspire you to try something completely new in journalism. In the middle of a performance, there have been instances of a robot or a necessary musical instrument suddenly emerging on stage.

It is good to keep in mind that a theater is not the only possible performance location. Theaters have three aspects that can even be considered their weakness. First of all, the theater as a space has a surprising effect on the audience: It does attract a culture-hungry crowd, but for the same reason, it is not the best location if you want to reach, for example, a younger audience, an often difficult target group for journalism. To expand the audience base and overcome the language barrier of our Finnish show, we tried adding on-stage English subtitles to the spring of 2022 show, a decision that received positive feedback from the international viewers invited to see the show.

The second challenge of theater as a location is that they are often fully booked—at least the biggest provincial theaters. One Black Box show is usually performed 10 to 11 times in total in Helsinki and in other four Finnish cities: Turku, Tampere, Oulu, and Jyväskylä (as of 2022). Building a performance calendar is a tedious job, as theaters book their venues well in advance for their own rehearsals and performances.

Third, the theater is not a cheap performance space. Even operating the small stage of a provincial theater requires a dozen members of the theater staff, which increases rent and personnel costs.

Funding models: Public money and business collaboration in addition to ticket revenue

The expenses for the Black Box production come from location rents, performers' and producers' salaries, travel costs, advertisements, photo purchases, licenses for using music, staff catering, ticket sales commissions, taxes, and much more.

To pay for the expenses, income is naturally needed, which, for the Black Box, is generated from only one source: ticket sales. The show is independently produced by the Helsingin Sanomat newspaper, a publicly listed media company. The production is not supported by any foundations or governmental subsidies, unlike, for example, the French Live Magazine.

Other funding models for live journalism have also been successfully developed around the world. Some live journalism organizations produce shows especially tailored to companies or cooperate with businesses in other ways. In some shows, there are commercial breaks between speeches.

Currently (as of 2022), a Black Box ticket costs 34 euros (students get a 10-euro discount). The price has been increased over the years, as the expenses have grown. The more versatile, visual, and ambitious the production becomes, the higher the costs rise. However, the production style chosen by the Black Box does not mean that it is the only way to go. Sometimes, we have thought that it would be refreshing to do a lighter and faster—and, consequently, a cheaper—show in a smaller and more intimate location. That kind of a show would probably work very well.

In any case, doing live journalism requires resources, at least staff and time. In the Black Box, the income covers the expenses, but at least at the moment (as of autumn 2022), we cannot talk about big business. On the other hand, producing Black Box also has other goals besides generating enough income to cover the expenses. Live journalism is not only brand work for HS but, above all, it hopefully builds the reputation of journalism at large, which, if successfully done, strengthens the public's trust in it. This

◀ In her spring 2022 speech, Sonia Zaki discussed the most talkative Members of the Parliament in the Finnish history.
Photograph: Rio Gandara / HS

kind of work may bear fruit only after many years, perhaps even decades, if live journalism succeeds in attracting young audiences to journalism either as consumers or media professionals.

The challenge of marketing is to tell what the show is all about

For the public to discover the shows, marketing is needed. Since the Black Box has been produced for more than six years, it has a certain, established audience base that always buys tickets early for the next season. In total, almost 50,000 spectators have already seen the show (as of autumn 2022).

However, we also want to reach new audience segments. That is why we repeatedly tell through marketing what the Black Box and live journalism are all about. To a new viewer, the words “live journalism show” do not really mean anything. There are no known precedents and, on the other hand, comparing it to some other genres is difficult.

Not once nor 10 times have the producers of Black Box had the following conversation with potential viewers: So, is it a theater performance? Yes, in a way, but we do not have actors and all the things that were told are true. Is it some kind of a concert? Yes, kind of, because on stage the speeches follow each other like songs in a concert, but no one actually sings. In the case of the Black Box, we often use the analogy of a live newspaper that always surprises the reader with its stories and topics.

Especially in the early years of our production, marketing could have been made easier if we had announced the topics of the speeches in advance. However, even today, we do not publish the topics of the show in advance, although the speakers are allowed to post about their participation in the Black Box in their own social media channels. We aim to get a younger audience to become interested in live journalism, and to reach this audience, social media presence is necessary.

Black Box productions are regularly featured on the HS website, in social media channels, and in the print newspaper. In terms of marketing, one of the most effective channels has been to hear about it through the grapevine. The Black Box shows are apparently talked a lot about, for example, at workplaces, evidenced by the fact that there are many groups of colleagues and friends in the audience. There is also something quite beautiful about this: a live journalism show of the 2020s is bringing people together in the same way as fireside stories throughout history have done.

3

**APPLYING THE
STRENGTHS OF LIVE
JOURNALISM AND
ITS FUTURE**

3.1

CASE "YEAR OF THE CORONA" PODCAST: JOURNALISTIC EXPERTISE AND SUBJECTIVITY COMBINED

We wanted to experiment how the strengths of live journalism could be applied in the form of a narrative podcast. In an intimate, honest, and even humble tone, "The Year of Corona" podcast by Helsingin Sanomat aimed to tell its listeners how the pandemic was reported in an unprecedentedly difficult news situation. The podcast experiment can be said to have considerably increased the transparency of corona journalism.

Heidi Väärämäki & Kaisa Osola

Based on the audience survey conducted as part of our research project, live journalism viewers especially appreciate the live journalist's personal relationship with their subject, the connection between the journalist and the audience, and background information about news events and the journalist's work (see chapter 1.1 for more details). Could these strengths of live journalism also be applied to other forms of journalism? This is what we wanted to try as part of our research project.

We developed a concept for a narrative podcast describing the background of news reporting by the HS newsroom. The ideation for the podcast started in the spring of 2020, when the coronavirus pandemic spread worldwide. The coronavirus crisis and the reporting of the first corona year was soon selected as the topic of the podcast. The staff writers and editors of Helsingin Sanomat, Finland's largest daily newspaper, had an exceptional perspective on how the pandemic affected different parts of society.

We saw an opportunity to tell listeners in a humane, honest, and humble way—without keeping silent about the journalists' mistakes—how journalistic work was conducted in an unprecedentedly difficult news situation where the need for information was enormous and people's lives were threatened. The podcast offered a natural opportunity to test the strengths of live journalism, such as opening up the relationship between the reporter and the subject, as well as offering background information about both the reporter's work and the news event.

Producers interviewing the journalists

The podcast was produced by the four-person Black Box working group at HS (Tuomas Kaseva, Esa Lilja, Jaakko Lyytinen, and Heidi Väärämäki) accompanied by two freelancers: Kaisa Osola as the speech coach and Matias Harju as the sound designer.

Finnish journalistic podcasts are typically conversational. However, in this experiment, we wanted to test a narrative, scripted monologue format. The reason was that, based on the audience survey of the research project, the listeners considered one of the strengths of live journalism to be the genuine, direct bond between the speaker and the listener that the show creates even though the content is carefully scripted.

As the main character for each podcast episode, we selected an individual journalist who talked about doing corona journalism from the perspective of their own beat. The eight episodes progress chronologically, from the early stages of the pandemic in 2020 to the end of that year.

To document the experiences and thoughts of the involved journalists as freshly as possible, the executive producer of the podcast, Heidi Väärämäki, already interviewed a number of journalists involved in HS's corona coverage between April and May, 2020—a decision that turned out to be quite wise. Since these interviews were conducted while the first wave of the pandemic was still on, the journalists' observations, feelings, and even astonishment were captured without them getting affected by the information about the pandemic they later accumulated.

When, five months later, the actual podcast episodes were scripted, the interviewed journalists had already forgotten many of the interesting thoughts and details (their descriptions of different situations, milieus, and people) they had offered; fortunately, they were recorded in the interviews conducted during the previous spring. Thanks to these interviews, there was a feeling of intimate documentation of personal experiences, which is characteristic of narrative podcasts. Since the podcast audience's experience is based only on listening, the other senses must be created with words. The more precise the words, the more precise the experience.

The podcast episodes were scripted in the late autumn of 2020. The eight chronologically advancing episodes covered the following topics:

1. How coronavirus began to spread in East Asia (Katriina Pajari, HS correspondent in China, as the protagonist and narrator)
2. Pandemic arrives in Finland (Päivi Paulavaara, chief editor for the domestic news desk)
3. Finnish authorities' lack of preparation for the pandemic (Paavo Teittinen and Maria Manner, investigative journalists)
4. The shocking state of care homes after the corona hit (Katja Kuokkanen, metropolitan news reporter)
5. Sweden's atypical corona policy (Petja Pelli, HS correspondent in Sweden)
6. Pandemic's effects on the Finnish economy and the world economy (Tuomas Niskakangas, financial reporter)
7. How the corona decisions came about behind the scenes of politics (Marko Junkkari, political reporter)
8. When and how the pandemic ends (Annikka Mutanen, science journalist)

► Katriina Pajari

► Päivi Paulavaara

► Paavo Teittinen

► Maria Manner

► Katja Kuokkanen

► Petja Pelli

► Tuomas Niskakangas

► Marko Junkkari

► Annikka Mutanen

Photographs:
Mika
Ranta / HS

The scripts were written using a different method than what was used for the Black Box show: They were made mainly by the podcast producers instead of the journalists who narrated the episodes. The first versions of the scripts were based on the interviews conducted between April and May 2020 as well as on the second round of interviews that took place between September and October 2020.

The producer-driven scriptwriting was justified by the fact that, even though there were many different narrators, the podcast had to be made into a coherent and uniform series. In addition, by interviewing, it was possible to elicit the journalists' thoughts about the challenges of doing corona journalism as well as their feelings, frustrations, and successes—aspects that are not typically written into one's own stories. The producer-led model was also supported by the fact that the dramaturgy within each episode had to be built carefully and clearly so as to maintain the listeners' interest.

In the second stage of scriptwriting, the narrator-journalists edited the preliminary scripts to tailor them to their own language and ways of expression. The goal was to strengthen the journalists' ownership of their episode and to bring it closer to their natural way of speaking as much as possible. From the point of view of spoken language, the scripts were already in rather good shape, as they were based on spoken interviews and even contained direct quotes. In addition, the producers had read the scripts out loud while writing them.

The journalists' own voice was then strengthened, among other things, with the following instructions: Read the script aloud. Read it to other people. If some part feels strange or difficult to read out loud, edit it—only those sentences that are easy and natural to speak are the ones that are easy and natural to listen to. Finally, the narrator-journalists also fact-checked the scripts to ensure that they would not feel uncertain at any point when speaking.

This method of joint scriptwriting proved to be effective from the point of view of both the producers and the journalists: The project management was easier for the producers, and the project was not too time-consuming for the journalists. However, there were also disadvantages. Since the script was mainly from the producer's pen, the staff writers' commitment to the process was probably weaker compared to the Black Box show, where they create their own speeches from the very beginning.

Creating a sense of connection between the speaker and the audience

We tried to bring the strengths of live journalism that emerged from the Black Box audience research to the podcast production in several different ways.

The most important way to build a connection between the speaking journalist and the listener is to direct the journalist's speech directly to the listener—and not to the interviewer in the studio. However, the listener was not directly addressed here, as is often done in the live performances of the Black Box; instead, the script was structured in monologue form, as a story delivered by one person to another.

The monologues were based on two ideas: How can you make stories as clear as possible? And how can you tell them to an intelligent, interested, and detail-hungry listener? From the point of view of clarity, one of the most important tools is story structure. The structures that are typical and function well in the Black Box, such as chronology, were also used in the podcast. In addition, the fact that the writer of the first version, the producer, was

actually a listener helped in thinking about the structure from the listeners' point of view: What detail immediately aroused interest and which scene would be, for example, a good start? What kinds of transitions are needed to make the structure easy to follow?

Another important way to create a connection between the speaker and the listener is to think about how to speak. We tried to make the podcast sound like a journalist speaking in an authentic way, even spontaneously: As if they were telling their story to a friend at a dinner party or at a bar counter. For a podcast striving to create an intimate experience, authenticity and equality between the speaker and the listener is paramount.

One familiar tool for creating authenticity is to use a colloquial narratorial tone. In addition, compared to a theater setting, we aimed at bolder frankness but also heightened sensitivity—they convey the trust with which two people speak to another as peers. Therefore, when the journalists were editing the scripts, the speech trainer asked them to practice the text by speaking it aloud to trusted people and asking: Do I sound like myself?

The question of how to speak is also related to nonverbal communication, such as rhythm and tone of voice. When the journalists practiced their final scripts, they received the following instructions: Think about what you say. See the people you talk about. Go back to the confusions, excitements, joys, and failures as accurately as you remember them, and trust that these experiences will be communicated through your voice. Finally, when you identify the needed pauses, smiles, or vocal emphasizes during practice, mark those in the script as well.

The days in the studio gave us valuable lessons about how to create an intimate tonality. One of the obvious things was that the monologues that had been rehearsed most sounded also the most fluent and natural. The most interesting observation was that the speakers needed very different tools and aids to start sounding like themselves. One needed to move freely while reading the script from a music stand to turn their reading into speaking. Another narrator-journalist needed to sprawl in an armchair so that their overexcitement settled into peace. The third wanted to talk to a real person, the fourth wanted to be as alone as possible. The most important thing was this: We discussed with each speaker separately what felt good and what did not. We also learned that the elements that must have a precise rhythm, such as humor, would have been good to practice even more, and that even small non-verbal nuances might come across powerfully, as the listener is as close to the speaker as the microphone.

The third method for building presence and connection is the creation of the sound world. Sound designer Matias Harju built different ambiances to the speeches with sound, such as the scene of a bustling Chinese fish market, where Katriina Pajari, the China correspondent, interviews a Hong Kong man about his corona protective measures. Although there were no field recordings from the journalists' own reporting trips, authenticity was sought in the soundscapes. For example, the sounds of the fish market were actually from Hong Kong, although they were from a different fish market than where Pajari had conducted her interview.

The sounds were mainly obtained from sound libraries, and their role was to create illustrations and acoustic references rather than strictly journalistic documents. In addition to the ambience sounds, music was created for each episode to reinforce the flow of the story and the changes in mood. The sound world was like an omniscient narrator that intensified the feeling of the story or emphasized its contradictions.

The journalist's relationship to the topic highlighted

As revealed by the Black Box audience research, the audience appreciated the fact that the speaker has a personal relationship with their subject in one way or another. This was valued not only as a tool to ease the understanding of the topic but also as a key to increase the transparency of journalism and thus its credibility.

This research result encouraged us to test a podcast whose core would be the relationship between the reporter and their subject, a podcast where the corona pandemic would be examined from a journalist's point of view, although typically in news journalism, the reporter's own experience is not discussed. In the Black Box show, the personal angle is always included but, in the podcast, we took it a step further. The reporter was not only the narrator of the story but also its main character.

As in the Black Box show, we wanted the personal tonality of the podcast to have journalistic relevance as well. Using a personal tone of voice is a way to tell the audience why something is important, why it is worth taking an interest in, and what wider significance it has. Subjectivity is—paradoxically—a way of putting things into a larger perspective, giving them context. These arguments also helped the journalists selected for the podcast to accept why it was important to bring personal elements to the script, even though they preferred to talk about their topics rather than their own experiences.

Subjectivity was naturally intertwined with the corona topic because the journalists themselves lived in the middle of the crisis they were writing about. An example of this is the beginning of the first episode, which starts from the kitchen of the China correspondent Katriina Pajari's home in Beijing in January 2020. She prepares her breakfast porridge, reads the news feed, and spots an article about the coronavirus for the first time. She sends the article to the HS newsroom in Helsinki but does not focus on the story, as she is busy with other topics and is also about to leave for a vacation. Later in the episode, it is told how, because of the pandemic, Pajari has to leave her home in China and relocate to Finland.

Through the podcast, we also wanted to highlight the so-called professional subjectivity. The journalists discussed why the topic of their episode—for example, the government's purchases of protective gear or banning the visits of relatives to care homes—was important and interesting to themselves. What was special, surprising, or difficult about reporting on it?

Another important goal of professional subjectivity was to shine a light on the difficulty and uncertainty of reporting on the pandemic. We succeeded quite well in this task, perhaps because the background interviews with the journalists were conducted while the first wave of the pandemic was still ongoing. In addition, the interviewer was a colleague who was easy to talk to directly. Much of this openness was distilled into the final manuscripts as well. For example, in the second episode of the podcast, Päivi Paulavaara, the chief editor of the domestic news desk, talks about the arguments between newsroom bosses about how serious the situation threatening Finland was and how it should be reported.

Science journalist Annikka Mutanen, on the other hand, discussed in her episode the struggle with conflicting information coming from different experts and the difficulty of obtaining reliable facts. Though the journalists were made to be the main characters of the podcast, they did not position themselves as omniscient or at a level above the listeners—instead, they were their readers' companions who tried to find out on behalf of them which information could be trusted and which could not.

Behind-the-scenes information about journalistic work

From the interviews conducted for the audience research of the Black Box, it became clear that the charm of live journalism is partly based on the fact that the audience gets to hear background information, unpublished observations, and behind-the-scenes “gossip” from a journalist who has been present in news situations—in other words, the audience is offered something that cannot be Googled.

For this reason, we wanted the podcast to offer its listeners perspectives on where and how news is made. The idea is that transparency can also be entertaining. For example: How did the tip about the government's murky purchases of protective masks come to the HS newsroom? What was Onni Sarmaste, the businessman involved in the mask business, like? Where did Minister Krista Kiuru disappear to when there was a political power struggle over the travel restrictions? What kind of a person was Anders Tegnell, the Swedish epidemiologist, whose corona policies puzzled many Finns?

In addition to the background of news events, we also opened up the processes of journalistic work. The podcast revealed, for example, how investigative journalists Paavo Teittinen and Maria Manner obtained information about the mask purchases, how they checked the facts, and how that story was written under time pressure in the middle of the night.

How can one develop the process of such a podcast in the future? We realized that the story processes could have been further opened up if the podcast's sound world were produced in a more proactive, comprehensive, and journalistic way. In practice, it would mean that, when a journalist goes on a reporting trip, they would record not only the scenes related to the story but also ambiences and individual spot sounds. There were hardly any field recordings in the podcast because the vast majority of episodes were scripted only after the reporting had already been done.

Positive feedback about increasing transparency

The podcast received a total of 24,000 starts on different platforms (HS, Spotify, Supla, Apple, and so on). It also received a positive reception on social media:

By far one of the best Finnish podcasts I've listened to. Great dramaturgy, music, sound design, subjectivity. And really accurate observations, self-reflection, and media criticism.

[Ville Blåfield, Facebook post, December 12, 2020]

In these times, when so many people are tempted to believe in fake news, opening journalistic processes to the general public is really important. Most people don't know what you journalists do, and how you weigh different journalistic choices.

[Ida Pimenoff, Facebook comment, December 5, 2020]

It was really interesting to listen to these @hsfi reporters' stories about their work during the corona year, even though the #coronavirus and the daily news about it are not so interesting anymore. The story processes of different types of journalists are opened up in a great way.

[Sara Tuxén, Twitter post, December 7, 2020]

A few commentators, however, were annoyed that the journalists were brought into the spotlight.

In addition, we asked about 60 teenagers (9th graders) to listen and comment on the podcast. Their feedback was positive, and based on their answers, the podcast increased their understanding of the journalists' work. One 16-year-old listener summed up their thoughts thus: "My understanding of the start of the pandemic and what it was really like in China changed. The podcast opened my eyes to the work of a journalist and how alert they have to be all the time to the events around them."

From the authors' point of view, the strengths of live journalism lent themselves well to the format of a narrative podcast. Opening up the journalist's own thoughts, uncertainties, and insights, as well as the background of the journalistic story process, were well-suited to a podcast which was not corona journalism but journalism about the backgrounds of corona journalism. Traditionally, journalists refrain from revealing their own thoughts and feelings in their stories. However, in this case, all the participating journalists were ready for it, because in this podcast, subjectivity and the revealing of the behind-the-scenes were journalistically justified. Moreover, on a societal level, it was significant to know what kinds of choices were made in the newsroom regarding what information about the coronavirus was published and what was not, or what information was available and what was not.

However, when conducting background interviews, it became clear that the journalists themselves did not always consider their findings worth publishing or did not always think that some of the behind-the-scenes information was interesting. The interviews conducted by the producers were necessary for this reason. They tried to dig up facts that are usually left out of the news.

Increasing transparency meant that the journalistic work done had to be viewed with critical lenses as well. It required journalists to evaluate their own work and that of their colleagues. This task was not easy: How can one look critically at one's past work without the luxury of hindsight? How can one talk about their colleagues' mistakes without offending them? What are the issues that are exclusive to the internal discussions of the newsroom and what are the issues that can be freely disclosed? These questions were discussed with every journalist who appeared on the podcast.

It was easier to criticize one's own work than that of others, and transparency was sometimes selective. However, our podcast experiment can still be said to have significantly increased the transparency of corona journalism. It was also noteworthy that the HS leadership did not, at any point, try to define what could and could not be told in the podcast. Hopefully, in the future, this kind of transparency and shedding light on the process of creating a story, as well as combining journalistic expertise and subjectivity—all things that, as research shows, increase public trust and interest in journalism—will gain a foothold in other types of journalism as well.

3.2

THE PLACE OF LIVE JOURNALISM IN THE MEDIA LANDSCAPE— DOES LIVE JOURNALISM CHALLENGE THE DIGITAL FUTURE OF JOURNALISM?

Live journalism, and especially the Black Box show, represent a future where journalism is primarily funded by audience fees. The engagement that attracts the paying public to the Black Box is based on a deep, eudaimonic reflection on the world and one's own life. Basically, the appeal of live journalism is built on the same factors as digital and social media: creating a community, media-mediated self-realization, and internal motivation in both the production and consumption of journalism.

Juho Ruotsalainen & Mikko Villi

In what directions does live journalism take journalism, and what kind of future of journalism does it represent?

Although today's journalism generally tries to take its audience into account better than before, live journalism represents a certain kind of future of audience-oriented journalism. In this possible future, instead of data analytics, an increasing number of media outlets will create the basis for engaging audiences through direct, communal, and reciprocal encounters between journalists and audiences⁵².

In live journalism, the relationship between the journalist and the audience takes place face-to-face and is, therefore, particularly powerful. A close and reciprocal relationship can still be built in journalism on other platforms as well—for example, in shared, often closed groups of social media or messaging applications such as WhatsApp⁵³.

Subchapter 1.3 shows, based on our research results, that live journalism represents reciprocal and eudaimonic journalism. The third trend emerging through live journalism that gives hints about the future of journalism is related to changes in the journalists' work. The stories in the Black Box show are highly relevant to the journalists themselves as well⁵⁴. The journalists are encouraged to choose a topic that feels particularly meaningful to them and to which they have a personal relationship at best. Performing is often a powerfully affective experience for journalists. In this way, the Black Box represents a development of media work where engagement also includes the

- 52 Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241.
- 53 Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim, O. (2020). [Sustained journalist-audience reciprocity in a meso news-space: The case of a journalistic WhatsApp group](#). *New Media & Society*, 22(2), 264–282.
- 54 Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Jyväskylä: University of Jyväskylä.

journalists themselves—where journalists are expected to be passionate about their work⁵⁵. Pekka Mykkänen, HS staff writer, told in his Black Box speech how “passionate” he is about the European Union, the beat he actively follows.

Live journalism and especially the Black Box represent a future where journalism is primarily financed by audience fees and where the engagement that brings and maintains a paying audience is based on a deep, eudaimonic reflection of the world and one's own life. The relationship between journalists and audiences is communal and reciprocal.

However, these kinds of trends also have their downside. They threaten to take journalism toward dispersed, small, and specialized elite audiences⁵⁶. The reciprocal relationship between journalists and audiences directs the news media to serve paying audience groups and their interests at the expense of journalism's public mission⁵⁷. Engaging audiences in itself encourages investing in niche audiences, as it is significantly more effective to engage small and specialized audience groups than mass audiences⁵⁸.

The nature of journalism can therefore change into passionate, specialized information production that affects narrow audience segments. This can also lead to a situation where the audience is increasingly divided into segments according to their ability to pay: The more financial resources a consumer has, the higher the number of excellent and specialized journalistic content they can access⁵⁹. Moreover, in live journalism, the audience is also challenged by location, as live journalistic shows are often produced in big cities.

On the other hand, the eudaimonic features of the Black Box show foresee a kind of journalism whose content serves the prevailing ethos of self-improvement. Eudaimonia promises not only meaningful experiences but also spiritual change, development, and transformation. Although the basic psy-

▲ At the end of the spring 2022 Black Box, the 9C class of the Oulunkylä comprehensive school came on stage and sang the Helsinki provincial song written by Jussi Lehmusvesi.
Photograph: Rio Gandara / HS

- 55 Lindén, C-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719.
- 56 Usher, N. (2021). *News for the rich, white, and blue. How place and power distort American journalism*. New York: Columbia University Press.
- Ruotsalainen, J., Heinonen, S., Hujanen, J., & Villi, M. (2021). [Pioneers as Peers: How Entrepreneurial Journalists Imagine the Futures of Journalism](#). *Digital Journalism*, Online first.
- 57 Nechushtai, E., & Zalmanson, L. (2021). 'Stay informed', 'become an insider' or 'drive change': [Repackaging newspaper subscriptions in the digital age](#). *Journalism*, 22(8), 2035–2052.
- 58 Nelson, J. L. (2021). [The next media regime: The pursuit of 'audience engagement' in journalism](#). *Journalism*, 22(9), 2350–2367.
- 59 Kalogeropoulos, A. & Nielsen, R.K. (2018). [Social Inequalities in News Consumption](#). Reuters Institute.

chological needs of the self-determination theory are universal⁶⁰, autonomy, ability, and community are partly related to the current social climate that emphasizes individual creativity, success, and networking. As a weak signal of the strengthening of such journalism, Carlquist et al.⁶¹ found that especially eudaimonic emotional vocabulary has increased in the self-improvement-themed lifestyle stories of Norwegian newspapers.

Digital technologies have facilitated the formation of communities around shared interests, self-actualization, and identity-building⁶². One of the key questions for the future of journalism is its relationship with communities formed around niche interests. The public's willingness to pay, journalism's goals of engaging the public, and data analytics that can dig out small interest groups all guide journalism to target niche audiences.

Although live journalism is a non-digital or even "anti-digital" form of new journalism, it does not live apart from these developments in digital journalism. Basically, the appeal of live journalism is based on the same factors as digital and social media: community, self-realization, and internal motivation or "passion" in both the production and consumption of journalism⁶³.

- 60 Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78.
- 61 Carlquist, E., Nafstad, H.E., Blakar, R.M, Ulleberg, P., Fave, A.D., & Phelps, J.M. (2017). [Well-being vocabulary in media language: An analysis of changing word usage in Norwegian newspapers](#). *The Journal of Positive Psychology*, 12(2), 99–109.
- 62 Jenkins, H., Ford, S., and Green, J. (2013). *Spreadable Media: Creating Value and Meaning in a Networked Culture*. New York, NY: NYU Press.
- Malmelin, N., & Villi, M. (2016). [Audience Community as a Strategic Resource in Media Work](#). *Journalism Practice*, 10(5), 589–607.
- Tenenboim, O., & Kligler-Vilenchik, N. (2020). [The Meso News-Space: Engaging with the News between the Public and Private Domains](#). *Digital Journalism*, 8(5), 576–585.
- 63 Lindén, C-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719.
- Ruotsalainen, J., Heinonen, S., Hujanen, J., & Villi, M. (2021). [Pioneers as Peers : How Entrepreneurial Journalists Imagine the Futures of Journalism](#). *Digital Journalism*, Online first.

◀ In her spring 2022 speech, science journalist Tanja Vasama discussed how the brain strongly filters our everyday visual perceptions even though we usually do not notice it. Photograph: Rio Gandara / HS

CLOSING WORDS

Riikka Haikarainen

Becoming a live journalist, I have often thought, is similar to starting mountain climbing as a new hobby.

When a journalist, who is primarily trained as a writer, starts practicing for a live speech, it constitutes a marked departure from their everyday job. For such an adventure, where the journalist joins a tightly knit project team, it is thus crucial that they prepare carefully.

When the journalist finally finds an angle and narrative structure that works for the genre of their speech, it is akin to a new landscape revealing itself before them: They seem to discover new aspects about themselves and new perspectives from which to see their journalistic content. With the help of live journalism, together with their colleagues, the journalist can test new ways of offering meaning, illustrating, and contextualizing their topic.

When they perform—like when a climber reaches the top of the mountain—the journalist witnesses an unprecedented sight. A new kind of connection reveals itself: The live audience reacts to and, at best, empathizes with the true story offered by the journalist.

At the live journalism conference organized by our research project in May 2022, Kaius Niemi, the senior editor-in-chief for Helsingin Sanomat, was asked what the future of the Black Box looks like in the newsroom. The show, Niemi offered, is a living innovation process whose end results cannot be predicted in advance, and where there is always room for trying out something new.

Similar to the live journalists interviewed for our research project, I think that the goal of an all-night live journalism show is not only to tell individual stories but also to restore interest and trust in journalism. At its best, the show offers the belief that we can find meaningful information, strive to get closer to the truth, and, at the same time, learn about the world around us and about ourselves. This kind of awakening is especially important now, when you do not necessarily grow up with journalism around you as children and young people anymore. The average audience of longform text stories is growing older, and in many age groups, news avoidance⁶⁴ (Villi et al., 2022) is becoming an increasingly common phenomenon.

In this critical situation for the future of journalism, live journalism can, at best, serve as a much-needed invitation to engage in high quality journalism produced with a lot of heart.

64 Villi, M., Aharoni, T., Tenenboim-Weinblatt, K., Boczkowski, P. J., Hayashi, K., Mitchelstein, E., ... Kligler-Vilenchik, N. (2022). [Taking a Break from News: A Five-nation Study of News Avoidance in the Digital Era](#). *Digital Journalism*, 10(1), 148–164.

BIOGRAPHIES OF AUTHORS

M. Soc. Sc., M.A. **Riikka Haikarainen** (b. 1981) works at Aalto University as a senior communications manager and has been leading the Power of Live Journalism research project funded by the Helsingin Sanomat Foundation since 2019. Between 2006 and 2017, Haikarainen worked at the Helsingin Sanomat newspaper as a news reporter, producer, and sub-editor for various theme sections and weekly inserts. In 2016, Haikarainen initiated the Black Box live journalism show series, the first Finnish live journalism production. She got the idea for it after watching the Pop-Up Magazine live journalism show in the US, where she completed a Master's program in science journalism at the University of Southern California (USC) between 2014 and 2015. Haikarainen is interested in how emotions can carry information, and how a journalist can simultaneously speak as an expert on the subjects they report on and as a human whom the audience perceives as an equal.

M. Soc. Sc. **Anna Eveliina Hänninen** (b. 1985) is a doctoral researcher in journalism at the University of Tampere. Her dissertation focuses on journalistic voice and voice-related professional practices in journalism. While collecting and analyzing the audience research data from the Power of Live Journalism research project, Hänninen grew interested in the talking journalist as a focus for her dissertation. In her dissertation, she also studies several podcasts from Finnish newspapers. In addition to her dissertation, Hänninen works as a staff reporter for Sanoma Corporations' local newspapers; she also has previous work experience in radio journalism. Moreover, her undergraduate degree in music gave her a solid foundation for sound-related research.

Since 2005, M.A. **Tuomas Kaseva** (b. 1982) has worked as a reporter, producer, and supervisor at Helsingin Sanomat, most recently in features editing. He has worked with cultural, science, health, and lifestyle-related content. One of the founders of the Black Box, he has worked as one of the producers in all Black Box shows over the years. He has also worked as a media and journalism lecturer both at the Kallio Upper Secondary School of Performing Arts in Helsinki and at the University of Jyväskylä. He has been involved in editing dozens of Finnish language and literature textbooks for schools and several non-fiction books.

M.A. **Esa Lilja** (b. 1978) works as a feature writer and sub-editor for the Teema magazine at Helsingin Sanomat. Since 2008, he has worked at Helsingin Sanomat as a staff writer and sports news editor. He has been a member of the Black Box production team since the autumn of 2016. Lilja's Master's thesis in journalism, published in 2020, was the first Finnish thesis on live journalism.

M. Soc. Sc. **Jaakko Lyytinen** (b. 1973) works as a feature writer at the Sunday section of Helsingin Sanomat and is one of the founders and producers of the Black Box show. He has worked, among other things, as the supervisor of the HS culture desk and as a columnist, reporter, and supervisor in several different media outlets. In the 2019–2020 academic year, Lyytinen was a visiting journalist fellow at the Reuters Institute in Oxford University with a Helsingin Sanomat Foundation scholarship. In Oxford, together with other journalists who participated in the fellow program, he produced an international live journalism show and prepared a report on live journalism. He has previously published, among other things, a history of MTV's (a Finnish commercial TV channel) news.

M. Soc. Sc. **Kaisa Osola** (b. 1980) is a public speaking coach and a teacher of speech communication, speech art, and radio journalism. She has worked as a speech coach for the Black Box and as a member of the production team since the beginning of the show. She has 14 years of experience as a teacher of speech communication and radio journalism at the Kallio Upper Secondary School of Performing Arts in Helsinki and has also coached speakers in several different organizations, such as the Bank of Finland and the Finnish Broadcasting Company. She is also a print and radio journalist. In live journalism, Osola is particularly interested in how the classic elements of skillful public speaking, such as sense-making and the speaker's relationship with their subject, support the fundamental mission of journalism, as well as how a print journalist, focused on writing or photographing, can orally present themselves convincingly in front of an audience.

M. Soc. Sc. **Juho Ruotsalainen** (b. 1983) works as a doctoral researcher at the University of Turku. His dissertation, which represents the field of futures research, explores with how pioneer journalists imagine the future of journalism and the journalistic practices they employ to implement these imagined futures in the present. Live journalism and the Black Box show are one of the case studies in his dissertation. In the Power of Live Journalism research project, Ruotsalainen analyzed the scripts of the speeches presented in the Black Box show to examine the ways in which the journalists made their content meaningful.

PhD **Mikko Villi** (b. 1971) is a professor of journalism at the University of Jyväskylä. He is particularly interested in the development and future of media and journalism. His research topics include media work, new media platforms, media consumption, and media management. In The Power of Live Journalism project, he was fascinated by live journalism's audience relationship and developing that relationship also through other forms of journalism. Moreover, he was inspired by the project's strong cooperation with journalistic practitioners.

M. Soc. Sc. **Heidi Väärämäki** (b. 1983) is a staff reporter for Helsingin Sanomat. She has worked at Helsingin Sanomat since 2010 as a staff writer and producer for lifestyle and feature content. She joined the Black Box production team in the fall of 2017 after returning from Shanghai, China, where she studied at Fudan University with a scholarship granted by the Helsingin Sanomat Foundation. As part of the Power of Live Journalism research project, Väärämäki led HS's podcast project that applied the strengths of live journalism.

In March 2018, the Black Box production team was awarded the Bonnier Journalism Award (Journalistic Act of the Year) for developing a novel format that has brought journalists closer to their readers in a completely new way.

REFERENCES

- Adams, C. (15.1.2020).** [Putting news on stage: Bringing journalism back to the theater as a public space](https://www.niemanlab.org/2020/01/putting-news-on-stage-bringingjournalism-back-to-the-theater-as-a-public-space/?fbclid=IwAR0iTwPE86Bpqwd7Cf3M4Emgd-c1MmCuWV8txnu3y-i8r7yq6N_aWchFI5Y). NiemanLab. Haettu osoitteesta https://www.niemanlab.org/2020/01/putting-news-on-stage-bringingjournalism-back-to-the-theater-as-a-public-space/?fbclid=IwAR0iTwPE86Bpqwd7Cf3M4Emgd-c1MmCuWV8txnu3y-i8r7yq6N_aWchFI5Y
- Barker, M. (2003).** [Crash, theatre audiences, and the idea of 'liveness'](https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1386/stap.23.1.21/0). *Studies in Theatre and Performance*, 23(1), 21–39. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1386/stap.23.1.21/0>
- Beckett, C. & Deuze, M. (2016).** [On the Role of Emotion in the Future of Journalism](https://doi.org/10.1177/2056305116662395). *Social Media + Society*, July-September 2016, 1–6. DOI: <https://doi.org/10.1177/2056305116662395>
- Belair-Gagnon, V., Nelson, J.L., & Lewis, S.C. (2019).** [Audience Engagement, Reciprocity, and the Pursuit of Community Connectedness in Public Media Journalism](https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1542975). *Journalism Practice*, 13(5), 558–575. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2018.1542975>
- Broersma, M. (2007).** Form, style and journalistic strategies. An introduction. In Broersma, M. (Ed.), *Form and style in journalism. European newspapers and the representation of news, 1880-2005* (pp. ix-xxix). Leuven, Paris & Dudley, MA: Peeters.
- Broersma, M. (2019).** [Audience Engagement](https://doi.org/10.1002/9781118841570.iejs0060). *The International Encyclopedia of Journalism Studies*, 1–6. DOI: <https://doi.org/10.1002/9781118841570.iejs0060>
- Carey, J. W. (ed.) (1989).** *Communication as Culture. Essays on Media and Society*. New York: Routledge.
- Carlquist, E., Nafstad, H.E., Blakar, R.M, Ulleberg, P., Fave, A.D., & Phelps, J.M. (2017).** [Well-being vocabulary in media language: An analysis of changing word usage in Norwegian newspapers](https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1163411). *The Journal of Positive Psychology*, 12(2), 99–109. DOI: <https://doi.org/10.1080/17439760.2016.1163411>
- Chalaby, J.K. (1996).** [Journalism as an Anglo-American Invention](https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0267323196011003002). *European Journal of Communication*, 11(3), 303–326. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0267323196011003002>
- Chan-Olmsted, S., & Wang, R. (2020).** [Understanding podcast users: Consumption motives and behaviors](https://doi.org/10.1177/1461444820963776). *New Media & Society*. DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444820963776>
- Costera Meijer, I. (2020).** [Understanding the Audience Turn in Journalism: From Quality Discourse to Innovation Discourse as Anchoring Practices 1995–2020](https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1847681). *Journalism Studies*, 21(16), 2326–2342. DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1847681>
- Ferrucci, P. (2017).** [Exploring Public Service Journalism: Digitally Native News Nonprofits and Engagement](https://doi.org/10.1177/1077699016681968). *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 94(1), 355–370. DOI: <https://doi.org/10.1177/1077699016681968>

Ferrucci, P., Nelson, J.L., & Davis, M.P. (2020). [From "Public Journalism" to "Engaged Journalism": Imagined Audiences and Denigrating Discourse](#). *International Journal of Communication*, 14, 1586–1604. <https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/11955/3010>

Hepp, A., & Loosen, W. (2021). [Pioneer journalism: Conceptualizing the role of pioneer journalists and pioneer communities in the organizational re-figuration of journalism](#). *Journalism*, 22(3), 577–595. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884919829277>

Hänninen, A. E. (julkaisematon). The Rise of the Talking Journalist – Human Voice, Engagement and Trust in the Live Journalism Performance.

Jenkins, H., Ford, S., and Green, J. (2013). *Spreadable Media: Creating Value and Meaning in a Networked Culture*. New York, NY: NYU Press.

Kalogeropoulos, A. & Nielsen, R.K. (2018). [Social Inequalities in News Consumption](#). Reuters Institute. <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/our-research/social-inequalities-news-consumption>

Kligler-Vilenchik, N., & Tenenboim, O. (2020). [Sustained journalist–audiencereciprocity in a meso news-space: The case of a journalistic WhatsApp group](#). *New Media & Society*, 22(2), 264–282, DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444819856917>

Lewis, S. C., Holton, A.E. and Coddington, M. (2014). [Reciprocal Journalism: A Concept of Mutual Exchange Between Journalists and Audiences](#). *Journalism Practice*, 8(2), 229–241. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2013.859840>

Lilja, E. (2020). [Toimittajat parrasvaloissa – Helsingin Sanomien Musta laatikko -esiintyjien kokemuksia livejournalismista](#). Master's thesis. University of Jyväskylä. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/72324>

Lindén, C-G., Lehtisaari, K., Grönlund, M., & Villi, M. (2021). [Journalistic Passion as Commodity: A Managerial Perspective](#). *Journalism Studies*, 22(12), 1701–1719. DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2021.1911672>

Loosen, W., Ahva, L., Reimer, J., Solbach, P., Deuze, M., & Matzat, L. (2022). ['X Journalism'. Exploring journalism's diverse meanings through the names we give it](#). *Journalism*, 23(1), 39–58. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884920950090>

Lyytinen, J. (2020). [Pulling back the curtain: How live journalism is re-engaging news audiences](#) (Journalist Fellowship Paper). Oxford: Reuters Institute. Haettu osoitteesta: https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-08/RISJ_Final%20Report_Jaakko%20Lyytinen_2020_FINAL%20%281%29.pdf

Malmelin, N., & Villi, M. (2016). [Audience Community as a Strategic Resource in Media Work](#). *Journalism Practice*, 10(5), 589–607. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2015.1036903>

Nechushtai, E., & Zalmanson, L. (2021). ['Stay informed', 'become an insider' or 'drive change': Repackaging newspaper subscriptions in the digital age](#). *Journalism*, 22(8), 2035–2052. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884919847350>

Nelson, J. L. (2021). [The next media regime: The pursuit of 'audience engagement' in journalism](#). *Journalism*, 22(9), 2350–2367. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884919862375>

Oliver, M. B., Raney, A. A., Slater, M. D., Appel, M., Hartmann, T., Bartsch, A., (. . .) Das, E. (2018). [Self-transcendent media experiences: Taking meaningful media to a higher level](#). *Journal of Communication*, 68(2), 380–389. DOI: <https://doi.org/10.1093/joc/jqx020>

Pelzer, E., & Raemy, P. (2020). [What shapes the cultivation effects from infotaining content? Toward a theoretical foundation for journalism studies](#). *Journalism*. DOI: <https://doi.org/10.1177/1464884920922704>

Pjesivac, I., Ahn, S. J., Briscoe, A., & Kim, S. (2020). 360° journalism and information seeking: The role of enjoyment and spatial presence. Paper presented at the 70th International Communication Association Annual Conference.

Pöyhtäri, R., Haara, P., & Raittila, P. (2013). [Vihapuhe sananvapautta kaventamassa](#). Tampere: Tampere University Press. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-44-9249-5>

Ruotsalainen, J. & Villi, M. (2021). ['A shared reality between a journalist and the audience': How live journalism reimagines news stories](#). *Media and Communication*, 9(2), 167–177. DOI: <https://doi.org/10.17645/mac.v9i2.3809>

Ruotsalainen, J., Heinonen, S., Hujanen, J., & Villi, M. (2021). [Pioneers as Peers : How Entrepreneurial Journalists Imagine the Futures of Journalism](#). *Digital Journalism*, Online first. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1996252>

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). [Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being](#). *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://psycnet.apa.org/buy/2000-13324-007>

Steensen, S. (2017). Subjectivity as a Journalistic Ideal. In Fonn, B.K., Hornmoen, H., and Hyde-Clarke, N. (eds.), *Putting a Face on It: Individual Expose and Subjectivity in Journalism* (pp. 25–47). Oslo: Cappelen Damm Academic Press.

Steensen, S., Ferrer-Conill, R. & Peters, C. (2020). [\[Against a\] Theory of Audience Engagement with News](#). *Journalism Studies*, 21(12), 1662–1680. DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1788414>

Tenenboim, O., & Kligler-Vilenchik, N. (2020). [The Meso News-Space: Engaging with the News between the Public and Private Domains](#). *Digital Journalism*, 8(5), 576–585. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2020.1745657>

Tenenboim, O., & Stroud, N.J. (2020). [Enacted Journalism Takes the Stage: How Audiences Respond to Reporting-Based Theater](#). *Journalism Studies*, 21(6), 713–730, DOI: <https://doi.org/10.1080/1461670X.2020.1720521>

Usher, N. (2021). *News for the rich, white, and blue. How place and power distort American journalism*. New York: Columbia University Press.

Van Krieken, K. (2018). [Multimedia Storytelling in Journalism: Exploring Narrative Techniques in Snow Fall](#). *Information*, 9(5). DOI: <https://doi.org/10.3390/info9050123>

Vilén, T. (2020). [Livejournalistit lavalla : journalismin uudet keinot yleisön sitouttamiseen](#). Master's thesis. University of Helsinki. https://helka.helsinki.fi/permalink/358UOH_INST/q5v72t/alma9934175114606253

Villi, M., Aharoni, T., Tenenboim-Weinblatt, K., Boczkowski, P. J., Hayashi, K., Mitchelstein, E., (...) Kligler-Vilenchik, N. (2022). [Taking a Break from News: A Five-nation Study of News Avoidance in the Digital Era](#). *Digital Journalism*, 10(1), 148–164. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2021.1904266>

Vodanovic, L. (2022). [Aesthetic Experience, News Content, and Critique in Live Journalism Events](#). *Journalism Practice*, 16(1), 161–177. DOI: <https://doi.org/10.1080/17512786.2020.1796763>

Wahl-Jorgensen, K. (2020). [An Emotional Turn in Journalism Studies?](#) *Digital Journalism*, 8(2), 175–194. DOI: <https://doi.org/10.1080/21670811.2019.1697626>

